

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer 'Avodat Yiśra'el

Yiśra'el ben Shabtai <mi-Ḳoznits>

<ץינזאקמ> יתבש ןב לארשי

Lemberg, 1865

תישארב רפס

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9444

בראשית ברא ארדהים

במדרש תנחומא ושיה
 ה' בחכמה יסר ארץ
 עצה ותושיה אני בינה לי גבורה וכי הענין נודע כי החכמה
 נקראת ראשית כי בחכמה הביט וצפה אל אחרית
 הבר היא המלוכה אשר ימליכוהו ב' ובהכמה הגביל
 הקביה את מרתו בח' אים ויצא לכה כגבול וסדרה ושיעור .
 וזה המלוכה נק' ארץ כנודע ולכן כתיב ה' בחכמה יסר ארץ
 מה שעשה יסוד לבחי' חכמה בכח' גבול הוא מפני ארץ
 שהגיש אל המלוכה . ואעפ"כ לית מהשנה תפיסא ביה כלל .
 והבין מהות הענין איך נעשה מבחי' בלו גבור בחי' גבול והכרית
 הם שהמקובלים הראשונים האריכו בדכריהם לתת משל ומליצ'
 רבי חכמים וחידותם להלביש הענין קצת לאוזן השומע אמנם
 ענין נעלמה מעיני כל ה' להבין הדב' על ברוי . והחקירה האמת'
 בזה הענין הוא כמ"ש הרמב"ם שאין כח כלל בהשגתנו להשיג
 מהשבתו של היוצר כמ"ש כי לא מהשבותי מהשבותים ע"ש
 בזה תשובה ולפי' נראה כל שכל מחקור ראשית הבריאה אצל
 אלהינו בני ועבדיו מאמינים כי זאת היתה אכן פתחו ועיק' הכוונ'
 בבריאה כי נעבוד לפניו ביראה ופחד וגמליכוהו ולשרת בשמו
 וזה היה בחי' גלם הראשון לבריאת עולם והוא הנק' אבן השתיה
 גלים נימ' חכמה וז"ש בחכמה יסר ארץ ונחייעץ בתורה וברא
 את העולם דהיינו שאח"כ הוציא המחשבה לבחי' בריאה ע"י
 עולם הבינה המצייר ציורין שגא' די עצה ותושיה כ"ל רימועל
 מספר ד' יודיין שבע"ב היא דחכמה כנודע אח"כ בא לבחי'
 ארץ בינה לי גבורה שהיא נכללה בחכמ' ונכורה של על עיון
 כנודע והנה נחלקו ב"ש וביה במסכת חגיגה דף י"ב ב"ש
 אמרים השמים נבראו תחלה וביה אומרים הארץ נברא' תחילה
 ע"ש . ופי' הח"ש כי כל ריקוע מו' ריקינים נק' בחי' ארץ ושמים
 דהיינו מקצתו הנוטה על ראשיתו נקרא שמים בערכינו ומקצתו
 סוף מעלה נק' ארץ נגד יעק' הריקיע שלמעלה הימנו ולכן מא"ה
 מלאה ולא פליגי ע"ש . פי' לפירושו כי כל עולם נק' בבחי'
 שמים למה שלמטה הימנו כי הוא המשפיע בו ונק' ארץ שלמעלה
 הימנו כי הוא בחי' מקבל כנגדו כמ"ש הארץ וזל ואשפי' עור
 וכמו ע"ש דרכנו . דהנה דעת ב"ה כי הארץ נבראת תחילה פי'
 חזונו עיקר יסוד הבריאה היה בעבור הארץ היא המלוכה כמ"ש
 ולכן נק' הארץ נבראת תחלה כיון שע"י ציור הארץ במחשבת
 יוצר בתחלה נברא כל העולם . וביש אומרים השמים נבראו
 תחלה כי שמים נקרא בחי' ההשפעה כנודע . והנה מדרך הטוב
 והחסד . והנה שהפץ בעבודתנו עיקר הבריאה היתה להטיב
 לנו כל הימים . והנה הט למשל אנך השמש משפיע אורו
 ביום וימיר כה ואשפי' בומן אשר הירח לא גי' אורו כראוי כמו
 ביום חודש או יש גי' איהו בחי' פנים באור השמש הרוצה
 להאיר הרוך היות ומפני' כשמצמצם אורו מלהשפיע נק' בבחי'
 שמים שאינו מאיר כדרכו . וכן הענין בכיכול כשבנינו עושי' רצונו
 או יכול להשפיע ולהטיב להם משאי"כ ח"ו להיפך אוי נק' בחי'
 פנים במשפיע כי יות' מה שנגל רוצה לינק כו' ולכן נק' השמים
 ברא תחילה פי' שייטבו בני' את מעשיהם ויוכל להשפיע להם
 כל טובה . וז"ש במדרש בפי' ויכולו השמי' והארץ משל לאמבטי'
 לא מים והיה בה ב' אסקרים נאים (פי' צורות) כשעירו המים
 מוכה נראו הצורות וכן היה השמים והארץ ע"ש . פי' כי
 השמים והארץ נק' חייב אצל המקובלים וכמ"ש לעיל כי היו
 משבתו לבריאה וכן המקובלים קראו לבחי' תוהו ובוהו בשם
 ח"כ כי החכמה נק' תוהו היל' שם כמדבר ותוהו שאין תפיסה
 בו ובוהו היא הבינה המצייר ציורין ויכיר קצת בו וזה בו הוא .
 וזה היה נכלל השמים והארץ ולא היה ניכרין להדיא עד שעירו
 הם הוא המשל לבחי' אים הנקרא מים שאין להם סוף ובא

לכח' גבול ואז נראו השמים והארץ :

ויאמר ה' לא טוב היות האדם לבדו ונו' . איתא בילקוט זה
 אחר מעשרה לשונות שנברא בדם העולם . ואית
 דאמרי ורוח אלקים מרחפת ונו' . כבר נודע שהעולם נברא ב'
 מאמרות וכתבו המקובלים שהם נגד עשר ספרות ונתעסקהקב"ה
 בהחלשות עשר מדות הקדושות וכתבניתם יתנהג האדם דלמט'
 יהיה כמא כבוד לקדושת רצונו ית' וכמ"ש בספרים הקדושים
 בפ"ט כ"ס חומר דבורה יעו"ש והנה אות בריה קודש אש' אל
 חי חתם בכשרנו הוא מדת צי"ע ומכונה המדה הזאת בס"ק
 בשם טוב ע"ש ומשוטו של ענין כי הוא היסוד לכל טוב והוא
 המשפיע והמוליד דוגמת המדה ה' ליונה המשפעת כל טובה
 ושפע הקדושה ולכן נק' צדיק יסוד עולם ועי"ז הסבר' נותנת
 כיון שקדושת אות הכרית כי כ' גדול . ולהיפך ח"ו הפגם גדול
 מאוד שגורם להוריק השפע לחיצונים א"כ יותר טוב היה שיברא
 האדם נעדר מתאוות המשגל לגמרי אפי' מהאשה הראויה לו .
 להיותו לבדו בארץ למען לא ישל בחטא גדוד כזה ח"ו ואפי'ה
 אהנו רואים כי לא כמהשבותינו מהשבת יוצר כל ולא תוהו
 בראה לשבת יצרה ואיתא בזוה"ק לא לשב' בנייהו לא מיניהו
 למעבד ישובא מנהון פי' משברא את האדם כהאזה הזאת ולא
 לשבת בנייהו בין עולם התוהו רק לשבר מתליות עול ולהסיר
 כח זגונים מקרבו ויטה' ויתקדש במות' לו כ' חודו עם אשתו
 לנרום חור' עליון עם מדות עליונות ותתהדר השפעת הקדוש' אל
 כני' . ועל ידי שבירת התאוה והמשבת' אל הקדוש' נולד הענוג
 עליון ועי"ז נעשה האדם מרכבה לבחי' צדיק יסוד עולם המכונה
 בשם טוב וז"ש ויאמ' ה' לא טוב היות האדם לבדו פי' שלא
 יהיה האדם מרכבה לבח' טוב כשהיה לבדו ויהיה נעדר התאוה
 הזאת כי זולת עבודת האדם כשבירת התאוה הנשמית כביבראו
 מלאכים וצבא השמים מקבלים עול מלכות שמים אכן עיקר
 התענוג משוכני בחי' חומר מה שנבראו בעלי תאות היצה"ר והם
 נלחמים וסדרו וקדשו את נפשותם לכאמר אעשה לו עור כנגדו
 פי' שתהיה עזרתו ע"י כנגדו הוא כח המתאוה לאשה והוא
 כנסיתו ולא יכיל לו לכן דרשו רז"ל שהוא אחר מעשר' מאמר'
 כ"ל שהמה נגד עשר ספירות ומאמ' הזה הוא דהיותו מרכבה
 למדה הטי' הנק' בשם צי"ע וז"ש ואית דאמרי ויהו אלקים
 מרח"מ"ת הוא צירוף רפ"ח מ"ת סוד מלכין רמיתו אש' אנהנו
 מנטלים ומנשאים על ידי עבודתנו ושבירת כח הרע וזה המאמר
 כולל לכל כוונת הבריאה .

וישם ה' לקין אות במדיר אות שבת נעל בפניו . ד"א קין
 עשה לו במצחו . ד"א כלב מסר לו לשמרו וכי ע"ש .
 ביאור הענין דהנה הקב"ה אמר לקין נענך תהיה בארץ . וצריך
 להבין ענין הקללה הלא הכחירה ביר האדם לבחור לו מקום
 לשבת לו ולא יגוד ממקומו . אע"כ צ"ל שבסך בקיכו רוח
 עועים ואיזה פחד ושנעון אשר עי"ז לא נבחר לו מקום לשבת
 רק להיות נענך בארץ . והנה בודאי אם קין היה יכול להתדבק
 במחשבתו בבורא ית' בראוי או בודאי סרו מעליו כל הפחדים
 ונמתקי כל הדינים כמ"ש בכל דרכיך דעהו ונו' אלא שזה גוף
 הקללה שנתבלבלה מחשבתו מדכיקו והיה נענך במחשבתו
 עד שגרמה לו הפחדים ונידוד בארץ ולכן אמרו בס"ר אות שבת
 נעל בפניו פירוש שעכ"פ ביום ש"ק היה נדבק בבורא ית' והיתה
 לו מנוחה כי ב"י כל דינים אתכסין וכל חיובא דניהגם ניהי' ד' א'
 קין עשה לו פי' קין הוא לשון בהירות כי לדעה הב' נשאר
 עליו מהור שבת על יומא דחיל שינין עליו קצת מהפחדים ומחתי'
 רעות . ד"א כלב מסר לשמו פי' לדעה הג' לא שמרוהו מצד
 הקדושה רק מסר לו ענין שמירה כמ"א שלפעמים נעשה נסים
 גי' על ידיהם כמו שמצינו בנמ' ובמד' פי' תולד' ת שע"י ארנינישן
 נעשו נסים לרבינו הקדוש וחביריו והרבה שלוחים למקום ;

ונה מצא חן בעיני ה' . במדבר אמר ר' סימון שלש מצאיו
 מצא הקב"ה אברהם דכתיב ומצאת את לבנו נאמן לפניך
 דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדי . ישראל דכתיב כענינים
 במדבר מצאתי ישראל . אתיבון חבריאי לר' סימון והא כתיב
 ונה מצא חן בעיני ה' . א"ל הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא
 עכ"ל . ביאור המדבר הזה ר' סימון רמז בשמו לשון סימא
 בעלמא דרש ברמי וסימנים וציונים שברא הקב"ה בהם את
 העולם דהיינו שעשועי יוצר בראשית ונמלך בשמותם . וז"ש
 שלש מצאיות מצא הקב"ה סי' שעיי מצאיות שלשה צדיקים
 הנ"ל הביט ורצה כם לברוא העולם דהיינו אברהם שהיה מרכבה
 לבחי' חסד שנקי אברהם אדוהי ועושה חסד בעולם . ודמעה
 היה מרכבה לבחינת מלכות ששרשה מבחי' נבונה הן את
 העולם . וישראל הם מקו האמצעי תפארת כמיש ישראל אשר
 כך אמרתי וז"ש כענינים במדבר מצאתי ישראל מלת מרכב'
 רומז על הזמן הנעלם שקודם הכריאה שאין בו אפי' תפיסת
 המהשבה ורעין ואז הביט לנשמותיהם של יש' וכשביקשם
 נברא העולם . אתיבון חבריאי והא כתיב ונה מצא חן בעיני
 ה' . סי' שנס בספוק הזה רומז על ענין הכריאה : כי עי"ן הוא
 מספי ריבוע מ"ה ושם מ"ה הוא מספי אחים שנעלה במחשבה
 לברוא בו את העולם והנה אותיות השורש משם זה עולה
 חסיד והמילוי מריבוע עולה חן . ולדעתם נרמו שמצא חן
 בעיני ה' סי' שמצא חן וחסיד בעין המרומז לשם מ"ה שעולה
 חסיד שבשבילו נברא העולם והשיבם ר' סימון הוא מצא אבל
 הקב"ה לא מצא כי אפי"ם שהיה צדק היה צדק סעד להמכו
 וז"ש (חסד) העולם (ובהתקן אחי) מצאתי אפי"ם שהיה צדק
 גדול ועשה בעבודתו שביל נתיב למעלה עד שמצא חן בעיני
 ה' . אבל היה צריך סעד להמכו דכתיב בו את האלהים התהלך
 נח דהיינו אחר סעד מאת ה' וברא עולמו התהלך נח) אבל לא
 שבשבילו ברא העולם משאי"כ באברהם שעליו נאמ' התהלך
 לפני והיה תמים והיה הולך בצדקו ומאיר לפני הכריאה . וכן
 ישראל שכתוב בהם לכתך אחי במדבר דהיינו מה שהיו הולכי
 באמונתם במדבר באי"ן לא זרעה האיר לפני היוצי במחשבתו
 הקדומה לברא גם את העולם וז"ש לשון דכתך אחי המרומז
 על גודל צדקתם מבלי הצטייכו סעד למשל כמו שהתינוק הכריא
 וחוק ללכת ברגליו הולך אחי אמו כי במת בו לכה ש"א יפול
 ולא יכשל וכן הכוביה ה' מונטח בהם שילכו אחיו הגם שרא
 יס יעם ולא יהיה להם לסעד לכן בשבילם נברא העולם :

בהפטורה

כה אמר האל ה' בורא שמים וגומרים רוקע הארץ וצאצאיה
 יוצא כמד"א בראשית ברא אלהים את השמים ואת
 הארץ כמו שפי' ראו"ה שבכריאה ראשונה ומאמ' ראשון
 נברא כל העולם ומלואו : וזה נכלל במלת א"ת וגם כולל כל
 המאדעות וכל מעשה אשר יהא נעשהחת השמש אם טוב ואם
 דע חיו ובכולם צפה והביט הנורא ית' בצפיה הראשונה את
 מעשה כולם מדור אנוש ודור המבול ודור הפלגה וכדימה באלו
 עד סוף כל הדורות ועכ"ז צפה אשר אה"כ והארץ היתה תורה
 ובהו והיינו ממות עולם עד עת שהביר אברהם אבינו את בוראו
 ית' ונתגלה אור התורה עיי אברהם במה שקיים כל התורה כולה
 ועד איתו שעה היה תורה וזה התורה צפה השם יתברך אך
 וזה אלקים מרחפת על פני חסיד רומז על התורה שנמשלה
 למים . ולזה נזכ' חמשה פ"א"ס מים בספוק נכר חמשה חומשי
 תורה גם הים א"ד . נסדקע : רומז א"ד על סמי תורה : ומים
 רומז על התורה שנכתב' ורקיע רומז על תורה שנע"ם שזה
 מבדיל בין שמים למים ר"ל בין טהור לטמא : ועיי שעשוע

התורה ברא עולמו . ואפי"ם שצפה בתורתו ומה כתיב (הס'
 מה) אור : וזה שאמ' הש"י לישיעה הנביא כאשר צוה אותו
 להוכיח את יש' ושלא להתמיה בעיניו היאך אפשי להחזיק את
 הרשעים למוטב לזה אמ' כה אמ' האל כו' ורקע הארץ וצאצאיה
 ר"ל כשבראתי את העולם ראיתי את כל מעשיהם ובראתי
 על דעת כן שיוכלו לשוב . נוח נשמה לעם עליה ר"ל לא
 שהם למעלה מן הארץ ולעיה שאינם עוסקם בענייני העולם
 כל ימיהם כ"א ביראת ה' כל היום והם במדרגה גדולה דרש
 היא במדרגה נשמה . וזהו להולכים בה לאלו שהולכים בעיני
 הוה ואינם הולכים בעבודת ה' בתמידות כי אם לפעמים כתיב
 ונא לזה אין כ"א מדרגת רוח וזה ענין קין והבל שהכל
 בכחי' נשמה . וקין בכח נח רוח : ולזה כתיב ויהי הבל רוח
 צאן מלשון צאנה וראנה ר"ל שהיה שומ' הדברים היוצא
 מהשנית . וקין עובד ארמה : קי"ן אותיות קין יוד ויהי
 על אותן האנשים שחושבין בעצמם שהם קן ימושב להשי'
 בעבודתם ותפלתם כאלו מטיבים עם השנית : נתגדל בעיני
 העבודה בחשבם שמים הוה. וזה : ולזה כאשר רא' את
 השם אל מנחתו חרה לו מאד והיה כמתעם על השנית על ש'
 קיבל מנחתו והיינו כמד"א והתקצף וקלל במלכו ובאלקיו א'
 הבל מרה אחרת היתה בו שהיה רבל וריק בעיניו וגם עכ"ל
 אינה נחשבת בעיניו לכלום כהישבו שמיר הש"י ומכחו
 לו זאת והוא הניתן לו כח לעשות חיל ולזה כתב והבל
 גם הוא : וז"ש שלמה המלך עיי בשגם זה הבל : גם הוא
 דיבוי ודבר הנטפל . ור"ל שהבאתו ועבודתו היה מרת
 היינו שלא היה חושב עצמו לכרום רק כמפל : רק מהו
 זאת וביא' מכבודות צאנו היינו שהוא חושב שדוא ה'
 אסר דבי' מעט כענין שניתן לאדם הכח לה והרצון ומן השם
 עזריתו : ולזה כתיב גם הוי"א לשון נסת' : ר"ל שגם
 השפלות והגים היה בחסת' אצ"ו שלא היה נראה אצלו
 והכל ממנו ית' וישע אל מנחתו : ואל קי"ן לא שעה
 פניו ר"ל שנפל ממדרגתו הראשונה . ואמ"ה אל קין כ' א'
 תשוקתו ואתה תמשול בו . ר"ל שהתשוקה של יצהר
 האדם היא נתנה ביד האדם שעיי התשוקה שאדם משוה
 להיבר רה ממשך עליו תשוקה היצי' . אבל ואתה תמשול
 ר"ל שביד כל אדם למשוך על יצרו ולהתגבי עליו ושעיי
 כאלו התשקות והחמדות את בוראו ית' . וס"ר תשקות
 מעליו וכל אלו המעשות ודמדרגות היו הכנה וסד' לה'
 אש' בשני אלו המדרגות יתגה כל העולם . וכמו כן התק'
 חכמים בבחינת הבל . ועמי הארץ בבחינת קין : ולזה
 ויקם קין על הבל אחיו ויהרגו . רומז על עמי הארץ שע'
 מספיק' ומסערין ידי לומדי תורה שמושל עליהם באמים
 אחי אנכי וכי עלי מוטל סיננתי : וזבאמת אינו כן כי
 להחזיק ידי לומדי תורה כל צרכם בכדי שייכלו לעבד את
 ולא יתבטלו מעבודתם :
 אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסוד
 הכבוד היא (חסר טו) הכורא ית' כאשר הוא נכס'
 ובעצמו וכל אלו צריכין להתקן ולהעלות קודם (חסר
 מדרגת הבל וקין . וזהו הבי' לה' בני' אלים רומז על
 וגם ר"ה הוא הבל' וכתיב הבו לה' כבוד ועו . ונחזור
 ואפי' אני ה' וגו' וכבודי לאחי' דא אתן ותהלתי לפסוד
 רומז על כבוד הש"י כאשר הוא בעצמותו . ותהלה וסו'
 התהלות שההמן נותנים לו . וזה חזר לענין ראשון
 השם ית' לישיעה וכייעלה על דעתך שאתן כבודי לאחיותי
 לפסילים אם לא שמידי היתה זאת והפין אני כתשובתך וזה
 לפסילים רומז על תפלות פסולות על ידי מתשובות וזה
 שהן בכל יעלה רק וורקין אותן לטמא : ויש שאין נספל

ובניחן אותם כדוכל אחר עד שיתעלו על ידי תפלות איהם
 יציק שהוא משורש נשמת זה האדם אי עיי תשובת זה האדם
 בעצמו ישימו לה כבוד : היונו לרמלך את הכורא ית' על
 כל איברים דוליה ובכל עסקי ובשינה ובקיצה דוליה ובהילוכא
 ובהלתי באיג יגידו אף איתם שהם בשממז ובמחשבי זה
 העולם אף עליהם יורה אור ויגידו תהלתו : ה' כנבור יצא : ובקף
 חסיון וריל כי כוראי עצם השיי אמיתת הויתו אינו כיא טוב
 לדר והוא מתנהג במדת הנבונה להתנב' על שינאו וזה על אייבוי
 ויגבר : יגם לצורך העולם הוסי' יראתו על פניהם ויסירו מדרבם
 דיעה מראתי ית' אבל באמת הוא טובות וישעיות מאתו ית' והו'
 אמתק כולדה : כמי היולדה שיש לה נאכים קודם הלידה והכל
 יודעים שהיא הבנת כל דה ולטובתה כמו כנל הצרות והשעבודו'
 שעוברים עלינו תמיד אך שהם נסתרים דרכי היותה כתיב והולכתי
 עינים בדרך לא ידעונו : וריל שלעתיד יגלו ויפקחו עיניו
 ויראה שהכל היה לטובתו ומחסרו הגדול יתברך ויתעלה :

פרשת נח

ארה תולדות נח

ויג' איהא בש"ע אי"ה ס"י פ"ט
 קודם התפלה אסור ליתן שלום
 הרבוי ששמו של הקביה שלום ע"ש : גיל לבאר המעם מה
 סקרי הקביה שלום הוא ככתוב עושה שלום כי קבלנו מרבותינו
 גיע כי אין לך דבר נכרי שאיננו מורכב מדי יסודות ארמ"ע והם
 יסודות מתנגדי' כי מים מכים האש והרוח מנפחו וכן כודם אחד
 לנפשתו חבירו ומצד השכל אין מבין איך הם בתפיסה אחת להיות
 מתיידיים ומשולבים אלא שכן המתברר וכולם יחד הוא אדוקכל
 ומתיב כלם בחכמה עשית כי חכמה הוא צירוף כיה מיה דהיוני
 שכל המעשים וארבע הם דוח נכרא בהם כה הדסתכלות להביט
 כי דבר כי מה הוא והוא אסם ואופם לפני מחוללו ומזכרה לשמו'
 סקודת יוצרו אשר שם בקרבו הגם שעיי' יתבטל ממציאותו י
 ופיו כאשי המים נעשה אין ואפם ובהתפשטות נשמות כה
 שנקרבו וכמי כן האש וכן כלם עד שעיי' מתייחדים ומשולבים
 איש עם רעהו כפקודת היוצר וכן מלאכי מרכבה דהיונו מיכאל
 מימין מהלל ונבריאל משמאל ממלל הגם שהם כחות מתנגדים
 זה עושה חסד והשני מתגבר בנבונה עכ"ז שלום כמחוצתם ואין
 שואה ואין קנאה ביניהם והוא גיב' ממעם הנ"ל כי כל מלאך
 מסתכל בכה עישהו דהיונו שחסד שהיא עושה או הנבונה איננו
 עושה בכה עצמותו רק רצון כונו שרוצה בעבודתו זה שמו של
 מיכאל צרות מיי' כאל' פ"מי עושה חסד בלעדך ונבריאל מעיד
 כי נבורתו מאל ית' ומבלעדיו אין אדקים לכן הם וכל אשר
 להם בשלים כמציאותם נגד רצון הכורא יתברך שכקרבם ועיי'
 נתנים באהבה רשית זה לזה וביניהם שלום ור' עית כי אן'החלוק'
 וקטטה רק בנסידים למטה שכיא מתנשא לומר אני אשתרי מחמת
 חכמה שבקרי' או איה עליוי : אחי' אשר הם תועים מדרך
 אמת ושוכחים כי היוצר הוא הנותן להם כה לעשות חיל אכר
 למעלה כן המשכילי' שמבינים מדעתם כי רוח ה' בקרבם והוא
 מורה את כלם יסתנהגים כרצונו ע"כ שלום ואהבה כמתנותם ולכן
 הקביה שמו שלום כי מפני שמו וראים ומתפחדים עד שנעשה
 שלום ביניהם כגיל : והנה הבוביה ימינו טפחה שמים וכל צנאם
 תלאם בהנהגת האדם דלמטה כמבואר בסיי' וסיק : ואם אמת
 מאיך הצמח או צדק משמים נשקף ומתעורר למעלה על כל
 צנאות השמי' חסד ורחמי' והשפעות טובות : ותילופי'הן עיי
 גולם ואש בער היו שעיי' מעשיו הרעים פונג להם למעלה
 נפגמי מקרובות' וזיש' חזיל אסור לאדם להקדים שלום לחבירו
 קודם שהתפלל כי ה"ו כשמקדימו להאדם וכברו מים שימליך
 את הבו' או גורם פגם למעלה גיב' שמיאה שיש כה ומכונד

זולת היוצר וזה מתורה למה ששמו של הקביה שלום כמי' לעול'
 והנה עפ"י דברינו נפרש עוד סדר הבריאה כי כל הנהגות צנא
 השמים ממעל וסדר הנבראים בארץ הם מתנהגים אחרי מעשה
 בני האדם למטה : ומסתמא כמה עולמות וכמה נבראים אשר
 תלויים בזה האדם וכמה מהם בארם אחר ו'כן מצני בדר הטבול
 דכתיב כי השחית כר בשר את דרכו פי' אפי' היות ובהמיועיסות
 נדרונו שלא במים אשר הענין יפלא מהבין אחרי שאין בהם
 יצהיר לעבו' עברה למה ונו כמו האדם אבל לפי' ניח'שהברוא'
 ששורש נשמתם היתה מצד רשעים ההמה שהשה תו דרכם על
 כן גם המה השחיתו כמו הם דרכם והמעט מהם אשר כאו אל גח
 אל התיבה מן הטהורים שכעה שכעה ושנים מן הטמא'מסתמא
 היתה שרשם משורש אדם שלא המא וכמותו גם הם לא פגמו
 במעשיהם והתיבה לא קלטה יותר מהם וכן מצני למעלה שפגמו
 דור הטבול אפי' ממעל עד שארובות השמים נפתחו והשמש
 והירח לא שמשו כמאמרם ז"ל וכמו שנבאר בסמוך אבל מצד
 נח היה אך מיכואפי' מדת הדיון נהפך לו לרחמי' וכמי' רשעי'
 ז"ל ע"ש :

וילד נח שלשה בנים את שם ואת חם ואת יפת . ולכאורה
 שמות בנים מותר' בפרשה זאת מאחר שמוכרי' תקף
 למעלה בסוף ספר בראשית : ונ"ל לומר עפ"י הקדמה אחרי
 שאנו רואים מעשו' בני אדם אומן העישה כלי אם גומר לעצמו
 כמחשבתו לעשות כך או כך בציונים נאים וכיוצא בהם ואח"כ
 כשננטרה מלאכתו ואם שני' בה ולא נעש' כרצונו או יתנו
 שנית בכור להאבד' מאותה צרה ולעשותו שנית עד שחבון
 מהשבתו ותיעשה כרצונו וזה משפס' בני אדם שוכני בתי חומד'
 אבל היוצר כר בהסתו הסביט לסיף דבר בקרבותו אן לומר
 על שיהם ין להשחית את העולם עבור רשעי דור המבול ולהאבדו
 מכל וכל אחרו שאנו רואים שעלי' ברצונו הפשוט לבראי והביט
 לנשמתיהן של הצדיקים האבות וגם הבנים וכאשי' היו השחיתו
 מכל וכל או הצטרך לבראו שנית עבור הצדיקים שיבואו אח"כ
 וא"כ היה חסרון בחוקו כאשי' היו נעלמה מעיניו מים הבריא' מה
 שיהיו אח"כ כיון שיכרא ויהרוב וברא שנית וא"כ עפ"י הסכר'
 ניתנת שלא היה מדרכו להשחית את העולם במי הטבול אם לא
 שנשא' נח ובניו הצדיקים ויהיו שארית בארץ ולבריא'ת עולמו
 עד שאיכר את הרשעים ואח"כ נשא' הבריא'ה כסודורו הראשון
 בלי השתנות כי רק איבוד הרשעי' היה מסידר לפני כלוח
 הבריא'ה וכאשי' נכאר מזה במיא' לכן פתח הפיש' הוואת בנח
 ובניו כי הם היו הסיד לעיגוש הרשעי' שמבלעדם לא היתה
 באפשרי להחייב עולמו כגיל וזיש' ישעיה הנביא ז"ל כי מי נח
 ואת לי ונקראי המים על שם נח כדרשת רז"ל וכראתא בווה'
 מחמת שלא התפלל על בני דורו ולכאורה קשה להאמין על
 צדיק כמו נח שיחדל מהעתי' לה' בעד כל יושבי תכר כל ק"ך
 שנה שעסק בבנין התיבה והחרה בהם תמיד אבל נוכל לומר ע"ס
 דרכנו שלכן נקראו ער שמי כיון שעיי' צדקתו הא נשא' שארי'
 בארץ ועיי' שפך הקביה כאש חמתו על ראש רשעים כגיל
 ולכן נקרא מי נח ואת לי ועפ"י ניח' מה שאמרנו חז"ל כפסוק
 ויסני' ה' בעדו שהיו אומרים בני דורו אלו אנו רואים אותו וכנס
 אל התיבה אנו שוברים את התיבה והורגי' את נח ובניו ולכאור'
 הדרכ תמוה מה בצע דרם כי יאכידו גם את נח ובניו ולא תשא'
 פרסה והגם שהיו רשעי'אבל לא היו ספשי' ואדרבה כמי'ש בווה'
 שהבינו בשכלם כל דבר בשרשו למעלה ולנקשה שאין
 לך טפשות גדול מזה להאבד נח ובניו אבל לפי מה שכתבנו
 ניח' שרצו בהריגת' כרי שעיי' לא הויה שארית בארץ וממיל'
 מוכנה שישנב ה' מהרן אפו ולא לרחיב עולמי אחרי שהביטו
 אל סוף מעשה באצט'נינות שלהם שיברא את אברם ויצחק
 ועקב והבאי' אחריהם וזה בלתי אפשרי שיהיה השחתה ובריא'ה
 שנית

שנית כנ"ל ולכן רצו להרונ נח ובניו כדי שלא יאבדו הם על דם כנ"ל ולכן אמר הקב"ה נראה דבר מי יקום איתא בזיה בראש הפרשה הזאת ח"ל ת"ה נח אהוי מיומא דאתברי עלמא למיהי בתיבה כתיבא בחיבורא חדא ולמעיל בה ועד לא איתחברו כחד לא הוי עלמי כרק יאית וכו' ותא הוי משיעור דתיבות א"ף הכי נמי הוא עכ"ל . והבין הענין שמענו מאדמו"ר הצדיק מהר"ב זל"ה כי שיעור התיבה הוא שלש מאות אמה אורך הוא מספ' אות **ש** חמשים אמה רחבה היא בניס' אות **ל** ושלש מאות קומתה היא נ"י אות **ל** הצירוף מהן הוא לשן וידוע כי כרית דלשון רומז על הצדיק הבא אל התיבה היא המלכות ומתחב' עמה זות כוונת הוה"ק משיעור דתיבות א"ף נמי הכי הוא עכ"ל : ויש עוד מלן לאל"ה דהנה היתור הצדיק עם המלכ' ת הוא בסוד יתור ה"ה עמאדמי א"כ יש לומר "פעמ' א' ה' פעמי' ד' עולה שלשים (אמה) קומת התיבה ו' פעמ' נ' עולה שלש מאות אמה אורך התיבה ה' פעמ' " עולה חמשים אמות רחבה ואתי שפיר מפי כוונת הוה"ק הנ"ל וכמדימה שכבר נכתב בספר מקובל א' כדבריו : קנים תעשה את התיבה כמדור אמר ר' יצחק מה הקן הזה מטרה את המצויע אף תיכתך מטרהתך עכ"ל ונראה לכאד ההק' דהנה אמרו חז"ל רשעים מלאים היטות פ"י אפי' כשעת חטאם עובר עליהם ההרה"ו והח"טה כי הלא נשמת ישראל עמו אכן אין בכח ההרה"ו הזה להחרילו מהמעשה אשר יעשי אפס כי נעלם מקימת במחשבה דקה מן הרקה . וצורך הענין מה שברא היוצר הרה"ו תשיבה זה כדי שיעשה רושם קצת שעכ"פ יוכל לשוב אח"כ הנם שעשה רשע ופשע . וזה היה הענין ד' מלכין דמיתו שעלה ארם למעלה דהיינו שע"ז נרשם ונפעל שיבא אח"כ עולם התיקון שיתחדש כנודע : וכן ענין הרה"ו הרמות הירשע"י כנ"ל והבין וכן דור המבול כאשר פנמו ויחזו מן הארץ ולא נשאר מי שיעשה ויגרום היחוד להיום העולם וישא' אך נח הוא הצדיק ועלה בתיבה מויה על הסלקות הצדיק בעולם המחשבה כנודע: ויהי הכנה לעולם התיקון אח"י המבול . והנה עולם המחשבה נרמז בשם י"ה כידוע וכש"כ כלול מעשר עולה ק"ן והוא דרך א' כמו קן המטרה את המצויע והוא כסוד קנה חכמה קנה בינה .

ויאמר ה' לנח בא אתה ונ"ו כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה פ"ש"י לא נאמר תמים כי מקצת שבחו אמרי' כפניו וכולו שלא בפניו ע"ש ואפשי' לומר עוד טעם אחר על השינוי שחסי כאן מ"ל תמים מה שכתב לעיר בראש הפ"שה . דהנה רש"י פ"י לעיל בפסוק את האלהים התהלך נח שהיה צדיק סעד לתמנו אבל אברהם כתיב בו התהלך לפני והיה תמים לפני נובל לומר מסב"י שגם נח לא היה צדיק סעד לבחי' צדיק כי היה מתחוק מעצמו והלך בצדקתו אמנם להיות צדיק תמים שהוא מעלה הייתר נבוא' כמבוא' לזה היה צדיק סעד מאת ה' לתוסכו ולכן למעלה שסי' הכתוב הבדל מעלתו מבחי' אברהם אע"ה כתיב נח צדיק תמים את האלקים פ"י שלזאת ה"י צדיק סעד משא"כ באברהם דכתיב בו התהלך לפני וה"י תמים הרי שלא ה"י צדיק סעד אפי' לכהנית תמים אבל בפסוק זה משמיענו כי לכהנית צדיק גם נח לא היה צדיק סעד לתומכו לכן כתיב כי אותך ראיתי צדיק לפני הרי לפני דייק' שלא ה"י צדיק סעד ממיל' משבחו רק בבחי' צדק לבד ולא תמים :

ויבא נח ונ"ו מפני מי המבול פ"ש"י אף נח מקטני אמה היה מאמין ואינו מאמין שיבא המבול ולא נכנס עד שדחקוהו המים ע"ש . והענין תמוה נח הצדיק שחלילה היה חסי אמונה בבוראו ותיבד ואף גם מהידוע כי ק"ד שנה קודם המבול שח' כבנין התיבה וגם הוכיח והתרי' בבני דורו כמבוא' והוא כעצמו יהיה מקטני אמה . אכן יש ליישב דכרי רז"ל כי מדרך הצדיקי'

להמתק הדינים ולבקש רחמי רצון השי' על ברואיו : והנה שנראה לו שהקב"ה נוור גזירה מרבה בתפיל' ובמחשבותיו הקדושים עד שממשיך רחמים לעול' ואית' באידר' רבא סיד' ה' ליראיו ועד לא אסכימו לא נחתין דינין לעלמי' ע"ש א"כ נח הצדיק אחרי שהפץ להנכי' החסדים ולבטל גזירת המבול לא נח אל לבו התפשטות המחשבה כי יצא דבר המלך וא"ן לשנות אפי' היה מתנבך במחשבתו לאמר ישוב ה' וינחה ויגולו רחמי' ע"י מרותיו : לכן קראוהו חז"ל בצחות לשונם מקטני אמה שה"ה מאמין ואינו מאמין פ"י לא הפץ יהאמין שלא להסכים עם הדי' ורק מפני שהיה יחידי בעולם לא יכול להציל את כל בני ד' . אבל הוא עשה את שלו ולא נכנס עד שדחקוהו המים .

וידבר אלהים אל נח צא מן התיבה ונ"ו : איתא במד' לכל זמן ועת לכל הפץ תחת השמים זמן היה לנח ליכנס לתיבה כו' וזמן היה לו שיצא ממנה משל' לפיכך שיצא מן המקום והושיב אחר תחתיו כיון שבא אמר לו צא ממקום משל' לסופר שיצא למקום אחר והושיב אחר תחתיו כון שש' אל צא ממקומך עכ"ל . תחלת דברו המדרי' להורות לנו דה' הישרה שקברנו מרבותנו נ"ע וכארתיים באורך בהנהיג' לנ' נכירות ה' ומשם תראנו וקצ"י הענין שיש שני הנהגות לנ' העולם ומקרו האחד מה שקבע יוצרני ב'וח משי"ב וס' דר' ה' וזמן מה שיחיה כל ימי הבריאה כמי שנחבא' בפ' והארץ ה"ה תוהו ובוהו וחושך ע"פ תהום שצפה הקב"ה על ד' גליות שה"ה אח"כ ויהי אלהים הוא רוחו של משיח וככל הענינים למגדול' קטן ואעפ"כ עשה אופן בתוך אופן היא הנהגה התו"ת כמ"י הרמב"ן בפסוק והיה אם שמוע תשמעו ונתתי טמר וההיפך וי"ה ההיפך ואל תאמר כיון (שהבחי'ה) שהנהגה) תלוי בכחה איך היתה מודעת לפני היוצר לסדר כלוח העתים ובזאת נבט' רבים מהבחי' . והעיק' בזה במ"ש הרמב"ם שאין לעמוד בסת' כמ"ש כי לא מחשבותי מחשבותיכם והרבר אמר כמו שאמרו באורך במ"א ועיין בהנהיג' שגדפס בשמי' בספר באר הגולה כו' הענין וגם כאן ביאר לנו המדרי' כי היה הכל גלוי וידוע לפני פנס דור המבול וביאת נח אל התיבה ועת שיצא מן התני' ונרמז קצה בפסוק הנ"ל וידבר אלהים פירש"י הצדיקי' מהג' מדה"ד למרה"ד פ"י כי אלהים נימי' הפכ"ע והיינו שלא יצא התיבה עד ששראה לו כי אפילו הדין מסכים עמו והכל היה בלוי המסור כטבע משי"ב וצפה והביט אל צדקתו ומ"ש משל' לנ' וצ"כ וכי' רמזו בדבריהם לס' ד הנעלם כמ"ש כי תפארת יו"ט עלו למעלה כל ימי' משך המבול במ"ו חוי"ב כי לא היה הצורך לשים יחוד ולא היה איתעויות' דלתת' : וכדוגמ' זמנ' נח אל התיבה ונחכסה שם ועי"כ נאס"ו בתשמיש כנודע ה' שנעשה ע"י ביאתו אל התיבה איוה יחוד דקה מן הרקה לוח' קיס העולם ע"י יאח"כ כששב וינחה ה' והספירות הנ"ל באו מקומם הראשונה אז אמרו לנח היושב במקום ועושה היתור כי מעתה אין העולם צריך לזה והבין :

את קשתי נתתי כענין ונ"ו הנה אמרו חז"ל ששאל רש"י ע"ה לר"י ב"ל נראה הקש' בימך אל' הן א"כ צ"ל כן לאו אתה בר ליזוא ע"ש . והמאמ' צריך הכנה כיון שא"ו הפעם שלא היה נח הצדיק יכול להנין ער בני דורו א"כ מה נח התיסה בדורות אחרונים כמי בימי ריב"ל גם אם נראתה הקש' בימי' מ"ס אפשי' שהיה צדיק גדול רק שאין דורו זכאי לכך ונ' צריכים לקשת וא"כ מה חרי האף הגדול הזה שאמ' לו איכ"ו אתה בר ליזוא ואפשי' לתרץ דהנה האלשיך הקדוש פ"י ע"י מאמי חז"ל כל מי שלא נבנה בית המקדש בימי' כאלו נב' בימי' המעם לזה כי בוראי מן הנמנע לצדיק יחידי בלי נ"ו דורו כלל להביא מלך המשיח ולבנות בית המקדש ועכ"ז חייב' ארם מישראל לתקן מעשיו וימיו ושנותיו ולעשות עכ"פ הכוונ' לנאוה

למולת שלא יהיה העיבוב מצירו ח"ו ח"ש כל מי שלא נבנה
 בהמק בישו דיקא פ"י שלא השנית על ימיו ושנותיו שהיו
 מתקנים וראים לבנין בהמק כאילו נח"ב ביצו עכ"ל
 ודפ"ח ומעתה נחזי אנן וניפא כזאת בענין הקשת הגם שמן
 הנמנע לצדיק יהודי להגן על כל בני דורו וכמו שמצינו בדור
 המבול . עכ"ל אין אדם מישראל יוצא ידי חובתו כ"א לעבוד
 הש"י בעזו ותעצומות עד שהוא מצד עצמו עש"ס לא יצטרך
 לקשת וזה ששאל רשב"י לרבי"ל נראה הקשת בימך פיתקנת
 ימך עד שלא הוצרכת מצד עצמך לקשת וחשיב לו בענותותו
 חזק וע"ז אמ' לו א"כ לאו אתה בר לואי ואיש ומעתה נכא' פנס
 דור המבול וענין הקשת מה שהוא שייך לזה מן הידוע כי
 בוראני ית"ש עלה על כל העולות דלית מהשבה תפיסא כי כ"ל
 שגלה ברצונו הפשוט לברא העולם לא היה רק לבעבו הפצו
 ורצונו בעשי ורצונו יקרא בהם אלהותו ית' והחקירה הגדולה
 שנתחבטו בהם שאך יתכן הפיץ ורצונו לבוראני המופשט מכל
 מדה וציור תשובתו ע"ז שאנתו מאמינים בני מאמיני אמונתו
 לעי קיימת שבודאי נחלכש בכחית רצונו לרצונו בעבודת יש'
 ובחירה ואין להבין הדב' על בוריו וכבר הניח הרמב"ם ז"ל יסוד
 אמיתי בזה עפ"י הכתיב כי לא מהשבותי מהשבותיכם והחוקר
 לרעה ולהבין מהשבת יוצרנו סכל הוא כי לית מהשבה תפיסא
 ביה והנה הרבה מועים ע"י זאת החקירה כרעו נפלו ומערו
 מאמינת יוצרנו ובמשה ובישראל עמו והחקירה הזאת התעם עד
 שפגמו ברעוא דרעוין ואמרו כי נברא העולם מבלי כוונת מכוין
 עד שלפי דעתם אין צורך לבורא ית' שמו בעבודה עמי וכמו
 שהארבתי מזה הרבה בהנהגות לספ' נבורות ה' יע"ש וזה הוא
 עיקר עכור לכל מערי רכל הנדים ונעים מעל משכן ה' ותורתו
 ומצותיו וכן היה פנס דור המבול ולכן השחיתו את דרכם ופגמו
 ביוע' לכמה להורות על שפעת המשפיע ללא צורך וזונו מן
 בשאנו מנו להורות על עירוב הנבראים שלא היתה ככוונה
 והדך רק הכל במקרה וכיכ גדול כה הפנס עד שנקם ה' באויביו
 בדרך במדה והוריק עליהם מי המכול בלי מדה ושיעור וצימצים
 כרצונם בהשפעה בלי צימצום לאכר כל זכר למי ואח"כ כאשר
 שב ה' וינחם ע"י הרעה ויכלא הגשם מן השמים והביט אל נח
 ויא' רא אוקף עוד לקלל ונוי את קשתו נתתי בענן פ"י ברמו
 בסלת ענן על החסר הגדול וכמ"ש בזה"ק בספוק ויבא משה
 בתוך הענן שהוא מלאך מיכאל כהנא רבא ע"ש והענן מכונה
 ב"ש בשם ע"ב שמשפ"י עולה חס"ד ומלת קשת מ"ה על בחינת
 גבוהה כמ"ש אשה קשת רוח אנכי ולכן אמר האת קשתו נתתי
 בענן נתתי דייקא לשון עבר פ"י כאשר בראתי עולמי שלא
 ברע החוטאים רק נתתי בחינת הגבורה בתוך החסרים שלא
 תפשו החסדים ע"ה בלי די ויהיה מן הנמנע להנבראים להביל
 אותם ולכן עשיתי שיעור ונכול א"כ הגבורה עצמה הוא ענין
 חסד ולכן בעניני ענן על הארץ פ"י בכל זמן שירבו ההשפעות
 הגזומים בחסדים ונראתה הקשת יהיה כיכ בחי' גבורה להגביל
 שלא יורו בלי די כמו בדור המבול רק בבחינת נבורת קשת
 א"י שיש לו שלשה גוונים הרומזים על האבות ועל פיהם יתקיים
 וי' שיא העולם כראוי והבן זה וראיתי ה לזכ"י ברית עולם ואיתא בזה"י
 כ מה שהיה רמזה אר המלכות פ"י הענין שהבטיח הקב"ה שההשפעה
 תהיה נובעת ע"ס המלכות שימליכו אותו בני ישראל וע"ס סדר
 עבודתם ואז יהיה נאה להם ונאה לעולם :

בהפטר

כדכור שמשותף וכל גבולך לאבני הפיץ . אית' בילקוט
 מהו כדכור פליגי בה תרין מלאכי ברקיעא מיכאל
 ותרין אמוראי בארעא . יהודא וחוקיה בני רבי חי'א

חד אמ' שוהם וחר אמ' ישפה וקוביה אמ' ליהוי כדן וכדון
 וכל גבולך לאבני הפיץ אמר הקב"ה בעוה"ז ישראל מתחפין ע"י
 עפר וצירות אבל לעתיד יהיו מתחפין ע"י אבני כסף והב
 ומרגלויות עכ"ל הנה ענין מלונתא המלאכים והאמוראים היא לדעי
 ע"י מי תהיה הנאילה כי יש צדיקים שעיקר עבודתם ע"י עסמס
 כל היום בתורה ה' ק' שה"ם אותיות משה"ה כי כל התורה נק'
 על שמו ככתב זכרו תורת משה עברי ויש צדיקים שעיקר עבודת
 ע"י התפילה ויהודים הנק' ישפ"ה שהציווף מורה יש פ"ה וקב"ה
 אמר ליהוי כדון וכדון דהיינו שכרו מהגדים ומתקנים הנהתורה
 הן התפילה רק בע"הו כל ימי משך ההורבן העבודה ללקוט
 שושנים הניצוצי קדושה מתוך עפר וצירות דהיינו ע"י צרות
 רעית ושיעבודים רח"ל אשר הצדיקים עומדים מנסוגים ועובדים
 הש"י אבל לעתיד שיעבדו רוח סומאה מן הארץ ונלה כבוד
 ה' ואז תהיה העבודה באהבה ורשפי אש הנגלות מבלי לבוש
 וזה נק' אבני כסף וזהב :

בצדקה הכיני להסכיר הענין : וגם מה דאיתא שהקב"ה
 חותר התורה מתחת כסא הכבוד לקבל בעלי תשובה
 כי בודאי הוא הוצפה גדולה לעמיד לפני פנייה הקב"ה לבקש
 מחילה לחטאיו וכי באיזה אנפין יקום קמי מלאך קדישא , וכל
 העולמות אינם מניחין לעלת תפלות זה האדם רק עדין שיבזה
 האדם מאת הש"י בדרך צירקה ש עשה עצמו כעני בפתח וזה
 צי"ד האדם גם כן לעשות צדקה עם העניים והאביונים כי במד'
 שאדם מודד מודדוין לו , וא"כ ע"י זו הצדקה שעושה עושה לו
 הנלים לכנס לפני ולפנים לבקש מחילה על חטאיו ממנו ית'
 ומצדק נעשה צדקה . וזה חותר מתחת כסא הכבוד , כי בודאי
 מתחת גדולה ורוממות הבורא יתברך א' אפש' לקרב עליו ית'
 אך מגודל רחמנות הבורא ית' כביכול משפיל עצמו מכסא כבודו
 הוא גודל מרכותו ורוממותו כדי לקבל שבים וזהו מתחת כסא
 כבודו והנה כשהש"י מביא עליו איזה יסורין ומחליש כח היצר
 ולא יהיה אה' מרותו ולא יבעט ביסורין , אבל מי שנתחרט
 על מעשי הצדקה והמצוה שעשה מתחת שלא הגיע אליו תועלת
 הפעורה הצריך לה ודאי איהו רע וכדאיתא בש"ס בדיה נבי
 מעשה רכוש : החילוק שבין ב"י לעובדיהו : וכמו שהקשו לחכם
 אחד מנין בא זה שאדם חולה ופיור מעותיו לעניים לומ' תהלים
 בעדו כהונ' ואעפ"כ לא הגיע אליו רפואה על ידו זה . והשיב
 שזה אינו מן הנמנע כי כשהאדם אינו עושה רק הליפין עם
 העניים שנותן להם מעות והם אומרים לו תהלים מאין יבא
 הרפואה . רק צריך האדם לבין כפשוטו . שבודאי לא בא
 אליו כזאת כ"א למען הזכירו לשלם הצדקה הנקבצת לו לכל
 אדם נקצב לו מ"ה כמה צדקה יתן בזו השנה : נמצא כוונתו
 אינו רק למעשה הצדקה בעבודת הש"י וא"כ בודאי השיית
 ירפאהו בעבור שהשלים חובתו :

פרשת לך לך

ומלכי צדק מלך שרם ונומי וואמי ברוך אברם לאל עליון וגי'
 איתא בזה"ק ברוך אברם כמה דאמרינן ברוך אתה רזא
 דמלה תיקונא דבריכאן אינון עכ"ל ונראה לפע"ד ביאור קצת
 לדבריו הקדושים ע"פ הקדמה מרבותינו ג"ע שפידשו פסוק
 בתהלים ק"י אתה כהן לעולם פ"י דהנה אנחנו קרוצי חומר
 מלאי הטא ועון ואעפ"כ אנו זוכים לדבר ולהתחנן לפני מלך
 הכבוד הוא היוצר כל דלית מהשבה תפיסא כיה ונס אנו קוראין
 אותו בלשון אתה כאשר ירבר איש אל הנצב לעומתו זה
 בודדאי חסד גדול ופלא מרחמי הש"י המרחם על בריותיו .
 ידוע כי ענין החסד מכונה תמיד בשם כהן איש חסד . וז"ס
 את"ה

בו. ויעפו נערים ויגעו ובחורים כשול יכשלו. ר"ל אוחס שהם סוברים שכחותם ושכלם הוא משלהם ובידם הבחירה והרלון לעשות כלונס ומפלס ומסירים השגחת פרטיות הבורא מעליהם המה יעפו ויגעו וכשל יכשלו. אבל וקוי ה' יחליפו כח מחמת שהם מחזירין תמיד כחותיהם ושכלם אל הבורא ית' באמרו אליו ית' הכל שלך הוא ומידך נתנו לך ומחזירים תמיד בכל רגע ורגע כחותיה' למקור'. ואז הבורא ית' מחליף כחותיה' ומחדש להם שכלם כמו שפסג האדם בדם הוא ומקור הדם הוא בלב וכשהדם חוזר תמיד למקורו אל הלב ומחלק שמה אזי נחדש תמיד ויעמוד על עמדו ובריאותו. ובחס שיחמוס חזים ליגור דם שלא ישוב למקורו אזי יחלש האדם וכן המים כתיב כל הנחלים הולכים אל הים וכו' אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת ובחס לא יחזרו המים למקורם אזי יסרמו המים כי כל חיות העול' הוא ברוא וטוב. ולז"א וקוי ה' ית' יפ' כח אבל הנערים והבחורים שאינם מחזירים הכח אל הבורא ית' וא"כ הוא נפסק ממקורו ממילא נפסד והולך לו וזה כשל יכשלו. יעלו אבר כנשרים. שלזה נק' נש"ר על שמנער ומשליך תמיד הטולות שלו ואח"כ גדלי' לו טולות אחרים כמו כן קוי ה' יעלו אבר כנשרי' שמחזירים כחותיה' למקורם ומחדש להם כחות אחרים. המרישו כו' אז ידברו כו'. כמו שפרש"י נבי משה שקיבל לכל ישראל ואמר להם התוכחות שלא יאמר אחד אלו הייתי שם כך וכך הייתי משיבו כן ישעיה אומר המרישו וכו' אז ידברו יחדיו למשפט נקרבה משפט הוא לשון בירור דברים ונראה דבר מי יקום אם חוכלו להשיבי ואמר להם מי העיר ממזרח לך זה אברהם לך יקראו לרגלו שהרגיל שמו של לך יקו של עולם בפי בריותו. יתן לפניו גוים כו' אורח ברגליו לא יבא. שכל מה שעשה ורדף המלכים בוודאי ברגליו לא יבא ולא בכחו עשה כל זאת רק מי פעל ועשה קורא הדורות מראש כי העולם נברא בזכות אברהם אמר"א בהב"ראש באבר"הם קודם שנברא העולם עלה לפניו ית' אהבת אברהם רחמו וברא עולמו נמלא עליו כל העולם עומד ובכח זה רדף אחר המלכ"י ונלחם והכניע כל העולם לשמו וחס"ה הבט נא השמימה וספיר הככבים. ספור הוא לשון בהירות והארה. וזה שדרז ל שהעלה למעלה מכיפת הרקיע ר"ל שהראוה שהוא למעלה מכל העולמות והוא המאיר בכל הכוכבים ומלות ובנינו כולם עומדים וקיימים ולכך השוו כולם להמליך את אברהם עליהם לפי שראו שבלינו הם חיים והוא עיקר כל העולמות. וא"ל כס יהיה זרעך ר"ל אף בדורות האחרונים יהיו כל העכו"מ" כננעים לפני ישראל שאע"פ שאינהו לא חזי מזלייהו חזי והם שרי מעלה שהם מבינים גדולת ישראל ומעלתם אך שעל פיהם חיים וקיימים והם נכנעי' לפניו' אכ"ר :

פרשת וירא

וירא אליו ה' בחלומי אמר"א. גימ' רפ"א אופיות פא"ר דהיינו במדח (ח"ג) (ח"ת) עמודא דכליל כולא. והוא יושב

פחמ

בית

נמשו לומר מתי יבא לידי ואקיימי וזה ענין התשוקה בהתלהבות יותר מאז כ שבא רבתי מנישה כמו הנחלות המצויות עומס ה ואש סתמים חבקר בס והם וותחים מאור בלא יתנו בס ונקרא יחור נסתר בהצנע : וז"ש הארז"ל בכוונת מלת מנחה לכוונת היחוד מהחו ולמעלה ע"ש רומז כי שמהכוונה אהבה מסותרת ולא בגלוי כמו בשחרית דויק והבן כחותם לזיועך שהיה רבוק כחפילין הסרסו בשמאל לבתי נבורה שיתגליא כי הנבורות מגולים יותר מהסדים זזים והם בזרוע ית' ערך ואע"ג דכתיב נהיה לך לאות ודרשינן ולא יאחריס ית' שיהיה באחסיא עקב אפשו שיתגלה לעתיד כבוד ה' ואכסי יתקיים והיה לך לאות ולא לאחריס דהיינו שיתגלה כי אית האהבה מה רבני ישראל לברם ולא יתערב זר בשמחת איתו הקו המכריע הוא יעקב שמאהבה שאהבו. תגלו י"ב שבטי ישראל וכל הצדיקים שיהיו אח"כ ויהיה זיוון כרשפי אש שיתגלה התלהבותם לה' ועל ידי כן יתבער וישרפו ועיבירו רוח הטהרה מן הארץ ואז יהיה התלהבותם בדשפי אש לה' אשר יבטחו נפשם חמיר לה' כאשר של תמר שיצאה לש יפה ומה האש עצמו היה הכיור ונתבוישו ש נאי. כן יבושו כל שונאי יראי ה' במרוך ה' לבדו על כל הארץ במהרה בימינו.

בהפטר

למה תאמר יעקב ותדבר ישראל נסחרה ררכי מה' ומאלהי משפטי יעבור זה הוא הוויכוח שנתוכח ישעיה הבחיה עם חנני דורו על אשר לא הביטו אל פעולת ה' ומשפטו והסירו השגחת הבורא ית' מעליהם באמרו שאין זה כבודו ית' ששים תמיד השגחתו על בראוי מטה השפלים ונבזים רק היו עובדים לבתי אחר' ללכא השמים. אבל זה הוא חידנה מדרך הכפירה רח"ל כי הממ"ה הקב"ה שהוא ח"ס וטולס נסקרין לפניו במקרה אחת ואין חקר לתבונתו כי להשגיח על כל העולם כאחד ולא יקל כבודו בזה וז"א למה תאמר יעקב רמו לעמי הארץ שאינם מבינים כ"כ פעולת ה' וחמיתת הבורא ית' ואמר להם למה תאמר ואמירה הוא לשון רכה שעוים אין גדול כ"כ מחמת חסרון ידיעתם. אבל ותדבר ישראל רמוזו על לומדי תורה ה' ואמר להם לשון דיבור שהיא קשה שגדול עינם מנשוא שאינם חסרים רק האמונה נסתרה דרבי מה' הוא מעשי האדם ומחבולותיו אך שאמר כחי ועולם דרבי וכו' ומאלהי משפטי יעבור הוא הנהגת העולם וכל השתנותו עטור מלפניו באמרו שהכל מוטבע בעולם להתנהג כן הלא דעת ה' בורא קלות הארץ. ר"ל ע"ד דחיתא בנמרו שאמר יעלמו לי כי הבורא ית' הוא ח"ס וכחותיו הם ח"ס וכשאמר שברא העולם היה העולם מתפשט עד ח"ס והולך לבראות לו ית' והוא הכח המגביל שלא יתפשט יותר וזהו בורא קלות הארץ ונתן ליעף כח ולחין אונים עלמה ירבה הוא דיבור כפול מתפשט המתרגם דיבור ונתן ליעף כח קחי על השי' שנתן השי' האדם שכל לעבדו ולעסוק במותו ולחין אונים עלמה ירבה כח לו משכלו מחמת שטוב השי' ובורחי השכל נקרא כח כל כחות האדם הם ע"י השכל המתפשט בכל אבריו והם חיים חסרון באבר אחד הוא מחמת שאין השכל מתפשט

פתח האהל כחס היום שאע"ה זכה לשבת בדביקות פתח
 דא תרעה דמהמנותא מלכות קדישא . כחס היום בחיבור ל"ע
 הקרח חס היום ומילא שמלצשי בהם עלמות העליוני
 עתיק ואריך כנודע וזה רמזו במלת וה"א יושב כי עולם הנסתר
 נקרא הוא וכמ"ש ב"ה וחי"ן נסתר מחמתו שבחינת חי"ן נסתר
 ומתלבש במדת חמתו שהיא ז"ה נקרא שמש כנודע :

והוא יושב פתח האהל כחס היום . חי"ת במד"ר פתח
 טוב פתחת לעוברים ושבים וכו' שחילולי אהה לא
 ברחמי שמים וארץ שנאמר ויתחחס כאהל לשבת עכ"ל . הנה
 חש"ה ע פ מלות הכנסת האורחי' באכילה ושקיה הקריח בפייה
 שמו של הקב"ה למען דעה כל עמי הארץ כי הוא הבורא
 הוא המכלכל וזו ומפרינס את בריותיו כמ"ש במד"ר וע"ז
 רבים השיב מעין והחזירם בחשונה כדאי' במד"ר לחר מ"ד
 בן מ"ח שנה הכיר את בוראו והיה יושב ומלטער על ימיו
 שעברו ולא ראו טובה עד שנחמתו הקב"ה ואמר לו טל ילדוך
 ע"ש : בואור דבריהם כי אחר שנתקרב לבוראו בחשונה מאהבה
 אז זדונות נעשו לו בזכות כנודע והטעם מקמת שע"י הזדונות
 בא למעלה בעל חשונה ומסתמא המתקרבי' אל אברהם למדו
 אורחותיו ג"כ לעשות חשונה בשמעט ממנו תנחומי הקב"ה
 טל ילדוך כי שני הילדות שלא ידע את בוראו הם כטל
 לשנים הטובות הבאות וסם היו הגורם להיות בעל חשונה כל
 ימיו וע"ז נחזקו כל בעלי עבירות לשוב אל ה' מאחר שראו
 שהבורא ימיו פתוחה לקבל שבים וזה שרמו פתח טוב פתחת
 לעוברים ושבים שע"י הפתח שהכניס האורחי' לפתח שער
 לדופקי בחשונה ונקראי' עוברי' ושבים שמחלה עברו ראונו
 ושבים אח"כ להיות עושי ראונו וזה היה תכלית מעשה שמים וארץ
 לשוב כל אחר אל ילדו :

והוא יושב פתח האהל כחס היום . במד"ר ר"ב בשם
 ר"ל אחר יושב כפי בקש לעמוד אחר לו הקב"ה
 שב ואחה סימן לבניך מה אהה יושב ושכינה עומדת כך בניך
 יושבים ושכינה עומדת על גבן כשישראל נכנסין לבתי כנסיות
 ולבתי ה"ד וקורין ק"ש והן יושבין לכבודי ואני עומד על גבן
 שנאמר אלהים נצב בעדת אל עכ"ל והנה הענין ממלת יושב
 חסר שפירושו כמו יושב וביאור הענין כי ע"י מלות מילה זכה
 חש"ה לעלות לבחי' מלכות שהוא עלמא דנוקבא שבו השיבה
 כנודע מהאר"י ז"ל ולכן ביקש לעמוד אחרי שהבין במדרגתו
 שיכול לעלות גבוה מעל גבוה עלמא דדכורא ושם הוא בחי'
 עמידה כמו בשעת שמונה עשרה כנודע . ואמר לו הקב"ה שב
 ואחה סימן לבניך פי' הגם שאתה במדרגה גבוה לעלות למעלה
 אל חוזו מבחי' השיבה והוא סימן לבניך כי האבות סימן לבנים
 שלא יוכלו לעלות מבחי' מלכות והלאה וזה השער לבאי בחירות
 ה' כמ"ש בזוהר בפסוק בואת יבא אהרן אל הקודש ומאן דלא
 שח לבו נס לואת עלי' אחתה ובסיל לא יבין את זאת ע"ש פי'
 כי זאת הרשע אשר בה נוקשו וללכדו כמה טועים שעזבו בחי'
 המלכות ורלו לעלות לגבוה מעל גבוה כמו אנשי סדום דכתיב
 נסבו על הבית פי' שסבו על בחי' מלכות הנק' בית וכפרו בזה

וישא

ורלו לעלות לעלמא דדכורא עד שע"פ טעות' נפלו
 רשעה חטא משכב זכור לעומת עלמא דדכורא ולא רלו
 בנות לעג שאמרו כוליא האנשים ונדעה אותם וסכל כפי הטעם
 בטעות שרלו להמשך ולכן הזהיר הקב"ה לאברהם חש"פ שח
 יכולת לעלות דרך המלכות לגבוה מעל גבוה מ"מ אהה
 לבניך כשיהיו נכנסין לבתי כנסיות ויושבין וקורין ק"ש כי
 הוא עלמא דנוקבא ואני עומד עליהם אבל הנהגת עלמא דדכור
 לית כל תוחא סביל דא :

עניו וירא והנה שלשה אנשים ולבים עליו
 בזה"ק אברהם יחק ויעקב . ואי"ת ג"כ מ"מ
 נביאל רפאל וכוונתם אחת שנחלה עליו מרת הבוללת המורה
 אהבה ויראה והתפארות ומסתמא בהן כוללים ומתלבשי'
 רשין . ואמר נוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו
 העץ . דהיינו כי המלאכי' הקדושי' בדרתם לעולם השפל
 להחלצת פנין חומר שיכולו לסבול העולם כנודע ומסתמא
 ירדתם ממדרגתם גבוהם לעוה"ז נפתח קלת מעלתם
 הקדושה כמקדם ואפשר כי המלאכי' אלו שבאו אל אהה
 ע"י החלצות כנודע וע"י שהבינו בעלמס כי אין מעלתם
 כמו חס הם מלמעלה ברקיע אמרו בלבם חס אהנו
 ירדנו מקדושתנו בני אדם שהם תמיד למטה עאלוכ' כ
 משיגים הקדושה לכן אמר להם אברהם אחרי הבנתם
 כל אלה יוקח נא מעט מים דהיינו שהשפיע עליו
 מקדושתו . ורחצו רגליכם דהיינו להרחץ הרגלין
 ומדרגה תחתונה המסביבם . והשענו חמת העץ
 חילוף דחי' כמ"ש בזה"ק . והיינו שהראה להם כי לא כן
 ואררבה שוכני בתי חומר אשר בעפר יסודם ע"י עבודת
 והשתרלות' מתנברים ונאחזים בקדושה כ"כ עד שהם
 הקדושה חפי' למלאכים כי בשבילם נברא הכל :

יוקח

נא מעט מים פירש"י ע"י שליח והקב"ה
 לבניו ע"י שליח שנאמר וירם משה את המטה
 את הסלע ע"ש ונריך הבנה באמת תפני מה אברהם
 חש החסד מדוע נכשל לתת מים ע"י השליח ולא כיבד אהה
 בעלמו כי מזהו צו יותר מבשלומו . וגם אח"כ אמר וזה
 פה לחס דהיינו שבעלמו יעריח עבורם ולא מקודם וי"ל
 מדרך הדריק לקרב כל בני עולם לעבודת הש"י ומכ"ש
 אבינו ע"ה שהקריח שמו ית' כפי כל הברואים . רק שמתו
 נדמה לו שהם ערביים לא ראה לרדת מקדושתו ולסת
 עממם פן יתלכך מהם ומתחשבותיהם . ולכן בענין הרי
 שרריך להרחץ אותם מנילולם אחר יוקח נא מעט מים
 שליח ורחצו רגליכם מרגילות שלכם כי הכלל מונח שטרם
 יכנס אל הקדושה מחויב לרחוץ את עצמו ולטהר ולנקות
 ומתעמאת מעלליו ואח"כ והשענו חמת העץ הוא הענין
 להכניסם אל הקדושה . ולכן אח"כ אמר ואקחה פת לחם
 פ"ת ניתטרי' חלמו"ד דהיינו לאחר שנטהרו ובאו בסוד הקדו
 הטריח בעלמו להשפיע להם הקדושה . ואמר להם
 כי על כן עברתם על עבדכם וקרא עלמו בלשון

הנדיק נקרא בחי' עבד לכל באי עולם שרריך לעבוד
 עבדים כל מיני עבדות הן להשפיע להם טהרה וקדושה
 וזממה ובינה ונס כל השפעת נופיות מה דאפשר
 והשפיע נעש שלח שילס הקב"ה לבניו המים כ"ח ע"י
 ש"ח כי לפי גודל רחמנותו של הקב"ה על הברואי ה"י
 מסרואו ש"טה אברהם את עלמו להם אפי' בנחי' רחמי'
 ולהרחיילם בעלמו ולבטוח על בוראו שימטרנו מכל רע :
המכסה חני מאברהם במד"ר הס"ד סוד ה' ליראיו
 בתחלה היה סודו ליראיו ואח"כ לישרים כמ"ס
 וחת ישרים סודו ואח"כ לנביאים כמ"ס כי לא יעשה ה' אלהי'
 דבר כ"ח גילה סודו אל עבדיו הנביאים וכו' המד"ר הזה
 נחמנו להשפעת הנבוא' והשתלשלותה מלמע"ה למטה כי בתחלה
 הוה בסוד חו"ב עולמות המכוסים ונסתרים ושם המורה הגדול
 והגדול והדבקים שם נקראי' יראיו ואח"כ לישרים הם בחי'
 מביית וסוד אוחיו' מלפ"ך כי הם בכפ"ל גימ' ישרי' ואח"כ לנביאי'
 סוד נה"י שמש ינקו הנביאים כידוע וכתבתי זה באורך להנחות
 תקויו וזהו הקדוש :

שם במד"ר ר"ח בשם ר"ש בר נחמן בשם ר"נ אמר אפי'
 הלכות עירוני חרות היה אברהם אבינו ע"ה יודע
 ר"פ בשם ר"ש אמר אפינו שם חדש שהקב"ה עמיד לקרוא
 לירושלים שנאמר בפת ההוא יקראו לירושלים כשא ה' אברהם
 היה יודע ר' ברכיה ורבי חיאל ורבנן דתמן בשם ר' יהודה
 ארן יוס יוס שאין הקב"ה מחדש הלכה בב"ד של מעלה שנא'
 שמוע שמוע ברונן קולו והנה מפיו ילא ואין הנה אלא תורה
 שזאמר והצית בו אשילו אוחך הלכות היה אברהם יודע כו'
 ביאור הענין הדיעה הראשונה במד' מרמות כי אברהם
 בקדושתו יחד וקשר העולמות בסוד ה' תחאה בה' עילאה
 חיים עירוני חרות : והוסיף ר"פ שאברהם היה יודע שם
 השם ביאור דבריו ע"פ מה שכבר נכתב ונדפס בשמי בהגהה
 לספר באר הנולה במאמר ח"ל ועל הזועות כו' ושם מבואר
 כי יש לוח וסדר להסגנות העולם מסודר וכן מש"ב עד
 אחריתו וכל המקרות ופגעים גדול וקטן היה חרות על
 הולמות בשעת הברואה כי הכל לפי אמנם יש אופן בתוך אופן
 שיוצר ברא הנהגה הסודיית שהעולם יתנהג לפי מעשיו
 דיינו אם שמוע שתמער ונחתי מטר וכן להספך ומתות ענין
 הזה איך יכונו יחד שני סדרנות אלו יחדיו וסיו חואמים
 מלמעלה קורה דעתנו מלהשיג וכת"ס ארמב"ם בסלי' תשוב'
 שפעל מאתנו לעמוד על תפקד מחשבת הויר כמ"ס כי לא
 מחשבותי מחשבותי והארכנו מזה שם בהגהה אכל תפשי'
 מטעם הדרך לענינו כי הכל לפי מראשית ועד אחרית כמו
 שחמרו נפי' והאריך אותה חוסר ובוטחו שרומז על ד' גליות ורוח
 אלהים זה רוחו של משיח והיינו שהקב"ה ה' לופה ומציט
 כל זה בנין בחי' המקדשים וחורבנם וגאולתם של ישראל שיהיה
 לעתיד לבא וכוונתי היה בלוי וידוע לפניו שם חדש שעתיד
 לקרוא לירושלים ואיתא בפ"י הראב"ד לספר יצירה כי מ'
 שודע והטובן בתפנתם ספר יציר ע"פ לוחות אוחיות בר"ל

שערים יוכל לדעת ולהשיג הלוח המסודר וכן מש"ב עד
 אחריתו ומכ"ס אברהם אבינו ע"ה שהוא היה בעל מחבר של
 ס' היציר כדאיתא ק"ו שידע והשיג כל הגיל והוסיף עליו
 ר"ח כי אברהם אבינו ע"ה היה יודע ההלכי שהקב"ה מחדש
 בכל יום כי ההלכות שמתחדשות בכל יום הם עפ"י הדיבורים
 שנבררו י"ק ע"י מעשה התחוננים ועבודתם בחורה ובתפלה
 וע"י ניתקן עץ החיים מתחיל לעילא ומתחדשת המלכות היא
 ההלכי לכן לפי ענין הדיבור שבכל יום ברור מחדש ממילא
 שההלכי מתחדשת ואברהם לפי קדושתו ולפי השגתו לדעת
 ר"פ הלוח המסודר וכן מש"ב סוסיפו עליו רבנן דמתן אמרו
 שהשיג ב"כ הנהג' הסודיית אופן בתוך אופן כי לעולם קדושתו
 נחבררו הנילוין ע"י ומתחדשו ההלכות והביא המד"ר הפסוק
 שמוע שמוע ברונן קולו כי רנ"ו רומז ראש גוף זכר הרומז
 התיקון שנעשה מתחיל עד לעילא לעילא ואחר כך והני' מפיו
 ילא כי לפי הדיבורין מתחדשין ההלכות :

ותאמר שרה אל אברהם גרש האמי האחת ואת בנה
 וגו' וירע הדבר מאוד בעיני אברהם על אודות
 בנו ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיך על הנער ועל אמתך
 וגו' כי בילחק יקרא לך זרע וגם את בן האמה לבני אשימתו
 וגו' ולריך ביאור שינוי לשון ששרה קראה אותו בן האמה
 והכתוב אומר בעיני אברהם על אודות בנו ובמאמר אלהי'
 אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך שהרי לא מלינו שחרי' לו
 על דבר האמי' זולת ע"ד בנו ויש ליישב ע"פ הקדמה כי אמרו
 ח"ל בכך הבא פשראליית קרוי בכך ולא הבא משפחה ועכומו'
 ולכן אמרה שרה גרש את האמה הזאת ואת בנה כי לא בכך
 היא כניל אכן בעיני אברהם נדמה כי הוא בנו מאחר שרא'
 שנתי' שרה שפחתה בחיקו וא"כ מסתמא שימרר' ועבלי' אות'
 לשם אישות שבודאי לא הביאה את הגר אל אברהם בלי טבילה
 לכן אמר בלבו ששרה עשת' אות' משוחררת ובטביל' לשם יהודית
 וא"כ נקרא' ישמעאל בנו ו"ש ירע בעיני אברהם על אודות בנו'
 אמנם הקב"ה היודע האמת ומחשבת שרה הוא כתובה בס"ק
 ששרה הביי' שעדיין באברהם קנת' זוהמא וילחק בנו ל"ל מעפי'
 קדוש' ע"כ נתי' לו את הגר להמשיך ממנו הזוהמא בהריון
 ישמעאל ע"ס באורך ולזה נקראת הגר לשון כמים המוגרים שע"י
 נגר הזוהמא וא"כ לא התי' כוונת שרה לשחרר את הגר אדרבי'
 תשאר שפחה כדי להמשיך הזוהמא והקב"ה יודע המחשבות
 והבין כל זאת אמר לו אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך פי'
 כי היא עדיין אמה והוא נער לכן הזכיר את האמה בדבריו
 ואמר הטעם כי בילחק יקרא לך זרע רשיינו שכל כוונת
 שרה היתה להוליד בכך הכשר ילחק מטפי' קדוש' וסדר
 נשאר שפחה וסיים הענין וקראו בן האמה לבני אשימתו :

ויבקע עני העולה בילקוט בספר שני בקיעות שבקע
 אברהם אבינו ע"ה עלי העולי' זכה שיבקע הים
 לפני בניו נאמר כאן ויבקע ונאמר להלן ויבקעו המים אמר
 ר' לוי דייך עד כה אברהם לפי כוחו והקב"ה לפי כוחו עכ"ל
 ביאור

ביאר דבריהם יוכל להוזהר עפ"י מ"ש האר"י ז"ל לכוון לכל היחודים שני שמות אלה"ס משולבים זה אה"ל"ה"ה"י"ס מספרים עק"ב עם עשר' אוחיותיהם עולה יעק"ב ועם מספר נקודותיהם שעולים ג"כ קפ"ב כמבואר שם הר"י שני פעמים מספר יעק"ב גימט' השט"ן בסוד ותשליך במלות י"ס כל טחחם לדמות ולסתום פה החילונים שלא תחזו ולא יתגרו ביאור הקדוש ע"ש והג' מן הידוע שגם שאלו לריכים לפעול פעולת קדושות נוראות בעולמות עליונים ולירופי שמות הקדושי' עכ"ל לריכים אהנו לשמור ולעשות המלות בגשמיות כמו מעש' חפילין וליניח וסוכה ולולב מחמת שאלו קרולי חומר לכן לא די לנו עבודה במחשב' לבד זולת במעשה ולררור במעש' הכוונ' המורא' והנפלא' לפעול למעלה ברוחניו לכן אפשר שכיון אהע"ה בשני בקיעות הג"ל כי בק"ע אוחיות עק"ב הג"ל והכ"ן ומיקון כוונת השמות קודם מעש' העקיד' היחוד הנפלא וכיוון ג"כ לרורות שג"י שהוא פעל ועשה הכוונ' ע"י מעש' שבקע שני פעמים ע"י וכל אהנו בניו ליחד השמות הג"ל במחשב' לבח בלא מעש' כי כנה פעמים מלינו כן שאלו עושים הכנה ע"פ חקיעת שופר דה"ה הק"י לכל הנסיר' שיהי' כלל השג' דבר יוס ביומו וכן בשער מלות ומניות הגם שרוחניות הענין ועשה בכל ווס במחשב' ג"ל פעם אחת בשג' במעש' וכן ימי הית' כוונת אברהם אבינו ע"ה ע"י שני בקיעות הג"ל הכנה לדורות כג"ל ו"ש הילקוט כי ע"י שני בקיעות זכה לבניו לבקיעת י"ס קוף כי בשעת קריעת י"ס היה הקשרו' הללו וכו' ולריכ"י ישראל לדחות השטן כג"ל ו"ס ויבקעו המי' דהיינו ע"י שמות הג"ל וההכ"ן נעשה ע"י שני בקיעות של אברהם אבינו ע"ה ו"ש אברהם לפי כמו שמסר נפשו בשחיטת בנו לעשות המלו' ויבקע עלו העול' לסוד הג"ל ואיתערותא דלתתא איתערותא דלעילא קב"ה לפי כמו לדחות השטן מפני בניו בקריעת י"ס

ויקרא

אברהם שם המקום שהוא ה' ירא וכו' ותרגו' ירושלמי פ"י אחת הוא דחמי ולא מתחמי ע"ש דבריו לריכין ביאור ונ"ל דהג' בשעת הנסיון בשמנס' הקב"ה את האדם בדבר מסתמא בזו הרגע כביכול מסתיר קדושתו וממעט השגת האדם אשר היה לו מקדס כי לולי האדם יהיה ברור וללול בשעת הנסיון כמקדס לא היה הנסיון נחשב לכולם ובוודאי אין חית' מי שידע שעומד לפני מלך גדול ומורא' שלא ימרוד בו והוא רואהו אמנם ענין הנסיון שמסתלק בהיות האדם וסרי הוא בא לירי נסיון וכובש ילרו באמונתו ומתחזק לשוב לבוראו אז הוא נקרא עומד בנסיון ולפי"ז מסתמא כאשר האלהים נסה את אברהם בדבר העקיד' אשר שאמר לו קח נח את בנך מסתמא נסתלק ממנו בהירתו ודביקותו לנסות אותו אם יעמיד בדקתו כג"ל ואפשר שזה כוונת הפסוק וירא את המקו' מרחוק כי הקב"ה נקרא מקום שהוא מקומו של עולם נרא' לו כאילו הוא מרחוק ולא יוכל אברהם אבינו ע"ה להשיג דרך דביקותו כמו בשאר פעמים ולכן אמר אל נערינו שבו לכם פה עם החמור והרשו רז"ל עם הדומי' לחמור

ח"ס

ואני והנער נלכ' דהיינו שאברהם אבינו ע"ה היה מתמי' במדע מר מעליו הקב"ה ומדמי' לו שאפשר שבשכיל שני נערי עם הדומי' לחמור נסתלק ממנו שכי' כמו בזמן שהיה ליל עמו כפי' רש"י ומדרש ולכן אמר להם שבו לכם פה ויבט שיהם יחדיו בתמימות לעשות רצון קונס באהב' ובחייב באמונתם עד שגלם הנסיון שאמר לו אל תשלח ידך כי עתה ידעתי וגו' והראה לו תמירתו חיל להעלות לעולה אז חאע"ה אל מדרגתו הראשונ' הבהירות והדביקות ויהי' ע"י כי הקב"ה מלא כל הארץ כבודו ואם יאמר איש במסתור אין נסתר מנגד עיניו אמנם אל האדם נדמה כאלו חלילה אין הקב"ה רואהו כי ל"ל כן בשעת הנסיון כג"ל וזה שקרא המקום ה' ירא ופי' המרובם דלח חמי' ולא מתחמי דהיינו שידע לו עתה שהקב"ה רוא' את האדם תמיד גם כשהוא יחי' חיינו מרגיש הבהירות כנזכר לעיל

בהפטרה

ואשה

אחת מנשי בני הכנענים נעקה אל אלישע לחת רומז על מלכותו יתב' מלכות שמים כמדת ובחמ' יבערו ויכסלו ר"ל שטומ' מתבערים מן המלכות וישראל עם קדושו הם קבלו עול מלכותו יתברך עליהם וגם זה מהסוד הבורא יתברך עלינו אשר בחר באבותינו מכל עם לבנות לבת אחרי חלילים ולבל יעשו אחריהם כי לא לעבוד אותם שהוא אלהי האמת וללכת בדרכיו וזה שאלו משבחין אלו פיה מלא שיר' בו' אין אנו מספקין להודות לך על אחת דא שאין בנו סיפוק להודות לו ע"י שבחר בנו ונתן לנו שג' ובינה לעבדו ית' ולבחור בנחתו ולא לריו' כל מי שג' יראת ה' בלבו להשעורר ע"י ולבקש רחמים תמיד על מלכותו ית' שיתראה עלינו ושיעו' כולם שם אחר לעבדו ויקבלו אה' את עול מלכותו כמו שנתעורר זה תמיד בחלות לילה וכו' ודלית' בעיט בעיטין ברקיע ובאחערותא דלתתא איתער לעילא כד"ו והמזכירים את ה' אל דמי' לכם וגו' וזה הענין מחשורי תמיד בכל חלות לילי' לכן החדר על דבר ה' ראוי שיק' בחלות ועכ"פ בשלשה משמרות להשעורר ג"כ ע"י ועל' פעם אחד בשבוע או בחודש ובפרט שמחויב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם וכמרומו' זה הענין במגילת רות ויהי' בל' הליל' וישרר האיש רומז על הבורא ית' שנקרא איש מלחמה על מה' משיב והג' אשה רומז על המלוכה שנקראת לשון אה' כי אין מלך בלא עס' אה' ומקבל המלכות מן העם וזה שופכת מרגלותיו ר"ל שעתה בגול' היא מושפלת ושואל עלי' ותאמר הנבי' רות אשתך שריתו בלרות וגזירות המתנברה בכל יום על כ"י ועל שכנת' שוה' אז יאמר הנבי' רות אמר שרית' להקב"ה בשירו' וששבות' ופרשת כנפיך על אמתך בבקש' ממך שפרוס' כנפיך עלינו ויכירו הכל כח מלכותך ויאמר ח"ה שפ"ב עד שבוקר הוא לשון ביקור ר"ל שהש"ס נשבע לה שלא יעצני' ח"ו לעולם ולא תדוק את ששע' ל

חמתין

הארץ אמר ר"ח יפה שיחן של עבדי חנות מחורתן של
 בנים וכו' ע"ש. הנה מפסוק זה נופא יולא עס לקפילת
 הארץ וז"ל היום ילחתי והיום בחתי מכאן שקפ"ל פי' מלאך
 נופא מדברים אלה שבוה המחמר והבן וז"ל יפה
 שיחן של עבדי חנות כי בשיחן רומזים סודו ופלאות
 עס יחודים לקפילת הארץ מה שאין ביד בנים אפי'
 ע"פ תורתן :

ויצחק

בא מצוא באר למי רוחי ונו' : בתרנים יונתן אית'
 שלחמך העקידה הוליכו המלאכי את יצחק לבהמ"ד
 של צם. ואיחא שבעת הזאת שפנעה רבקה את יצחק היחא
 ביחמו מדרכו שהלך להביא את קטורה לאביו לאשה. וכולל
 לרמז בפסוק זה ויצחק בא מצוא כי אוח' ו' הוא רק לנקודת
 חולס שעליו כנודע נשאר אוחיות מצוא ב"ח נימי' ג' עולה
 במ"ג ט' ועס מ' שבמלת מצוא אוחיות עס שכל מצהמ"ד
 של עס. וגם רמז שהלך להביא את קטורה רמז כי בודאי
 כוון יצחק ליחוד גבוה ושם זה באר למי רוחי כי באר נקראת
 המלפוח שהיא תורה שבע"פ ביחוד החורה שבכתב למי' הוא
 מי העולמים תורה שבכתב. וגם רמז במלת ויצחק בא מצוא
 מלא נימי' מע' שערי בינה רמינה דינין מחערין כי עס עולמות
 הלסחרי' ועס נק' הצורה בשם הו"ח שהוא נסתר מהשנה עכ"ל
 הוא יושב בארץ הנגב כי דרום הוא החסד דרועא ימינא כי
 גם ההסתר שנסתיר אי'ע כביכול הוא מפני כי גבר חסדו על
 ברוחו שכלו לסיבלו לכן ממלס' אורו ומלין מבין המרכים :

בהפטר

והמקד דוד זקן בא בימים ונו'. הנה הלדיק קדוש ה'
 מוסי' ברוך נכד הריב"ש אמר בני' הכתוב
 ואברהם זקן בא בימים פ"פ ראיחא בזה"ק אף שכתב אברהם
 אברהם משה משה היינו לעילא ולתתא פי' שכל לדיק למטה
 יש לו שורש ומחלב נשמתו בנני' ועס הוא דביק באמת וברך
 ערמי' הוא בעה"ז וכלל מעשיו הקדושי' ודרכיו הישרי' ממשיך
 קדושתו משורש נשמתו אשר הוא למעלה לעס"ז והוא אברהם
 זקן שהוא מעולם הנסתר הנקרא בשם זקנה בא בימים למשך
 לעה"ז שהוא בימים וזמן עכ"ל. וכן הפי' בודאי ברוד המלך
 שהמשיך קדושתו למטה וקידש הימים והזמן. והנה הימים חיי
 האדם הם כתיב לבושין לשמחתא שע"י יתו הטובים שמתחנה
 בהם בלדקתו עושה לבוש נשמתו דלעילא להמשיכי' בזה למטה
 ומשמתא לפני מותו של אדם מחאספין יחד הלבושים ומעשה
 מלוא שהתנהג בהם כל ימי חייו זה הוא הענין ויקלבו ימי
 דוד למות דהיינו שבסוף ימיו נחצרו ונתקברו כל ימיו לאחדים
 להיות אחד ומשמתא היחא קדושתו גדולה ונפלאה עד מאוד
 ויכסוהו בבגדים ולא יחס לו. ודרשו רז"ל מאימת המלאך
 נלטן ע"ש. והנה דוד לגודל קדושתו שאמר לבי חלל בקרבי
 מלמד שהרב ליחסי' במענית כמאמר חז"ל ובודאי כל מה
 שהזקיף יתוספה חכמתו וקדושתו ובפרט אחרי לערו ומרדמו

מאימת המלאך נמוג רוח יחסי' מלאכו ולא יכול עוד להסתי'
 לשום ענין זה ויכסוהו בבגדים ולא יחס לו דהיינו שלא יחס
 יכול עוד להמלכ' בלבושי' ולעבוד ה' כי סד מלאכו הילכתי
 לבגדי ודמה כמלאך אלהים וא"כ לא היה לו ממלאך חיוני
 העה"ז כי מה ענין למלאך ה' בעה"ז. ויאמרו עבדיו יבקש
 למלך נערה בחולה ותחי לו סוכנת. והיא היח' אבישג השוממית
 נוספת על י"ח נשים ואינו רשאי לבא אליה והם נתנוה בחי'
 וע"י פרישתו מאתה לבלתי בוא אליה עבד ה' כראוי ומלא
 שנעשה לו ימים ולבושים ממעשה עבודתו את ה' ע"י כבדו
 ירו ואמרה אליו אבישג חסרי' לנבוא נפשי' לשלמי' נקוט כל
 שהסר ממך כח יחסי' ומוש המשוש הנשמי לבגדי' ואל
 אתה עובד ה' בזה הפרישית עד שהזמין לבת שבע שחזרה
 ואמר ר"י חר' מלמד שקנהה ב"ג מפות והראה בזה שיש
 עדיין כח הנשמי אכן הוא קדוש וטהור ופרוש רק לעס'
 יחודים לכון לייג הנפלאות והנבוסים והבן :

פרשת תולדות

ורבקה

אמרה אל יעקב בנה לאמר שמעתי את אר
 מדבר ונו' ואברכה לפני ה' ופירשי' ברשות
 שיסכים על יד ע"ש. והענין נפלא כי לא מלינו לעיל בדרי'
 יצחק שאמר לפני ה' רק ואברכה לפני מותי. ונראה
 הדברי' שאמר יצחק לעשו ולא השדה וזדה לי ידה ומת
 במסורת ה' שבמלת ידה ליתר ליי' קרי לכן נראה כי יצחק
 הלדיק רמז בדבריו לשם הוי"ה הגנוז כי במלת וידה ו
 יתירים כי היל"ל וד' ובמלת ידה י"ס יתירים כי די באותיות
 נד לשם דבר הניצוד אלא שרמזו לחרבץ אוחיות הקדושי' שהיו
 יסכים על ידו. ורבקה הלדיקת לגודל חכמתה הבינה שהיא
 ואמרה בעליל שמעתי אביך מדבר ואברכה לפני ה'. ועי'
 בזה"ק בד"ה וימן לך מ"ש בזה הפסוק ונראה כוונת דברי'
 היל' :

ויאמר

מה זה מהרת למלא בני. איחא במדרי' מסר
 למצוא את הצרכה בני אביך נתברך בן שבעים
 וחמשה שנים. ואחיה בן ס"ג שנים. ויאמר כי הקרה ה' אלהי
 לפני ר"י ור"ל חד מינהון אמר אס לקורבנך המליא לך הקנה
 שנאמר וישא אברהם את עיניו וירא והנה חיל למאכלך שאמר
 ואורגה אמר אס לזיווג המליא לך דכתיב סקרה וכו'.
 הנה אפי' שיצחק לא ידע על בריו שזה הוא יעקב בנו
 ילאו הדברים מפיו ברוח הקודש כאלו יודע כדברי המד' את
 מה זה מהרת. מלא סברכות רמזו בדבריהם אביך נתברך
 ע"ה שיש ע"ה נימי' כהן והוא מסערה דחמד ומשם באו אל
 הברכות אצל עדיין אינו יודע אס הסכימו הבכורות ואחיה
 ס"ג שנים רמז. לשם ס"ג שהוא באימא ונראה שהנבואה
 מסכית' לצרכתך וזה שמענו עליו מהיכן זכה לך. והשיב
 יעקב בדרך עוה כדרכי ישרים המקטינים אי'ע ותולין בוס
 אחרים ואמר כי הקרה ה' אלהיך כלי' בזכותך שאמרה
 העובר

העובד ה' ומחיל טוב' לבנים . ורמו עוד אם לקורבניך המליח
 המלכך עאכו"כ כי ידע יעקב קדושת אביו שאוכל בקדושה
 ובטהרה ועושה יחודים ופלאים ע"י אכילתו ורמו כאשר כבר
 חמרו מה שאמרו בנמרח שלחנו של ארם במקום מזבח ואנחנו
 מביאים ומנדילים גדולת השולחן בק"ו מה מזבח שלא היה
 מלא ארמה ועליו המקריב עליו קרבן יחשב אשה ריח ניחוח
 ל' עאכו"כ האוכל בקדושה ובטהרה וע"י אכילתו מחזק
 ועמוק בחורה ובטורה אינו דין שיכפר עליו השלחן וכן דעת
 אומריה שחמר אם לזיווג וסבן :

ויצא

לך האלהים במד"ר יתן לך ברכות ויתן לך כבישהון
 יתן לך של אביך ושל אחיך ר"ל אמר יתן לך ויתן
 לך אלהיך עכ"ל . קנס השי" פ"י ויתן לך האלהים בדין אם
 רחמי לך יתן לך ואל"ל לא יתן לך אבל לעשו אמר משמני הארץ
 ויהיה מושבך בין לדיק ובין רשע יתן לך ע"ש . וביאור הענין
 כי עשו הרשע לריך למחנת חסד וחסד דלעילא כי לולי
 יצרכו בהשפעה מדה במדה לא יהיה אפי' ענה אחת כי מעשה
 יד מעשה ולכן כד"י שיהי' לו קיום בעולם לריך להמשיך עליו
 השפעת חסד חסד בין לדיק בין רשע משא"כ יעקב אע"פ שהוא
 נגד עמורה האמלע"תא ועולם הקוין לכן השפעה עוברת עליו
 ע"י עבודתו כמ"ש והיה אם שמוע חשמתו ונתתי מטר וכן
 להפך . ומלא כשמטפיע סקב"ה טובה על ישראל הוא בהסכמת
 מדה הדין כי הם במשפט מקבלים שכרם וכן נאמר והם בזרוע
 בלי עדין כי הדיקין נקראו בעלי זרוע להמשיך החסד ע"י
 מעשיהם והי' בכל ההשפעה הנש' בנח" דרך קוין עכ"ל גזוז
 בו הטל העליון . וזה שרמזו במדה בפסוק הוה ה"ד וטל
 יצין בקירורו כי הטל בדבולחא נמשך במדה הנק' קליר ובס"ק
 נק' ז"א שהוא בעל ש"ק . וזה שזכרו יתן לך כבישהון דסיינו
 ע"י מעשיך יכבשו החסדים את הסגורות כי החסדים בסוד
 דבורה ומדרך האיש לכבש וזה יתן לך של אביך דסיינו יאקב
 שהוא הנבורס יסכים עמך להשפעה ונס של אחיך הם עולמות
 החיטויים יסכימו לטובה ולברכה והוסוף ר"ל יתן לך ויתן לך
 אלהותו פ"י שזכרו שיהי' מושל בארץ כמו אלהים בשמים כמ"ש
 מי מושל בי לדיק שאני גיזר והוא מבטלה וכ"כ ויקרא ליעקב
 אל ומדרש חז"ל ידוע :

פרשת ויצא

ויצא יעקב מבאר שבע . נראה הרמו כי הדיקים העובדים
 ה' באמת הם מלאים חרטה וספלות רוח ואדרבה
 נדמה להם תמיד כאלו מתרחקים תמיד מקדושה ולכן מחזקים
 לעבוד ה' משא"כ הרשעים ואנשי שקר לא די שסריס תאחרי
 ה' : אף גם כל אחד רדכו ישר בעיניו ומסהלל בלבו כי הוא
 ישר ונאמן ועובד ה' כמ"ש במ"א : ו"ש וילא יעקב מבאר
 שבע מי שהוא כיעקב לרוק וחסיד ובנחי' עקב נדמה לו כאלו
 הוא יולא ומתרחק מבאר שבע הוא הקדושה העליונה אבל
 וילך כלומר מי שהוא מלא ניהות כי הולך הוא חרנה הוא תביא

חלילה חרון אף ו"ש הכתוב לרוד בשמותו את טעמו לפני אבימלך
 ופ"י שם האר"י ז"ל בשמותו את טעמו וריחו לפני אבינו שבשמי'
 ע"ש פ"י כשהאדם נעשה בע"ת ומשנה טעמו וריחו לפני אבינו
 שבשמים אז ויגרסהו וילך פ"י הסימן הראשון מעובר ה' שהוא
 מגרס בחי' וילך כי הולך הוא ואדרבה הוא נכנע בעיניו ונדמה
 בנפשו כי רחוק הוא עד ירחמהו ששם ית' ויקרבו :

ויצא

יעקב מבאר שבע . נראה לבאר בדרך רמז כי מדרך
 הדיק בזמן שרוחא אי"ע בלרה אז בגלות אינו
 מלטער על עיניו נפשו כ"א מחמת פגמתי ד' ישראל סן הן
 איבין דשכינתא ומסתמא כמו כן הפגם בשכינת עונו לכן
 לריך להחמרמר עליה וכן יעקב כשהולך לברוח מפני עשו
 אחיו מבאר שבע וילך חרנה פ"י שהרניש הולך חרן שהוא
 מדה הדין חלילה וכבר רמזו חז"ל כי בחלוס הזה רמזו לובל
 ד' גלות והחמור שבהם הוא החורבן הוא האחרון אשר אין
 לנו נילוי קץ ידוע . והנה ידוע כי בהמ"ק הראשון כנגד אברהם
 ובית שני כנגד יצחק והבית ש"בנה ב"ב נגד יעקב שלימו האבן
 ומטתו שלימה ולא יהיה לו הריסה . ואיתא לו כאברהם שקראו
 הר ויצחק שקראו שדה אלא כיעקב שקראו בית' וזה רמז בפסוק
 זה ויקץ יעקב משנתו ויירא דסיינו כשהביט לאורך החורבן
 האחרון וכל עליו היראה ופחד לאמר מתי יהיה הקץ ויאמר
 אין זה כ"א בית אלהים כלומר שהנחם ומסתמא החורבן
 הזה הכנה על בהמ"ק שנקרא בית חיר' קבוע לעולמים ולפי
 ערך אור הגאולה כן ערך החורבן לכן נמשך החורבן הזה זמן
 רב ואין קץ . להורגת ב' הגאולה העתידה תהי' בבסיוות אין
 סוף ואין קץ וזה שאמר הכתוב והנה מלאכי אלהים עולים
 ויוחדים בו והרקדוק מבואר עליהם שקודם וירידה ומבואר בפרש"י
 וי"ל עוד דאנה באשר בני ישראל שריון על ארמתן ועושין
 רליון קונם על ידם מתנהג המרכבה עליונה וכל העולמות תקבלי'
 השפעתם כ"א פקדו וכשור' ע"י ליעור הנעשה מבני' משא"כ
 כשישראל בשפלות אז חלילה להיפך המה מקבלי' עיקר ההשפעה
 ואנחנו מהמותרות ולא אמרו בנתי' ישראל שבחיל עובדי עכו"מ
 בטורה הם פ"י כי כשהם לריקים לקבל השפעה
 על ידי השמים נחשב כעין ע"ז כי מסראוי
 שיחפרנסו הבנים על שלחן אביהם . והנה לפי הדמיון נדמה
 להם שיש להם עלייה שמקבלים בעלמה אבל באמת זה סדר
 הראוי להסתנה עפ"י עושי רעוו . וכמ"ש במדרש תנחומא פ'
 במדבר אמר ריב"ל אלו היה יודעין וכו' ע"ש באורך חש"ה
 עולים ויורדי' בו כ"ל ופגע במקום פ"י שחראו לו עוד תנחומין
 על לבו דאיתא בהדרש ר"ה בשם ר"א אמר מפני מה מכנין
 שמו של הקב"ה וקוראין אותו מקום שהוא מקומו של עולם
 ואין עולמו מקומו מן מה דכתיב הנה מקום אחי וכו' ע"ש
 והנה לא האריכו חז"ל בדרוש לסודיע כי אין עולם מקומו כי
 הלא מקרא כתוב השמים ושמי השמים לא יכללוסו . אלא
 ביאור הענין להורות כי הכל סיבוב הבורא אפי' שרואה לעינים
 ארם פומד וממליך הבורא ב"ה ואומר לו ברוך אהם וממילא
 שממשיך אלהותו כביכול לבחינת מקום סרמנו במלח אהם :

באל

ח"י לדרשא הוא דאחא להורו לנו דרך האמת וגדולת מעשה
הלדקים באיזה ענין הם מתגדלים ושום לבוראם כדברי המר'
הוא ניהו במדרגת ח"י מתדבקים בו דהיינו שהם בעיניהם
נחשבים לאין ואפס מגדול השגתם קדושת הבורא ומיריעתם
קילורם בעבודה נגד מה שהם חייבים להבורא ב"ה ומתוך כך
הם עניים ופליים בעיני עצמם ואינם חוששים לטובות עלמן
הדרבה מפקירים א"ע וכל אשר להם בעבור כבוד הבורא ב"ה
ומורתו ומלכותו וע"ז שהם זוכים לבחי' אין מתדבקים בנופא
דמלכא ומחדשים בעולם גזרות טיבות ישועות ונחמית כפי רלוי'
וכמ"ש לענין אפרוח הטולד מן הבינה בין מסרח לניבול הוי עפרא
והיינו כשדבר רוצה להשתנות מענין לענין לר"ך לבא כרגע
לבחי' אין ואח"כ יוכל להתחדש ולהיות ענין שלא היה בתחלה
וכן ענין איזה גזירה שר"ך להשתנות מדת הדין לרחמים ל"ל
ע"י הדריק שהוא בבחי' אין כנ"ל וע"י בטל הגזירה הראשונה
ומתהווה גזירה חדשה ולירוף אחר וכיוצא בזה וע"ז החיה
חליהו וחלישע את המה וברכו את המועט וכמ"ש בגמ' שאמר
רשב"ד מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק והדביק הכל
לשורש מי שאמר והיה העולם ונתעלה הדבר בבחי' אין עד
שהשיג כח הדלקה מה שלא היה בו מקורס הקב"ה פוקד
את עקרונת וחלישע פוקד עקרונת כי הקב"ה פוקד דהיינו כביכול
בשם פק"ד והוא אחוריס דע"ב כנודע והשם הזה ע"ה עולה
שם ח"ל במילואו וב' פעמים שם זה עולה ש"ע ונרמז בשם
חלישע שבקדושתו נרצק לשורש ש"ע נסורין ופקד את העקרונת
אח"כ שם במדרש הוסיף ר' ברכיה לדרוש ישראל שבא מדרכיב
ויותר יעקב לבדו דהיינו שיעקב אבינו ע"ה כשהלך לקראת
עשו בוודאי הולך בלימה הזאת לפנים לעשות יחודים נפלאים
להתחיק הדינים שלא ישלטו וכמו שאמר במדרש שהקב"ה מתחיק
את המר חף חלישע המתיק את המר והוסף לומר את
המר במר דהיינו שהמתיק דינים בשורשן וכן יעקב אבינו הג"ל
כשהולך להמתיק הדינים מסתמא היה לר"ך לבא ולדבק
בבחי' ח"י כנ"ל ו"ש ויותר יעקב לבדו שילא תכל בחי' נשמות
ונשאר לבדו במקום דכתיב ונשגב ה' לבדו כדי שיע"ז יוכל
להמתיק הגבורות בחסדים כנ"ל :

ויאמר

שלחני כי עלה השחר במד' כתיב חדשים לבקרים
רבה אמונתך אמר רשב"א על שאתה מחדשנו
בכל בוקר ובוקר אנו יודעים שרבה אמונתך להחיות את המת'
אמר ר' אלכסנדר'י תמה שאתה מחדש לבוקר של מלכיות
אנו יודעים שאמונתך רבה לנאלו ר' חלבו בשם רשב"ן אמר
לעולם אין כת של מעלה מקלסת ושונה אלא בכל יום הקב"ה
בורא כת מלאכים חדשים וכן אומרין שירה חדשה לפניו
והולכין להם אמר ר' ברכיה השבתי את ר' חלבו והכתיב ויאמ'
שלחני כי עלה השחר והביע זמני לומר שירה וכו' ע"ש נראה
לבאר דעת רשב"א לפי דעת החולקים והקובלים על ענין תחיית
המתים דהיינו לא שהנות מת לגמרי ואח"כ יברא בריה חדשה
רק הנם שהאדם מת עכ"ז נשאר בקרבנו איזה משהו וענין רושם
חיות שיחול עליו ברכת תחיית המתים לעמיד לבא וכדאיתא

בתדרש שמעלם לו שבאדם שאינו נרקב מתנו יבנה הארץ
וישוב כמו שהיה ויכול עוד להביא ראי' לזה מדברי חז"ל שאמרו
שינה אחר מששים שבתימה ואם נפסק לומר שעל ידי מיתת
של אדם מסתלק כל רוח חיונית ולא נשאר בו מאומה ח
המשילו חז"ל שינה לתימה והעריכו בערך חלק אחד מששים
כיון שעכ"פ בשעת תרדמת האדם נשאר בו איזה קיסטא דחיות
משח"כ כשהוא מת מת לגמרי ואין לשינה ומיתה שום ערך כזה
הרדי ואין המשל דומה לנמשל לומר שזה החי עדיין מת אחר
מששים ממת לגמרי אלא ודאי כדאמרן שגם כשהאדם מת
נשאר איזה הכל דגמרי שיקום ע"ז לעמיד לבא כשירצה הוי'
להעמידו אמנם החיות שלו הוא חלק קטן מאוד לכן שיע"ז
חז"ל שחלק חיונית הקטן הזה הוא אחד מששים שיש חיות
באדם הישן וכנגדו השינה הוא אחד מששים שבתימה ח
שי"ך השיווי ודמיון ביניהם כלומר שהישן חי ששים חלקים ומה
אחר מת ולהיפך בתימה מתים ששים חלקי וחלק חי ח' ודבר
חז"ל כדרבנות וסודות לפימה לכן דעת רשב"א הג"ל מת
שאתה מחדשנו בכל בוקר דהיינו שאנו מתעוררים מהש"ך
ע"ז אנו יודעים שרבה אמונתך להחיות המתים כי כמו
נשאר רושם חיונית במת כמו עלם לו וכנ"ל ור"א אמר
כזה לענין הגאולה האמיתית שאנו ממכים לה שאי אפשר לה
אותה על בוריה אך יעשה ה' גם הגדול בארץ לרומם את
ישראל מכל לרוממה אכן תמה שאתה מחדשני לבוקר ו
אנו רואים שנשאר בקרבנו קיסטא דחיותא ורחמי הש"י בלתי
להושיע אותנו מיד הקמים עלינו ומזה אנו יודעים שרבה אמונת
לנאלו ובוודאי יש בקרבנו אור זרוע מאת ה' שיתעוררו רמת
לגאולה שלימה והוא כענין הדמיון הג"ל שאמר רשב"א והבין
הגאולה השלימה נקרא ג"כ תחיית המתים חיי הנפשות ומה
ר' חלבו במערכת המלאכים לעולם אין כת מקלסת ושונה אלא
הקב"ה בורא כת חדשה ואומרת שירה חדשה והולכת לה
וימקובלים אמתו שהמלאכים מתלהבים באש היוצא מן ה
וראונם לרצק באור ח"ס כטבע התלהבות אש למעלה להשת
לשורשו ושם מתבטלים במלאכות באור ח"ס ולי נראה להוסי
ביאיר להבין ענין הסילוק למשל כי כל מלאך נברא ל
עבודתו או בבחי' אהבה או יראה וכיוצא בו וביאור ענין שתלה
בריאתם לעורר בחי' אהבה להבורא ב"ה בעולם או בחי'
יראה ודוגמתם כדי שיע"כ יתעורר למטה בלב אש ישירות
המדות הקדושות הללו לעבוד בהם לומר הכל שח"כ מאי וכן
מהם שנברא בבחי' אהבה ועיבר מאהבה או במד' אחר
הואיל ואין הדבר ברשותם כ"א לפי ענין שנברא אלא ו
שתכלית בריאתם כדי שיתעוררו על ידם הבחינות והמת
למטה ויאחו איזה לדיק דרכו כשמרניש שבא לו איזה אהבה
או יראה לרצק בבוראו ית"ש ח"כ לפי"ז נוכל לומר כשהמת
הנברא לאשה מדה פועל בעבודתו שמתעורר המדה ועל
מתעורר למטה איזה חיש מעושי ראונו ית' לעבוד להי' נבר
זאת אז ממילא מסתלק המלאך ונכלל בשורשו כיון שאין לו
לעולם הימנו וזה שהקב"ה מחדש בכל יום כת חדשה

ענין

וירא אלהים עוד אל יעקב ויברך אותו ויראה לבאר מלך
 עוד שלבאורה הוא מיותר אמנם יודע מהאר"י ז"ל
 שני שמות אלהים המושלבים עולם עקב ועם אשר אומיות
 עולם יעקב ועם נקודותיהם כמספר הזה עולם השטן שבשמות
 אלו רחם יעקב לעשו וזה השם עוד רחית שעיר לעזאזל ע"ש
 וכבר אמרתי רמז בדברי עשו לפי יחזק ויעקבני זה פעמים
 כלומר שדחם אחי בשני פעמים יעקב הם השמות הנ"ל וזה
 שאמר הכתוב וירא אלהים עוד כלומר שהסכים הקב"ה על ידו
 בלירוף אלהים עוד כלומר ב' פעמי' אלהים כו' והבן :

ויאמר לו אלהים שמך יעקב וכו' בנגזרה אמרין כל הקורא
 לאברהם אברהם עובר בעשה אלא מעתה הקורא
 לישראל יעקב ס"ג שאני תסם דאסדר"י קרא וקשה למה באמת
 אסדר"י קרא וי"ל דבשלמא לאברהם שיתוסף רק ה' בשמו
 ראה הקב"ה שלא ישנה שמו רק אברהם וכן הקורא לשרה
 שרי שנשאר לה השם דמקודם רק שנשתנה אות " וגם אות "
 ניתוסף ביהושע וכפירש"י לעיל משא"כ ישראל חס לא אסדר"י
 קרא היה נשכח שם יעקב תמנו מכל וכל לכן אמר הכתיב שמך
 יעקב כלומר זה שמך לעולם ואעפ"כ ישראל יהיה שמך וביאור
 השמות נראה בדרך רמז כי יעקב רמז על אופן העבודה
 ש"ל האדם תמיד עקב ושפל בפני אלהים הכתיב בראש שהוא
 מורה על בורא עולם שאין לדמותו בשום ליוור קיון אמנם יש
 לך בני אדם שהם ענוים ושפלים בעיניהם אמנם מחמת שהם
 בטלים ופורקים עול מחורה ועבודה ועלולים לעבירות בכל שעה
 ומעטעם זה הם מכירים שפלותם ולא זו הדרך לעובדי ה' רק
 לעבוד ה' במלות עשה ולי"ת ודקדקי סופרים ואעפ"כ תהיה
 בו רוח נשברה ונתוכה לפני גדול אדונינו ורצ כח לדעת שעדיין
 לא יא' ח"ה וס"ה שמך יעקב כלומר שתתנהג בעקב וענוה
 ולא יקרא שמך יעקב באמת כלומר שתהי' כטפשים הנ"ל רק
 ישראל יהיה שמך המורה גדלות עבודת ה' ושמך יעקב ענוה
 לא תזוז ממך :

א"י שמרמז על ה'ר"ק העובד ה' ש"ל בחי' עקב וענוה
 ולדעת כי הוא חין ואפס אמנם לפעמים לריך ה'ר"ק
 להחזוק ולעמוד על עמדו לעורר רחמי המלכים והשרים יר"ה
 לבטל נזירות רעות מעל אחב"י . ולסתום פי המקטרינים
 וכמ"ש רשב"י בס' הוהר בר יוחאי בעלמא וכמו ששמענו בדרך
 זה עמורנו החסיד ה'ר"ק מ"א ז"ל ולא שהתנשאו רוחם בזה
 באמת רק היה תרוממים ומנשאים א"ע להמתיק הדינים ולעמוד
 כתרים נגדם וס"ה הגם ששמך יעקב כנ"ל ת"מ לא יקרא שמך
 יעקב כלומר לא לעולם כ"א לפעמים ישראל יהי' שמך ותתנשא
 בדרך כי שרית עם אלהים ואנשים ותוכל :

ויער מעליו אלהים וכו' ופי' רש"י איני יודע מה מלמדנו
 ומתחמא עוד גדול נרמז בפסוק הזה אמנם נבאר
 לפי דרכינו איזה רמז קלת שנוכל לדרוש בו הגה כל ל'ר"ק ור"ק
 לפי עבודתו את ה' באזהר בחינה תמשך בו קדושת הבורא

יחי' ואיתערוהא דלתתא איתערוהא דלעילא להשרתא שכיני
 בבחי' הזאת למשל אברהם ח"ה היה עובד ה' ש"י מאת
 ויחזק בפחד ויראה ויעקב בת"מ והתשיכו השרתא שכיני
 עלמנן במדות הקדושות הנ"ל נמלא סנקראו המדות ה
 מקום שסיו המקום ונבול להשרתא שכינתו על ה'ר"ק וס"ה
 כל ל'ר"ק מדי סיומו בעה"ז השפל י"ה מי ש"ה ח"א לו להתק
 תמיד בקדושתו בבחי' אחת סמ"דיות כאשר אנו רואים למ
 שא"ה להמשיך ה'ר"ק ונ"לוי האלמות כל סיוס כמו בש
 ק"ש ותפלה או בימות החול כימי שבת ויו"ט חס בכל ה
 לפי בחינתו מרנים קדושה יותר בעת ר"ן ק"ש ותפלה ו
 קודם ואח"כ יורד ממדרגתו עד שיתחזק ויתחמץ לעלות כמק
 וזה היה ר"ן מלכנו להנהיג כן סוכני בחי' חומר בעולם ה
 לבלתי היית להם תענוג תמיד כי אז לא ירגישו כבוד ו
 ועל מעליו אלהים דהיינו שיתחלק קדושת השרתא אלהים ב
 אשר דבר אחר כי ב' של במקום משמשת כמו עם
 דהיינו שהכתוב מורה לנו איך שייך לומר השתלקות ה
 לזה אמר כי נסתלק עם המקום דהיינו המדה שהוא ע
 בה לה' והבסירות ממילא נסתלק חס"ה וי"כ יעקב מ
 להורות לנו דרך חכמה אשר דרך בה יעקב ח"ה כי כל ה
 מחויב בשעת הבסירות להכין עצמו ולהתחמץ שלא יפול ל
 אפי' כשיעבור ממך הבסירות וכבר כתבנו רי מזה במ"א ו
 בדברי שלמה ע"ה ביום טובה היה בטוב וביום רעה ה
 ע"ש לכן לריך לחקוע יחד במקום נאמן ולהתקשר טיב
 הבסירות חס שכתב וי"כ יעקב מצבה דהיינו שיהיה מ
 לבסירתו ויסך עליו נסך וי"ק עליה שמן דהיינו שהמשך מ
 עילאין הנקרא י"ן ושמן להתקשר בה שלא יפול חלילה ל
 ממדרגתו ויהיה לו מעמד ומלכ :

וארה המלכים אשר מלכו וכו' ידוע תמ' רבי' רדי' ו
 כי כל אדם אשר מתנשא רוחו בקרבו לאמר
 למדן ואני עובד ה' הוא מתלכין דמיתו ומאנין תבירין
 והתיקון היא ע"י שם מ"ה לדעת כי מה הוא זולת שפע ה
 ב"ה ע"ש באורך חס"ה ואלה המלכים שהם ז' מלכין ד
 לפני מלך מלך לבני ישראל כי מלך לבניי הוא היו"ר כל ו
 האדם מתנשא נגדו ברוח נבואה כלומר שהוא יש בפ"ע ו
 המלך הנ"ל אז הוא עצמו מאלה המלכים ח"ש חז"ל כל ה
 לשם תלפניו הוא נמחק פ"י הגם שאדם עובד ה' וטפול לה
 אבל תלפניו כלומר שגדמה לו כי הולך לפני הש"י ואינו
 לעזר הבורא כי הוא עובד ה' ולומר תורה בכה עצמותו
 הרי זה נמחק מטערה דקדושה ואין בו תמש כי הוא מתח
 תבירין אבל הטפל לשם מאחריו ופירשו בו חז"ל כגון כ
 אלהינו אלהיכם רמז מי שעובד הש"י ונדמה לו שאין ע
 כלום רק הש"י ההולך לפניו הוא מנהיגו ונותן בו דעה וה
 ללכת מישרים והוא רק הולך אחריו הרי זה אינו נמחק ש
 קדשו השם כי הקב"ה מקדשו בכל פעם יותר ויותר ע"י ה
 וענוה כנ"ל :

הנה

בהפטרה

קטן נתתיך בנוס וגו' פי' כי בודאי השר העומד
 בסיכל הפנימי של המלך ורואה גדולתו אז מפחדו
 יצאנו מקטין א"ע בעיניו ובא ליד הכנפס ושפלות רוח משא"כ
 המלך השפל והבזוי שהוא עומד מבחוץ ואין עליו כ"כ אימת
 המלכות ממילא שמתנשא רוחו בקרבו ומעשה נבחר סמיכות
 המוקים שאמר עובדי' לאדוס לדעת זאת כי קטן נתתיך בזו
 המלך מאד לפיכך זדון לבך השיאך ומתעורר בך הנאות לשמ"י
 וזאת הנהגה אס תנב"י כנשר ואס בין כוכבי' סיס קק רמז כי עיקר
 המאס הוא ברזים לסיס קסס בין הכוכבים אלו ישראל שנתשל"י
 זכ"י שמיס הרבה פעמים במקרא וסס רזים למסול בס אכל
 המס אורידך נאוס ה' משס דייקא שפי' ישראל הקוראים לי
 המס אשבו ואומר הנני להוסיפ להס מכל המזרים אדך
 המס עשו נכעו מלפניו. רמז דבריו לשר של עשו כמ"ס
 המס שס שדמס לנו כי הוא השר הנרוע והוא הילס"ר הוא
 המס כ"ז הוא רק חילונתו אבל פנימותו הוא טוב בודאי
 המס רולה להמטיא לבר ישראל אמנס לפתוחו מדרך טובה וכן
 המס יתחוק עליו ויאמר לו נואס ולא יאכס לו ולא ישמע לקולו
 המס הזונה עס בה"מ המבואר בזוהר הקדוש וכמו שכתוב
 המס. והנס השר הזס נברא בתכלית זס בהסתר אבל לנילו
 המס הראות נדמס כי הוא הילס"ר הנרוע והנס בימי יעקב
 המס נאבק עמו השר וירא כי לא יכול לו ויאמר שלמי הניע
 המס לומר שירס וכמ"ס לעיל באורך. אז נתגלה כל תכלית
 המס בריאתו אשר נברא כי חפץ בטוב האדם ושמת באמת
 המס וכמו שברך את יעקב ורלס לומר שירס ח"ס אדך נחפשו
 המס נכעו מלפניו כלומר נתגלה הפנימית שלך ע"י הדריק יעקב
 המס ובדרך רמז נאמר כי עשו במילואו ע"ן ש"ן ו'ו והנס
 המס בלבדו הוא הנעלס והמכוסס שבאותיותיו עולה קכ"ו
 המס אר"י נרביע שהוא בכתר שבמלכות רומז שהפנימית שבעשו
 המס רק טוב ומסכים נס כן לכתר מלכות הבודא ית"ס :

פרשת וישב

יעקב במד"ר כתיב בזעקך יילוך קבוציך תי כנוסו
 וכנוס בניו הילכו מיד עשו. וחס כלס ישא רוח
 וזוהי הנל זס עשו ואלופיו ע"ס. וירא' סמיכות הענין לפסוק וישב
 יעקב כי י"ס נטרקין י"ב שבטיס ואמר המד"ר כי רמז הכתוב
 ח' מתל"ס יעקב עס י"ב שבטיס הילוחו מיד עשו ואלופיו וזכר
 כנון כפי וישלח. לכן יחא משי"ה חלס חילדות יעקב יוסף
 חן עקשו המפריסס כי לא יוסף לבד חילדות יעקב ותירלו עס
 עס היל יחא דהלח במלת יעקב נקוד טעס רביע מלעיל
 זח טעס מפתיק כנודע מהמדקדקיס דהיינו שהזכיר הכתוב
 עגלס ברמז במלת ויש"ב י"ב"ס כ"ל ואמר עליסס חלס חולדות
 יקב וחזר ואומר ענין בפי"ע יוסף בן שבט עשרה שנה היל
 רועס וגו' :

ויראו

וכמלא בס' יסן נוסן העתק מ"ס באמתחה מקובל
 גדול המכונה ר' נחמן בן שמואל ביאור על רש"י חלו אכן
 ביאורו לריך ביאור כי דבריו סתומי וקלט מהס אבאר כיד ה'
 הטובה עלי' מ"ס כי כל הענין נכלל בפסוק וסני נער בוכס
 זכתב כל הענין חבין כאשר חבין חנוך בן ירד ע"ס ונקדים
 לזס דהנס י"ב שבטי ישראל דריקי יסודי עולס חלילה להס
 למכור יוסף אחיסס בזדון עס הסירו בו שהוא דריק יסוד עולס
 אכן מלח ה' הילס זח ססיכס לנגלל אבותיו למזריס לכן
 טעו ונדמס ברוחס כי יוסף אחיסס אינו דריק הנס שהוא
 מזרע אביסס מ"מ איזו בחי' פסולת שילא ממנו כמו עשו מילחק
 וישמעאל מאברסס וכמ"ס האר"י ז"ל להדיא זס ענין ומן
 הידוע כי כל חוטא בשונג ובפרט אשר האלסס חלס לידו חלס
 מיד אחר עשות החטא מתמל' חרטט ובזוהר ונפקחו עיניו לראות
 עד היכן הגיע הפנס במעשיו. לכן נבין אשר כתיב וישלחו
 כתובי' הפסיס וגו' כי ענין שליחת כתובת הפסיס לרמז על
 דבר גדול וסברון רוח אשר להס דהנס בהקדמת ח"ז דף ב'
 ע"ב איחא ובג"ד איקרי מלאך שר הפניס דע"י שליחא דח' מתיידין
 בשיתא יומין דחול אבל בזימא דשבתא לא סלקין חרין שמתן
 חילין כו' ולא מתיידין אלא בלדריק חי עלמין. ביאור הענין כי
 בששת הימים כ"ו אינה במדרגה גדולה ולריכס למליץ ולפטרון
 והוא מט"ט הכותב זכיות ישראל ונעשה היחוד על ידו ונקרא
 שר הפניס ע"ס שהוא פונה פני ה' אל עמו ישראל ופני ישראל אל
 אביסס שבשמיס כדרך היחוד וכמ"ס מלאכי רחמיס חלו נא פני
 עליון אבל בשבת כשישראל עולין במעלה ונקראו בניס למקוס
 אינס לריכיס למליץ ונק' דמתיידין בלדריק חי עלמין וסבן. והנס
 בודאי' כשסס השבטיס יחד בזית אביסס אז נעשה היחוד
 ביתר שאת ע"י יוסף הדריק מרכסס ללדריק חי עלמין כנודע :
 אכן אחרי נמכר היל ל"ל היחוד ע"י מט"ט שר הפניס. וכבר
 אמרנו כי החוטא בשנגס אחרי עבוד את החטא מרגיש בעלמו
 הפנס ומסתמא השבטיס הקדוסיס אחרי מכר' יוסף בשנגס
 בסביבת ה' עליסס ויאורו עיניסס להביט האמת כי יוסף
 אחיסס הוא ל"ע ובהפרדו ל"ל היחוד ע"י המלאכיס הקדוסי'
 הנקרא פי סקי"ן סגרי"ן י' הוא"ל מט"ט שכלס שמתויו כנודע
 ונרמזו בנותריקין של פסי"ס ח"ס וישלחו כתובת הפסיס כלומר
 לגלות המזירות אשר נולד על ידי הפרס מלח אחיסס כי סס
 לריכיס עתה לפסי"ס כ"ל : וזס שאמר המקובל היל בפי' והנס
 נער בוכס כי מט"ט נקרא כבוד נע"ר כידוע וסי"ס כאשר חבין
 חנוך בן ירד כי חנוך הוא מט"ט כנודע וכאשר יתבאר עוד לקמן
 מעניינס חלו. לכן סמך הכתוב למכירת יוסף ויסי בעת שהוא
 ירד יסודס שהורידוהו אחיו מגדולתו כי אחרי הפרד יוסף
 הדריק אז נתגלה הפנס במלכות בית דוד הצח משבט יסודה
 כנודע. ונסמך מעשה תמר לסורות כי לולי שנמכר יוסף כי אז
 נעשה היחוד ע"י ביתר שאת ולא היל פנס במלכות בית דוד
 אז יהי יסודה נושא אשה הראוי לו ומוליד את פרץ זרע המלוכי
 אבל אחרי מכירת יוסף ונעשה פנס במלכות בית דוד ממילא
 שהי'

שמי' לריך להיות לידת זרע המלוכה בהסתר ובהלנע ע"י תמורות
 וחילופים וע"י אשה ששמה תמר. ויראה יורה ויחשבה לזונה
 ולא הבין מסו' הענין אחרי שהריגש גדול תאוותו וילרו בוער בו
 לבא עליה. וירא כי לא יכול לו וסי' יודע בעלמו שהוא לריק
 נמור וחילילי ליהוד' להיות פרוץ בעריות ע"כ הבין קלת כי לא
 לחס. יאלה אש מאת ה' להבעיר בו כח המתאוה אס לא שילד
 מזה דבר גדול: ויאמר אליה הבנה נא אבוא אליך פי' הזמנה כי
 זירז אותה להזמין א"ע בקדושה כי אין הדבר פשוט ולא יאוהה
 ללדיק וגו': ותאמר מה תחן לי כי תמר הבנה הדבר על בוריו
 כנשתע מס"ק וכפרש"י שראח' ברוס"ק שתתעבר ממנו מלכים
 ונביאים. ולכן הטעמה אותו בדבריה למען ירגיש הענין ותאמר'
 מ"ה תחן לי פי' שצריך להשפיע לה קדושה שם מ"ה לנורד
 היחוד כנודע ויאמר אנכי אשלח גדי עזים עיין בס"ק הביאור
 ותאמר חותמך ופתיך ומעך ותאמר במד"ר שרמזה חותמך זה
 מלכות ופתיך סנהדרין ומעך זה מלך המשיח שנאמר מטה עורך
 ישלח ה' וכו'. דהיינו שרמזה לו שירגיש הענין כי מזה הענין
 חבנה ותכונן מלכות בית דוד והסנהדרין היושבים בחלק יאודה
 והמלך המשיח הנרמז בשם מטה שעתיד להטות כל העולמות
 כלם לקבל עליהם עול מלכות שמים וכן מט"ע וקרא שמו ע"ז
 הפעולה כחכר בס"ק וזה המטה שהי' ביד משה ואהרן שהיה
 ע"י החלום לפעולה הזאת להטות הכל תחת ממשלת יולר הכל
 ולהבין כל יציר כי הוא יולרו ועמיד להיות ביד המלך המשיח
 עיין במד"ר

נד

שמע אליה לשכב חללה ופירש"י וכן במד"ר לשכב
 חללה אפי' בלא תשמיש להיות עמה לעוה"ב ע"ש.
 לכאורה קשה מה חידשו בזה חלילה ליוסף הדריק לשכב במטה
 ארמית וכן לא יעשה. ונוכל לומר דהנה יוסף הדריק ע"י מעש'
 הנסיון הזה נגדל עד שנעשה מרכבה קדושה לבחי' ז"ע כנודע.
 והנה המרשעת הזאת לפתה באיצטרלוגין שלה שעתידה להוליד
 ממנה וכבדה ואינה יודעת מה נבאה כתבואר ואפשר שע"י
 איצטרלוגין שלה השכילה שע"י הנסיון הזה וכבישת ילרו יוסף
 הולך וגדול עד כי גדל מאוד להיות מרכבה קדושה כנ"ל ומדרך
 הילכה"ר לעשות את שלו לכן הסיתה אותו שכבה עמי כלומר
 יהי' בלא תשמיש וכבוס את ירך ותהיה מפליא לעשות אפי'
 במטה אחת עד שחשיב מדרגה היותר גדולה. אמנם תומת
 ישראל תחנם וחלילה לאדם להביא א"ע לירי כסיון פן יפול
 במהמורות בל יקום ואין סומכין על הנס: וכן עשה יוסף הדריק
 לא שמע אליה לשכב חללה אפי' בלא תשמיש פי' להגדיל הנסיון
 אשר ע"י כן זכה לעוה"ב יותר וזהו להיות עמה לעוה"ב דהיינו
 שיזכה על ידה לעוה"ב וכמ"ש לרבוהה לא מעוקלך ולא מדובשך.
 ויבא הביחה לעשות מלאכתו ותאמר במד"ר יוס שבח ה"י שנא'
 כי בו שבח תכל מלאכתו ע"ש כי יוסף היה הולך בקדושתו כדרך
 הדריקים במחשבת יחודם נפלאים וזה היה מלאכתו כמי ששמיים
 המד"ר שקרא ושנה מה שלמד מאביו כי סוד המקרא הוא
 תורה שככתב ושונה המשניות תורה שבש"פ ומתם היחוד הגדול
 וסקדוה. והמדרש הוליה הרגש מפסוק ואין איש וגו' כי ה' יוס

השבת זמן שלש סעודות סעודתא דחקל תפוחין וסעודת עומין
 וסעודת ז"א ונרמזו בפסוק ויבא הביחה לעשות מלאכתו
 מלכות כי האלקי נחם. ואותיות השאר הם אותיות
 סעודה ה'. ואיין הוא סעודתא דעתיקא. א"ש הוא סוד
 הנקרא איש וי"ש מה שלמד מאביו כי יעקב היה סוד ז"א ודי'
 של אביו נרמזה לו לעשות היחוד לעילא והיה המשכתו
 שלשה שמות אל הוי"ה אל שר"י אל ארנ"י ונרמזו בפי' ב'
 ה' את יוסף כי ויהי' נימט' אל עם הוי"ה הכתובה שם
 איש מללית רמז אל שר"י כי איש עם אותיות עולה שר"י.
 בבית ארוניו רמז ל"ה אל ארנ"י אשר על ידו נעשה
 כנודע. ותאמר רז"ל שנעץ לפרניו בקרקע כי מדרך הדריק'
 יוסף לתקוע אהלו למעלה ומחשבותיו שוטטם ברקיע לכל
 תמלאנו ואחרי כבישת ילרו ונעשה מרכבה עליונה נעץ
 לפרניו הם עשר מדותיו בקרקע רמז לשכינה הוא קרן
 עולם. וינס וילא החולה מעולמות התחתונים. והיה שכת'
 שהמרשעת הנ"ל בגדים שלבשה שמרית לא לבשה ערבית
 על פי כן נשאר בדרקתו ונדבק למעלה להסיתר עם הקדושה
 והשיג כעין זה לבושין דלבש בלפרא לא לבש בפיא' לבש
 דלבש יומא וכו' היינו שהיה לו תמיד בהירות חדש להסתיר
 עם יולרו והבן:

דרוש להנובה

בתהלים

קפיעל ע"ז. אחת האל עושה פלא וגו' חסד
 במס' שבת פרק ב' מאי תנוכה תיר' סב
 כנסליו תמניא יומי דתנוכה אינון כו' כשנכנסו עכומ"י לבי
 וכו' לשנה אחרת קבעים בהלל והודאה. ולכאורה תמוה
 זרזים מקדימין לתנוה ומדוע המתינו לשנה האחרת ולא (עש'
 תנוכה (בשנה) ההוא בעלמו: נס יש להבין מה שאנו תומרי
 על הניסים בברכת הודאה וכתב האר"י ז"ל הטעם משום
 בימי מחסיו ניתקן הסוד דהיהו בללח ואיהו בהוד ובבלת
 מ"ה ובהוד שם ארנ"י ושיהם מספרם נ"ס וכן בברכת תקע בשם
 שהוא כנגד הוד והו"ה הסתימ' בניקוד קיבוצ שם הנוקס
 נס לקבץ גלויותיו. ולכאורה תמוה כיון דמלת נ"ס מורה
 יחוד שמות שיהם ואן קי"ל נלח והוד סרי פלגי גופה' ה'
 למה בחרו חז"ל לקבוע ברכה הנסים בהוד וכמ"ש על נסוף
 נפלאותיך שכל יוס עמנו בברכת מידים. ולא תקנו זה בנרמז
 שהוא בללח כיון ששניהם כחדא חשיבא ונקדים לבאר מ"ש נכנע
 שער השבת בשם החברים כי היכל מספרו נ"ר ע"פ מס' תנ"ך
 הקדמי דהיינו בא"ב מאות **א** עד אות **ך** שהוא אות ראשון
 במילת היכל עולה ט"ו. אח"כ **מ** עד אות **י** נ"ה וכלל
 אות **ב**. ע"ה וכלל עד אות **ך** ק"ה סך הכל עולה נ"ר ע"ה
 וכבר בארנו טעמו ונתוקו מ"ש האר"י במ"א כי י"ר נימ' רמז
 איברין ותרין דרועין שעולה בהם. והלא בספירת מלכות עסקת
 ונחשבת ריב"ז איברין דנוק' וכמ"ש האר"י גופי' בר"ת ריאה
 ב"ענינו ע"ש. אמנם י"ל ע"פ הקדמה מבשרי אחזה חלוה ורס'
 רמ"ח

האחרת היו צריכים לקבוע כמו קובע במסמרים לא ימוע בהלך
 והודחה שישי דבוקים בה' ע"י ההודחה . והנה י"ל מ"ש
 החברים בני"ד מטפר הקדמי לשון שמורה על קדמות השכל
 ועולמות הנפלאים וכבדוהים שמהם לר"ך להמשיך האור כי גם
 כשתחסר מטפר הי"ל ממספר נ"ד נשאר מטפר קפ"ה סוד אור
 הפ"ים ח"ל במילוחו חל"ף למ"ד ומספרו הקיף שהוא ס"פ
 ח"ל (צ"ע וק"ל) כפשוטו דדיקא . לזה נרמז בפסוק הנ"ל חמה
 הח"ל אחיות הח"ל רומזים ס"פ ח"ל עושה פלא מהם בא מעשה
 פלא כמ"ש האר"י כי פלא בא"ת ב"ש אחיות תכ"ו והוא בסוד
 והם תכ"ו לרגליך כלומר הצירוף של תכ"ו כאשר ת' עלמין
 מאירים באחיות כ"ו הוא שם הוי"ה אז כל העולמות תכו
 לרגליך . והוא סיפא דקרא הודעת בעמים עוזך שאז מודיע לכל
 כי העוז שלו הוא . והגם מסדר האר"י בכונות שם ח"ל ללילה
 א' של חנוכה אמנם ההמשכה משם זה מאיר לכל ח' לילות בסוד
 שם ח"ל המאיר לתמיא חיקוי דיקא . וח"ש חז"ל ככ"ה בכסליו
 תמיא יומין ח"ל דהיינו שבכ"ה בכסליו שכוונתו בשם ח"ל בו
 נכלל כל תמיא יומין ותמיא יולאת האורה וזה שיהי הגם לשמונה
 ימים דייקא . ואמרו חז"ל שנשאר פך אחד מונח בחותמו של
 כה"ג ופרש"י שהיה מולנע ולא עמאוחו ע"ש : ונראה שזה הי'
 כנגד תיקון ורב חסד קוד כהנא רבא ולא היה בו פגם וממנו
 נעשה נס להאיר לשבעה . ואמרו בגמ' ת"ר נר חנוכה ח"ש וזביתו
 דהיינו כי נ"ר עולה רמ"ה ח"בין דנוק' היא כנסת ישראל
 מתארת עם דודה בין תרין דרועין דמלכא הס החסד והגבורה
 המורים על אהבה ויראם . והיחוד נרמז במלת ח"ש וזביתו .
 ורמזו חז"ל עוד כי אין די שיביא האדם הבטירות לעלמו רק
 להשפיע לכל ביתו שיעבדו נ"כ את ה' באהבתו ויראתו :
 להשפיע להם קדושה ע"י הדלקת נר חנוכה . והמהדרין נר
 לכא"ו דהיינו חס ב"ב סס אנשי לבב ויכולים למשוך להם בעלמם
 קדושת השם אז נר לכא"ו . ואמרו נ"כ מניחו על פתח ביתו
 מבחוץ כי עיקר הארת חנוכה לכל מי שיש בכוחו להמשיך
 הקדושה מבחוץ ר"ל לחותן העומדין עדיין מבחוץ ואינם משיגים
 הקדושה ולהאיר לכל העולמות שיכירו וידעו כי ה' לבדו הוא
 המושל בכל חפסי ארץ ולכן אפשר מטעם זה לא חזר כלפולי
 חנוכה במשניות הגם שיש בהם פלוגתא ב"ש וב"ה כי המשנה
 סוד פנימית העולמות ושם אין לורך כ"כ רק חזר הפילפול
 בברייתא שהוא לשון חילוניות כמ"ש פוק תני לברא דהיינו לרמז
 כי עיקר הבטירות לשלשל הקדושה להאיר מבחוץ . וח"ש במגן
 אברהם נוהגין הנערים לסבב בחנוכה ומנהגן של ישראל חורה
 הוא . ורמזו כי לר"ך להשפיע בחנוכה למי שהוא במדרגת נער
 ועל ידי הדקדק שנותנים לנערים מחשורי למעלה דקדק וחסד
 להשפיע לאדם הגם שהוא בבחי' נער . וגם בל"ה ההנהגה
 בחנוכה על הימים הבאים אחריו ענת ושבת ששם ימי
 שזב"ים כי חמיד לר"ך האדם להכין קדושה ימים טובים
 על ימים הנמוכים וכמ"ש בפסוק ביום טובה היה בטוב וביום
 רעה רעה וכתו שקבלנו מרבינו ת"א ז"ל בספרו הקדוש אמור
 ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים שמימי מוחן גדלות ז"ל

האברהם הנקבה כמו הזכר ויחוסף בחשבונו ד' ח"בירים
 ב' צריים ובי' דלתות שבסן פתיחת הרחם לעת הלידה
 המלך ואמרו חז"ל חשה בשעה שזרעת לילך נשבעת שלא
 לבעלה וע"ז יולדת חייבה בקרבן שבעה הוח"ל וחל"כ
 על שבעתה לכן מסתמא הסברא נוחתת שח"כ כשטובלת
 עם בעלה נשכח ממנה לער הלידה שח"כ לא היתה
 עמו אלא שהי' משכחת לער הנ"ל : ועתה מבשרי אחזה
 כפיכ"ל בספירות עליונות מרכבה הקדושה . כי בזרכת
 ר"ח ב"ענינו מורה על החורבן ואנו מבקשים רחמים שיפתחו
 רחמים אז נחשבים רנ"ב ח"בירים כמבואר בר"ת מה שאינו
 בזיונות הדלקת נר שמורה על היחוד שאז משכחת ד' ח"בירי'
 ובי' דלתות אשר יש בהן לורך אל הלידה כנ"ל ומתילא
 רק רמ"ח ח"בירי' ונחזור לענינו לפרש סוד דאיהו בללח
 סבורא ב"ה הוא המהוה ובורא כל דבר נקרא נלח שהוא
 קיים לעד ואין הפסק לגדולתו והגם שלטתה מורדים
 בו כתיב שחת לו לא . ואין הפגם מניע בעלמותו והכל הי'
 יודע לפניו טרם הבריאה והשפיעה בעתה לרקים וראה
 מה שיש והמחריבים וכן כתב הרמב"ם בה' תשובה על
 כי לא תחשבותי מחשבותיכם כי אין השנה בשכל שום נברא
 מתחשבת בורא ח"ך יתכן הבחירה וסידיעה וסיו תואמים .
 וישרים הוא המשנה הכל לפי והרשות נתינה שלא היה
 נעש' מבורא עולם . לכן אין פגם בעלמותו : אפי' ע"י
 רחם שיכנסו עכו"מ להיכל ובית חשמונאי ינלחם ואין
 לכן נחש' שלא תקו הודחת הנסים בזרעה שהיא בללח
 על הבורא ב"ה כי ההודחה שייך על דבר שהיה בו
 וחל"כ בא ההודחה וכמ"ש רבותינו ע"ה מודים תכלל
 אבל בעלמות הבורא שלא הי' מניע פגם בעלמותו וככה
 יסתפק בו ענין יותר ע"י הגם כי הכל גלוי וידוע ומסודר
 ולכן נקרא איהו אמת ואישי חמונה דיליה פי הבורא ב"ה
 הוא . דהיינו שלא ישנה ולא ישתנה והוא אמיתי אבל כנסת
 דל' דאיהו בבור בשם ארנ"י ואישי חמונה דיליה דהיינו שבני'
 לזין איתו ואומרים אתה ארוננו וחדון על כל המעשים
 ממיס כשמתעלה בחי' המלכות ואין נראה בעליל כמו כשנכנסו
 להיכל אעפ"כ איהי חמונה דיליה ומאמינים בני מאמינים
 באמונתם ומתחזקים עד שהם מתדבקים בבוראם
 בללח ומנלחם את הכל : לכן לפי דאות עיני בשר היתה
 מעשה ימים שכשנכנסו עכו"מ להיכל נסתלק בחי' בהירות
 לזין ועמא' כל השמיים שהם המחשבות הקדושות המכוונים
 שגון כמ"ש במקום שהשמן מלוי חכמה מלויה . וחל"כ בברה
 חשמונאי ונלחם ויכיר הגם לכנסת ישראל דאיהו בבור
 דת ולחלל ולומר על הנסים ח"ש שנכנסו להיכל כי היכל
 ח"די ושם בקשו לעשות הפגם ולא יכולו אבל בעלמותו
 שייך שום פגם כנ"ל . ואפשר שבשנה הראשונה כשנלחו מגודל
 והבהירות מתדבקו היטב ביולרם ונעשו כנוף אחד כביכול
 שלא האריכו לקבוע בהלל והודחה כנוגא דיליה . אמנם לשלש

הכנה על יומין דמוחין דקטנות. והחדשים הנ"ל הם סוד עיינין
 דרחל כנודע לכן נעשה ההכנה עפ"י הסתכלות בנר חוכמה
 לראותם בלבד לחקן כל אחד מה שפגם מעורו בראיית עין
 ואמרו גם ואם היה דר בעלי פירו' במאמרו ז"ל ראיתי בני
 עליה והם מועטים כי הדריקים הגדולים נקראים בני עליה
 לירוק ע"ל י"ה פ"י שהם מתקדשים ומטהרים א"ע עד שמשגיגים
 בחי' א"י ונולדים בקולו של י' משם הו"ה והוא ע"ל י"ה לכן
 הם מועטים שלא כל הרולה ליעול את השם יבא ויעול והבחי'
 הזאת היתה בימי שלמה המלך ע"ה דקיימא סיסרא בשלימות'
 וכן כנסת ישראל מתחזקת עם דודם בשלימות וז"ש אין כסף
 נחשב בימי שלמה למחומם כי כסף הוא בחי' חכמה וכשנתעלו
 בימי שלמה והיו עובדים בבחי' א"י והתפשטות השמיות
 והיו מבוטלים מלעבוד בבחי' מדות אפי' מאהבה וכמ"ס רבינו
 ע"ה משם בנה משכן בלא רבבנוסי דהיינו שגודל הכרתו
 והשגתו הבורא ב"ה היה בטל בעלמו מלעבוד במדות אהבה
 ויראה ודוגמתם. והנה נקרא בלא רבבנוסי עכ"ל: וכן בימי
 שלמה מגדול גדולת מלך מלכו של עולם הגיעו לבחי' א"י
 ויחבשו אפי' לאהוב את הבורא רק היתה עבודתם באהבה
 בחי' יראת הרוחניות שלא יחבטלו ממליחת כי כן עבודת
 המלאכים מקבלים עול מלכות שמים רק שנותנים באהבה רשות
 זה לזה כי ההשפעה זה לזה הם כשירדים ממדרגתם הגדולה
 אבל בבחי' עבודה כל המדות בטלים ונתשך בימי שלמה עד
 אחר החטא ונתקטן הבחירות ואמר הכתוב ויתן את הכסף
 כאבנים וכמ"ס חז"ל במס' סנהדרין דרמי קראי אהר"י ומשי
 ונחזור לעיינו א"ס יש לדיק גדול כזה שהוא מבני עליה ונקרא
 דר בעליה ואי אפשר ללדיק כזה לרדת למטה לגמרי להחיר
 מבחון כ"ל אז אמרו מניחו בחלון הסמוך לרה"ר דהיינו שר"ך
 לשלש אורו דרך הז"א שנק' חלון הסמוך לרה"ר סוד המל'
 ועולם המקבל כנודע ופליגי עם ב"ס וב"ס ב"ש אומרים פוחת
 והולך כנגד פרי הגד דהיינו שדעת ב"ס ע"פ נר חוכמה והמשכ'
 הקדושה נחיס החילונים לכן אמרו פוחת והולך כמו פרי הגד
 כנודע כוונתם וב"ס אומרים מוסיף והולך כי הכוונה להמשך
 הקדושה ולהחיר לכל זה מעלין בקודש שזה עילוי לקדושה
 וא"י מורידין דהיינו בחי' א"י מורידין ג"כ להחיר למטה
 ואמרו גם ובשעת הסכנה פרש"י שגזרו על המלות מניחו על
 שלחנו ודיו' ביאור הענין כי בשעת הסכנה מאחר שגזרו על
 המלות וסדינים שולטין חלילה אין בקדושה בחירות כ"כ להמשך
 האור מבחון פן יתאחו החילונים לכן אמרו מניחו על שלחנו
 הוא עולם הבנים הנקרא שלחן בלפון ודיו' לירוק אוח י"ד שהוא
 החכמה וז"ל יחוד לעילא לעילא עכ"פ בחו"ב בסוד חכס
 בבינה: וע"ז אמר רבא ולר"ך נר אחר להשתמש לאורה וממילא
 שלא בלאו הכי ההלכה פסוקה דאסור להשתמש לאורה וממילא
 בשמניחו על שלחנו לר"ך נר אחר ומאי קמ"ל ואפשר דטעמא
 דב' אשמעינן וסוד רמזו בדבריו כי האר"י ז"ל גילה לנו הטעם
 שאסור להשתמש לאורה כ"י שלא יתאחו החילונים בקדושת
 האור ע"י השמים החול הזה ולכן סר"א כיון דבשעת הסכנה

מניחו על שלחנו ודיו' ועושה יחוד לעילא ואין התפשטות
 למטה. א"כ אפשר דאז מותר להשתמש כיון דשם לא שייך חכמה
 חילונים קמ"ל רבא דאפ"ה לר"ך נר אחר והטעם כפשוטו
 בזיו מלוא כדי לזכור כי הוא נר חכמה של הקדושה
 נעשה הנס ע"י השמניחו שרומז על בזירות שגזרו ביניהם לט
 ח"ודש ש"ב בח"מ"לה ר"ת חס"ת משם השמניחו יש בו לירוק ש
 ח' להורות כי הנס נעשה בשמן על ח' ימים. ואותיות י"ה
 רומז על מספר ו"ה משם הקדוש שנתעלה על ידו ונעשה היותו
 והטעם שגזרו על מלות אלו כי ראו חלילה להשכיח מבני
 המחמד בטובו בכל יום תמיד נעשה בראשית. ונרמז
 חודש ושבת שרמזם על חידוש עולם. ומלות מילה שהוא
 גילוי אלהות כמ"ס בסוד פריע"ס לירוק פריע"ס כי ב"ס
 לור עולמים והם ראו להסתיר שלא יתגלה האלהות עד
 המלחמה נתגלה כי יש אלהים שופטים בארץ ונעשה גם
 שרמזו על יחוד מ"ה ארנ"י ואמר הגאון הססיד מורינו
 לוי יצחק ז"ל ביאור הענין כי כשנעשה נס חמישי אינשי ונרמז
 זה לזה מ"ה זאת והשבוה היא ארנ"י כלומר שיש ארון
 כל המעשים מנסיג העולם ומפליא לעשות. ואות' במדרש
 פ' נשא ביום השמיני נשא לבני מנשה. למדנו רבינו נר
 כו' לא יאמר האדם איני מקיים מלות זקנים אמר הקדוש
 גם איני מקיים שהרי אפרים הקדומו יעקב לפני מנשה דרמז
 וישם את אפרים לפני מנשה חיתמי קיים הקב"ה בקרבנות
 דכתיב ביום השביעי נשא לבני אפרים ביום השמיני נשא
 מנשה עכ"ל. הנה האר"י ז"ל גילה סוד שמונת ימי חוכמה
 הספירות מחמד עד מלכות והם רק שבעה ע"כ ליל
 השביעי הוא סוד העקרה שהבורא ב"ס מעטר את
 בקדושה כנ"י כנודע לכן בימי חוכמה סבי' יום השביעי
 לבני אפרים אפרים נוטריקון א"י פירע' ראש יוסף
 רומז ג"כ לני"ע גימט' גוא"ל כתבואר בכתבים.
 חוכמה הוא ע"ס הכתוב חוץ לעשר ע"פ דרכו דהיינו שכתב
 מחמת גדול האדם ויכל גם האדם שבמדרגת נער לחקן
 לעבודת ה' ולהכין נתיבות יוסף להלך בהם ולה' השיעור
 כמו שאמרנו לעיל כי עיקר כוונת הדלקת הוא להמשך
 למטה ולעומדים בחן ורמזו בדבריהם שאמרו עד שתכלה
 מן הזק ועד כמה אמר רבא בב"ח אמר ר"י עד דכ
 ריבגא דתרמוראי ע"ס פרש"י. והאר"י ז"ל כתב כוונת
 על ענין זה עד שתכלה רגל מן הזק דעתו שהשיעור
 עד שתכלה הבחירות הנקרא רגל מן השיק הם העול
 ע"ס ונראה דהנה במס' שבת דף ל"א חיתא שאלת אוחי
 אדם להלל מפני מה עניייהם של תרמוראין טרופות והשיעור
 מפני שרין בין החולות פרש"י שעינייהם כהות מראות
 החול שמשב לעיניהם ע"ס ומסתמא כאשר אנו רואים שעיני
 כהות מראות פימיה הענין מרמז שהם מעולמות נמוכים
 עת עניייהם מראות להביט בקדושה והטעם שרין בין החול
 מחמת שהם בעולם הנקרא רה"ר וטורי דפרודא ומכונה
 חו"ל כי החול אין לו דיבוק וקיבוצ יחד ומתפרד תמיד
 קורט

מניחו על שלחנו ודיו' ועושה יחוד לעילא ואין התפשטות למטה. א"כ אפשר דאז מותר להשתמש כיון דשם לא שייך חכמה חילונים קמ"ל רבא דאפ"ה לר"ך נר אחר והטעם כפשוטו בזיו מלוא כדי לזכור כי הוא נר חכמה של הקדושה נעשה הנס ע"י השמניחו שרומז על בזירות שגזרו ביניהם לט ח"ודש ש"ב בח"מ"לה ר"ת חס"ת משם השמניחו יש בו לירוק ש ח' להורות כי הנס נעשה בשמן על ח' ימים. ואותיות י"ה רומז על מספר ו"ה משם הקדוש שנתעלה על ידו ונעשה היותו והטעם שגזרו על מלות אלו כי ראו חלילה להשכיח מבני המחמד בטובו בכל יום תמיד נעשה בראשית. ונרמז חודש ושבת שרמזם על חידוש עולם. ומלות מילה שהוא גילוי אלהות כמ"ס בסוד פריע"ס לירוק פריע"ס כי ב"ס לור עולמים והם ראו להסתיר שלא יתגלה האלהות עד המלחמה נתגלה כי יש אלהים שופטים בארץ ונעשה גם שרמזו על יחוד מ"ה ארנ"י ואמר הגאון הססיד מורינו לוי יצחק ז"ל ביאור הענין כי כשנעשה נס חמישי אינשי ונרמז זה לזה מ"ה זאת והשבוה היא ארנ"י כלומר שיש ארון כל המעשים מנסיג העולם ומפליא לעשות. ואות' במדרש פ' נשא ביום השמיני נשא לבני מנשה. למדנו רבינו נר כו' לא יאמר האדם איני מקיים מלות זקנים אמר הקדוש גם איני מקיים שהרי אפרים הקדומו יעקב לפני מנשה דרמז וישם את אפרים לפני מנשה חיתמי קיים הקב"ה בקרבנות דכתיב ביום השביעי נשא לבני אפרים ביום השמיני נשא מנשה עכ"ל. הנה האר"י ז"ל גילה סוד שמונת ימי חוכמה הספירות מחמד עד מלכות והם רק שבעה ע"כ ליל השביעי הוא סוד העקרה שהבורא ב"ס מעטר את בקדושה כנ"י כנודע לכן בימי חוכמה סבי' יום השביעי לבני אפרים אפרים נוטריקון א"י פירע' ראש יוסף רומז ג"כ לני"ע גימט' גוא"ל כתבואר בכתבים. חוכמה הוא ע"ס הכתוב חוץ לעשר ע"פ דרכו דהיינו שכתב מחמת גדול האדם ויכל גם האדם שבמדרגת נער לחקן לעבודת ה' ולהכין נתיבות יוסף להלך בהם ולה' השיעור כמו שאמרנו לעיל כי עיקר כוונת הדלקת הוא להמשך למטה ולעומדים בחן ורמזו בדבריהם שאמרו עד שתכלה מן הזק ועד כמה אמר רבא בב"ח אמר ר"י עד דכ ריבגא דתרמוראי ע"ס פרש"י. והאר"י ז"ל כתב כוונת על ענין זה עד שתכלה רגל מן הזק דעתו שהשיעור עד שתכלה הבחירות הנקרא רגל מן השיק הם העול ע"ס ונראה דהנה במס' שבת דף ל"א חיתא שאלת אוחי אדם להלל מפני מה עניייהם של תרמוראין טרופות והשיעור מפני שרין בין החולות פרש"י שעינייהם כהות מראות החול שמשב לעיניהם ע"ס ומסתמא כאשר אנו רואים שעיני כהות מראות פימיה הענין מרמז שהם מעולמות נמוכים עת עניייהם מראות להביט בקדושה והטעם שרין בין החול מחמת שהם בעולם הנקרא רה"ר וטורי דפרודא ומכונה חו"ל כי החול אין לו דיבוק וקיבוצ יחד ומתפרד תמיד קורט

משינת אילתו ומתחרט ושכ אל ה' ויפנ לבו על מעשיו הראשונים כי גדול עונו מנשוא ותפקחנה עיניו לראות גודל הפנס אשר נרס במעשיו כי מן השמים מסייעין לו לראות איך הלך אחרי שיקוץ משומם ונרס שז' מדות דמט"א בלעו שבע מדות דקדוש' וגם הפשע הגדול אשר לא נודע י' באו אל קרבנה ומראיסן רע פ"י שכ"כ עשה רעה עד שלא ידע בנפשו כי חוטא הוא ונדמה לו כי הולך מישרים וזה שרומז הכתוב בספור החלום ואיקץ פ"י שבעל תשובה בשונו מדבר על לבו גודל העורון אשר היה לו מקודם כאשר יתאונן אדם על חטאיו כי כ"כ הנדיל לעשות עד שלא נודע לו כי באו בעונותיו מדות הקדושות אל קרבנה עד ואיקץ פ"י הסרגשה היא שהקיותי ונתעוררתי משינה האולת אז הרגשתי בעלמי את כל זאת ומתמרמר רוחו בקרבו לשוב אל ה' עד שיקבל עליו מהיום והלאה שלא יחטא עוד ולהיות הולך מישרים באמת וכמו כן שמעתי מפי מורנו מהד"ב ז"ל בתחלת הפרשה רומז לתוכחת מגולה כי שנות האדם נחלקים לשלשה חלקים ימי עליה עד עשרים שהאדם מתעלה ומתחזק בכחו בכל יום וימי עמידה עד ארבעים שנה שאז האדם עומד על מעמדו ואחר ארבעים שנה נקראים ימי ירידה שהאדם יורד ומתעלה מכחו אבדו עשתותיו ואמר הכתוב ויהי מקץ שנתים ימים כלומר בעבור שני חלקי שנים דהיינו ימי עליה וימי עמידה כי בהם בודאי יהיה"ר מתגבר מחמת שהאדם הוא בכחו ונבורחו משא"כ מקץ שנתים ימים היה לו לאדם להתחרט ולשוב מדרכו ולשים על לבו כי במהרה עתיד ליתן דין וחשבון אמנם אחרי שהרגיל בדרך לא טובה ופרעם חולם רומז על יאה"ר המקשה ערפו ונדמה לו כחולם חלום והנה עומד על היאור פ"י שאדרבה מתנאה בלבו ב"ה שאני למדן ועומד על היאור לירוק ה' אה"ר שהם חמשה חומשי תורה ואשרי לי ולגשמתו וכ"ז מפני שהורגל במעלליו הרעים אבל מי שזוכה שנקחו עיניו אדרבה מביט כפעם בפעם גודל חסרונו בעבור ה' ועי"ז נשבר ונרכס ושכ אל ה' וירחמנו :

לכן בחנוכה אחרי אשר עיקר הכוונה להמשיך למטה דהיינו להאיר להסולקים בחושך ולהעולמות הנמוכים עינים עורות המה יביטו ויראו כי ה' יורס זה שאמר שחבלה רינגל דתרמודאי להאיר אפי' לתרמודים ע"פ שם הנס שעיניהם ערוות . אמנם בכל זה צריך לזהר שלא יחזו החיזונים באור העליון וכמ"ש האר"י ז"ל הטעם שאסור למתקן לאורה וכ"ל לפיכך כתב מנהג לומר יושב בסתר וכו' והוא שיר של פנעים כנודע והמון הארץ מבינים כי ע"י אמירת המזמור יסך ה' עליהם מכל פגע : והוא שיקר לשמור האור העליון מאחיות החיזונים ורמז המלך ע"ה בתהלים קפ"ט ס"א אגורה באהלך עולמים שנס אנכי אגורה באהלך עולמים אהלך מלשון יהוה פ"י שיהיה לי חלק כשאתה מאיר לעולמים היינו לעולמות שם אחמה בסתר כנפך סלה דהיינו שיהיה לי מחסה כנפך הוא הסתר הכ"ל המכסה על הקדושה שלא יחזו וגם אני אחסה בזה : (עוד דרוש לחנוכה בספר שכתבתי ביאור ספר ליקוטים מר"ה גאון תראנו מע"ס) .

פרשת מקץ

תאבדנה

הפרות הרעות וגו'. ויקץ פרעה והנה כשספיר פרעה את החלום ליוסף הפליג כי לא נודע כי באו אל קרבנה ומראיסן רע וגו' מה שלא לעיל בכתוב בשעת חלומו . ונראה לי ע"פ הרמז שתרמזת הקדושה עם כל ספורי מעשים אשר בתוכה להדריכנו יורה לרעת את ה' ולעבדו . והנה חלום פרעה נראה על דרך אדם החוטא ומתעולל עלילות ברשע עד שגורם בלעו במטאוי שבע מדות הרעות דמט"א בילעים שבע מדות הקדושה ותבאנה אל קרבנה ח"ו כי יש שבע דרכים להחטא חייב לעבוד לבורא בדרך כלל לאחבו וליראה מפניו ולתפאר בו וללגלג מלחמות יהיה"ר למען שמו ולהודות לה' וכן במלכא קדישא ולהמליך אותו ולע"ז עשה אלהים ונברא ישר וסמ"א להסית את האדם לעניני עולם הבל ורעות רוח הדריכו בדרך לא טובה לאחבו ענינים זרים ולירא מבלעדי ונתפאר בדברים אחרים וכן כלם כיוצא בהם והכסיל אשר חסך הולך מתפתה אחר יצרו וגורם חלילה לכלות ולבלות שבע מדות הקדושות ב' מדות דמט"א . והנה החוטא בשעת חטאו ובכל יום כאשר חלילה מוסוף והולך בחולתו וכל כמה חזר בתשובה אינו מרגיש כלל שהוא רשע ומחליט כח קדושה כ"ל כי טח עיניו מראות ולבו מהשכיל ואדרבה נדמה כי הוא איש דריק וישר והולך מישרים ולכן ניחא בפסוק זה שמתחילת הרומו על החוטא שבעת חטאו כיסן דמי כי הטיב שבפשו יסן הוא ומבל' זמן כמו בחלום אינו שיך ולא נודע כי באו אל קרבנה כי אז האדם משוקע כ"כ ששוא אינו יודע שאינו יודע אמנם אח"כ כשהחוטא מתעורר מן תשובה והוא דוגמת הקילס משינה כמו כן הוא מתעורר דלת

ויצבר יוסף בר כחול היס הרבה מאור וגו' דאיתא בכתבים כי כל עיקר עבודתנו מאז ומקדם להגביה שפלים המה הני"ק ולהוילא יקר מזולל ללקט רפ"ח ניולין שנפלו במלכות בקור מרחש"ת לירוק רפ"ח מ"ת סוד מלכין דמיתו חס עיקר העבודה לקבלם ולהשיבם למקורם . ונודע כי ממלרים הוילאו רק ר"ב ניולין ונשאר לנו לחקן עוד פ"ו ע"י מעשנו ועבודתנו דבר ביומו . ומסתמא חס היינו יכולים להעלות ולתקן גם אותן פ"ו בגלות מלרים בודאי לא הוירכנו לטלטל פעם שנית ושאר ענינים ואפשר שזה היתה כוונ' יוסף שאמר למלרים שימולו א"ע ואז יתן להם בר כנודע ממדרשים . כי היה רצונו ע"י מיל"ה נימ' פ"ה והמיל' הוא בסוד נילוי חלשות דהיינו שיחוקן עוד אלו פ"ה ניולין בזה שוכניע קליפת מלרים במלות מיל"ה . ויהיה נשאר רק ניולין אחר לבדו ולא לנטרך לשעבוד עוד ויכול לתקן אותו במהרה . ולכן חרעומי מלרי' והמכשפי' בחקירתם עמדו על זה ומאזו לשמוע לקולו ובפרט אחר

אחרי ששמעו קולת גילוי הדבר מיוסף שאמר לחמו לראות את ערות הארץ באתם וכינה ארץ מצרים בשם ערוה ואמר שהם באו לראות וללקט ולעשותה כמזולה שאין בה דג' כאשר לבסוף נעשה באמת כזאת ולכן המצריים ע"פ הבנתם כ"ז בחכמ' חילונית שלהם ואמרו בלבם אם נמול ג"כ אז יתבררו כל הני"ק וממילא יסתלק החיות של מצרי' ועל כל כחות הטומא' ולכן הכתוב אומר ויצבר יוסף צ"ר הס ר"ב ניולין הרבה מאד' אוחיו' אד"ס שם מ"ה שע"י זה השם הוא התיקון למלכין דמיתו להעלות הני"ק * עד כי חדל לספור כי אין מספר ר"ל שאח"כ העלה אותם לבחינת א"ן הס העולמות הרמים והשמים שרשי הני"ק והרימם ונשאם ונטלם לעולמות הגבוהים למעלה ממספר וחשבון * וזה וילקט יוסף את כל הססף * כי חלילה לזרע יעקב אע"ה וללדיק יסוד עולם שיהיה מגמתו לאסוף ולצבור כסף וחסד כדרך המוני עס * רק היתה כונתו לש"ם ללקט הני"ק וההבנתם והמדתם הנקרא בלשון כסף כי נכסוף נכספת * יבא אותם ביהם פרעה תחת ידו וממילא אח"כ יקל לבני' להוציא הני"ק המכונסין ואסופי' ולעשות מצרי' (כמשב"ד) ככתו' וינללו את מצרים :

ושברו

לנו משם וגו' כי רפ"ח ני"ק נפלו ובני יעקב ירדו לשבר צ"ר בסוד וגם ערב ר"ב עלו אתם אכן אהנו לריכיים עוד לברר פ"ו ניולין ע"י שאר גליותנו לכן רמז להם יעקב ושברו לר"ו עולה פ"ו משם ואז נחיה ולא נמות פ"ח בגלות :

ויכר

יוסף וגו' * כתיב לא ראיית לדיק נעזב ורעו מבקש להם * לכן כשבאו אחי יוסף והם מעלת' דנוק' אז בא יוסף לשיעור קומה הרומז במספר ויכ"ר לאות מלכות וזהו ויכרס * אבל אחיו עדין לא ידעו מזה וידבר אהם קשות בסוד בקש שלום ורדפהו ואז המשיך לעלמו החלומות הוא יקוד חולם שהוא כתר שמתעטר בו * ויאמר להם מרגלים אתם היינו שהם לריכיים לדבק בנה"י סוד הרגלין * ואמר להם בזאת תבחנו דהיינו שבחינתם היא זאת כינוי למלכות * אבל באמת לא היה אפשר לעשות היחוד בלא בנימין שהוא לדיק דלתתא * ולכן אמר והביאו אחיכם הקטן אלי ויאמניו דבריכם * ויאמניו לירוף שיומשך אות' * אל' ויעשו עממם אמ"ן שהוא היחוד שהיה לריך לעשות הכני להגלות כמו שהיה נעשה ביסודה שיהיו מיוחדין החתן להכלה כדליתא בפ"ק דכתובות מפני גזירת טפסר והיו מקדימין יחוד לקדושה לבטל הגזרה והבין : ויאסור אותו לעיניהם * וכיון שאמר את שמעון לעיניהם בודאי באו לעלבות גדול * לכן לזוה יוסף להשיב כספיהם רומז אל החמדה והאהבה שיוכל לשרות השכינה ביניהם * ויפתח האחד את שקו ופירש"י הוא לוי כי כשיוסף נסתלק מאחיו נשאר בנימין במקומו בסוד לדיק דלתתא ונקרא הרימות בחור מעם כמ"ש בנ"ח בק' תהלים תראנו משם ועשוי שבנימין לא היה אתם לוי במקומו שהוא לשון לווי' ומיבור להיות בסוד לדיק כי האחד בימט' ח"ו וירא את כספו בשקו היינו שבא לדי' חמדה ותאוה לעבודת השם ויאמר אל

אחיו הושב כספי כי היה דבר נפלא בעיניו וכמוכר ריב"ש ע"ה שכתב אל האדם פתע פתאום כזאת מורה בחינת דין ואיזה דבר לא טוב ולכן כתיב וימרדו חים אל אחיו מאימת הדין והם לא ידעו כי כ"ז עשה להם יוסף ואמרו זאת עשה וגו' רומז מה זאת על עיני יחוד כלומר מאיזה נעשה היחוד ואח"כ כשבאו לביתם ששם בנימין * נעשה בסי' יוסף היחוד כדלעיל בגדלות יותר לכן הם בעלמא לדיק' במרכבה תחתונה של ארנמ"ן וכל מחנה הם תל"ו כענין מלכו' כמזכר סוף פרקי היכלות ח"ש לר"ר כספו עולה תל"ו ומתארת שמעון לא היו מוכנים ליחוד לכן כתיב וייראו

ויאמרו חיים אל' אחיו אל' כל' אשמים א"יחנו וגו' כתב רמז בר"ת ששה אלפין שהתחרטו השבטים הסוודו את עונם שהטעה אותם הילכה"ר שהוא שולט אלפי שני כי באלף השביעי אין שטן ואין פגע רע עכ"ל ועצוה"ה יש לנו עוד תילין לאלוה לומר איזה רמז שרמזו בדברי עפ"י דברינו שכתבנו לעיל פ' וישב שמתמחא תיקף אחרי מכו' יוסף התחרטו השבטים מיד והרבישו בעלמס הפגס ח"ה הולירו בסוד יוסף לדיק יסוד עולם : רק שבשעת המכירה הילכה"ר המשיך לפניהם ונדמה להם כי אדרבה הם עוסקים במלוא ודימו ברוחם כי יוסף הוא נחשב ושפל חלילה ממש דוגמת ישמעאל ועשו כנודע מכחבי האר"יזל אבל אחר המדרך העולם שכיון שנסתלק הילכה"ר נחגלי הפגס וחדס' בנפשו מה עשה * וכן השבטים לאחר המכירה ותפקדו עיניהם בזההור תשובה להביע האמת כי הוא ל"ייע וכתב חסרונם ע"י המכירה וכמ"ש לעיל באורך * ולכן עתה בשם הודיו רמזו בר"ת ששה אלפין כי כל' נודע לירופו ונורו' לעילא * לתתא * באמצע ועולה כ"ז שהוא סוד שם הוי"ו ח"כ ששה אלפין הם ששה הוי"ו'ת עולי' בית' יוסף' כי סוד ל"ייע כלול מו"ק שפגמו בו * ולזה השלימו דבריהם דמו הנה נדרש ופירש"י וגם דס הזקן פ"י שרמזו הפגס שמו גס לדס הזקן יעקב אע"ה כי הסוודו שלא בלבד פ"י שששה הוי"ו'ת שהוא סוד ל"ייע רק בסוד יעקב' ששה חרפ"י עולה שבעה הוי"ו'ת כנודע והוא דמו של הזקן :

ודם

לא ידעו כי שומע יוסף כי המליץ בינותם * ויהי' זה מנשה : ובודאי הקבלה הוא איתיות שהיה מנשה המליץ בינותם * ורש"י לייק מלשון המקרא שהוא אומר מנשה על הור' כס"א הידיעה ש"מ שהוא מורה על מליץ ידוע ומסתמח' שדי' ית מנשה : ואפשר שרמזו לנו בזה דבר גדול שמתמחא בשם שוודו רחם הוועד יוסף עם אחיו נעשה יחוד גדול וקדוש כנסת ישי' ז"ל ויר עם דודה שהוא היה המרכבה לבחי' ל"ייע וכמ"ש למעלה שש"ל סבר מכירת' אותו והפרדו מאתם ל"ל היחוד ע"י המלכיים הרמזו' ופירש"י במלת פסי"ס : אבל עתה שבאו אחיו אליו והיה מדבר עמם ע"ה להם עשה היחוד כדרכו שהוא ידע שהם אחיו ככתוב אומר ויגלים ולעו' יוסף את אחיו רומז במלת ויכ"ר בימט' רד"ו שיעור קומה כבוא ע"ב

רבינו מהר"ב ז"ל בחפלת משה שהתפלל אל נח רפא וגו' .
 כי חתר שם הש"י ק"ו וחביה ירוק ירק ק"ו לשכינה י"ד יוס .
 לכן התפלל במדת אל שם הרחמים והוא נגד ק"ו כחכר בכונת
 האר"י ז"ל בברייתא דרבי ישמעאל ע"ש . וי"ל גם כאן מחמת
 שראו חוקף הדין ויראו לכן פתחו בק"ו והמשך הרחמים
 מדה א' :

(אמר המביא לב"ה נודעתי שמכאן עד סוף הסדרה הוא מבין
 הרה"מ המחבר ז"ל ותורת משה היא :)

ויהי מקץ שנתים ימים נקוד על ויהי זקף גדול עש"ה זקף
 ה' לכל הכפופים שהש"ת זקף את ישראל הכפופים
 בחורבן ע"י ביטולו מהם כל בזרין ביטין אשר הם כופפים אותן
 לכל יוכלו שאת ח"ו ראשם אמנם בהבטל מהם כל הגזירות רעות
 אזי יכלו שאת ראשם ולעמוד בקומה זקופה . ועיקר הבקשה
 ע"ז ע"ז ישא ג"כ הבורא ב"ה כי בכל לרחם ח"ו כביכול לו
 לר . וכמשה אשר פדה נוי ואלהיו כי כביכול גם האלהות
 נפרה עמם . וכאשר הבטיח ליעקב אבינו ע"ה אנכי ארד עמך
 מצרימה ואעלך גם עלה גם לרבות השכינה הקדושה אשר היא
 ביניו בחורבן גם היא חפלה עמנו . וז"פ המשנה שנו חכמים
 בלשון המשנה שכל חפלתם ותורתם של הדריקים הוא בלשון כפל
 כי כשתתפללים למטה על איזה איש מישראל עיקר כוונתם
 שיתוקן למעלה כי ח"ו אם איזה איש ישראלי בלער אזי נוגע
 הלער גם למעלה והשכינה הקדושה כביכול תייללת עליו קלני
 מראשי קלני מזורעי וע"ז עיקר תפלתו . ואגב תתפלל שיושע
 ג"כ האיש השרוי בלער למטה והו שנו חכמים בלשון המשנה
 מלשון כפול חסו פ"י הכתוב כאן ויהי מקץ ויהי ליטא דלערא
 והטעם עליו זקף גדול כלומר זקף באם תרצה לזקפן מהלער
 אזי גדול . תראה שהלער הוא נוגע לגדלות דהיינו להבורא
 ב"ה ועיקר תפלתך שיתוקן הלער למעלה . וממילא יתוקן גם
 למטה וזה אומרו שנתים ימים שתרצה להתפלל ע"ז בבחי'
 שנתים וכמשה"ל עיקר כוונתך שיתוקן למעלה ואגב יתוקן למטה
 ג"כ . ופרעה חולם . פרעה מלשון התגלות שיתגלה עליהם
 האלהות . חלם אותיות חמל שיחמול עליהם ויבטל מעליהם כל
 רע וינזור עליהם ישועות ונחמות חמן :

או יאמר ויהי מקץ . בהקדים הכי חסד אל כל היום
 חסד שבאש ירש להמשך חסדים על העולם
 אזי ח"ל כל היום לריך לחבר ח"ל לכל הוי' שימשך עליהם
 החסד וכמו שרבינו להמשך מיום השבת על כל ימי השבוע
 וז"א ויהי בניתי ח"ל : ר"ל באם תרצה להמשך החסד על
 העולם אזי מקץ תמשך החסד מקץ דהיינו מהבורא ב"ה ר"ל
 מקץ הימין מתי העולמים שנתים ימים וחביה בזה החסד לעילא
 ולתתא וזה שנתים ימים נקראו החסדים . ופרעה חלם כנ"ל
 שהתגלות האלהות יחמול עליהם ויבטל מהם כל רע אדרבה
 יוסף עליהם רחמנות ויתן להם כל טוב : ואז והנה עומד על
 היאור . והנה לשון שמחה כידוע היאור רומז על הסורה כמזכר
 בספרים ור"ל שיזכו לעמוד על היאור דהיינו על הסורה והתפלה
 בשמחה ובטוב לכב מרוב כל חמן :

או יאמר

ויהי מקץ בניאור פ"ה יחינו מיומים
 השלישי יקימו ונחיה לפניו דהנה איתא
 הדריקים נתונים בלרה יותר מנ' ימים : וז"א יחינו מיומים
 שהעיקר הבקשה היא על הב' ימים שיחינו גם באלו
 ימים ואז ממילא ביום הנ' יקימו ונחיה לפניו . או יחינו
 מיומים ידוע שיש ד' עולמות חבי"ע ולריך האדם להחיות
 עצמו לעלות מעלה ממדרגה למדרגה וז"א יחינו מיומים
 דהיינו בב' . עולמות עשיה יירה : ביום השלישי יקימו דהיינו
 גם בעולם הצריחה יקימו : שלא נפול משם ונהיה קיימים
 שם אזי ונחיה לפניו באילנות קדשו לפניו ממש וכזה מרמז
 הכתוב גם כאן מקץ שנתים בשתייה בקץ וסיף השי' עולמות
 עשיה יירה . אזי ופרעה חלם התגלות אלהותו יחמול עליהם
 להעלות מעל מעל' גם לשני עולמו העליוני בריא' ואילני' חסד
ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם הנה הם
 להם אינו מדוקדק דה"ל למכתב אשר

עליהם אמנם יתבאר דהנה חלם לו והנה איתנו מאלמים חלומות
 בתוך השדה דהנה יוסף מרמו לז"ע כידוע ובוודאי חלומות
 שחלם לו אינם כפשוטן רק מורים על דברים עליונים מאלמים
 בתוך השדה דהיינו בהתלכות חקל תפוחין קדישין שריך לעבד
 בה ולתקן בה כל השבע מדות והדריק כלול מכולם . והנה
 אמר חסובנה אלמותיכם ותשתחווין לאלומתי ר"ל שכל חסד
 מדותיכם לריכס למדתי : והם ענו ואמרו לו המלך חסד
 עליו בתמים התחשוב בעיניך כי תהיה מלך עלינו ונהיה לך
 לך . אם תשול תמשול בנו זאת יוכל להיות שיהיה לך חסד
 ממשלה עלינו אבל לא כ"כ גדולה כאשר אמרת . והנה
 החלומות הולכים אחד הפה והם גרמו שימשול עליהם ע"י
 פתרונם וזהו אשר חלם להם כל' שהם עצמם הפכו החלום
 שימשול עליהם ע"י פתרונם ולא פתרו כאשר אמרנו למעלה
 וע"כ נתגלגל הדבר ובא יוסף למצרים וסוחרו לבא ולהשתחווין
 לפניו ובראיתו זאת נזכר החלומות אשר חלם לה"ם דייקא כנ"ל
 ויאמר אליהם מרגלים אתם שהבחתם הדברים בגליות דהיינו
 בדברים תחתונים שפתרו הוראת החלום על תמשל' לראות את
 ערות הארץ : ערום הוא דבר תחתון שהפכת' הדברים לרבים
 תחתונים ויאמרו לא ועבדיך באו לשבור אוכל . אוכל לשון זיווג
 שתרמו על היחוד כלומר לא כן כמו שאתם מחשב' . וזהו
 ועבדיך באו לשבור אוכל לעשות יחוד זיווג עמך : (עד כאן)

פרשת ויגש

ויגש אליו יסודה . במד"ר כתיב תפוחי זהב במשניות
 כסף דבר דבור על חופניו מה אופן זה מראה
 פנים מכל דרך היו דבריו של יהודה גראין לכל דר בשנת
 שדיבר עם יוסף עכ"ל . רומז כי דברי יהודה עם יוסף
 בס כמה רמזים הן לשלוס הן למחלוקת ויש בס סודות נפלאים
 ושמעתי מפה קדוש אדמו"ר הגאון מו' הר"ב ז"ל . כי הכתוב
 הורה לנו דרך תפלי' שריך לריך להתפלל עבור ב"י ולהמשך
 רפואה

כי הכרת פניהם ענתם בם אבל יוסף הצדיק הוא יוסף אשר
 היה בתחלה ולכן לא נחירא מפני יעקב ואדרבה בצדקתו
 וקדושתו קרב א"ע אל אביו ו"ש וירא אליו ודפח"ח ואפ"ש לומר
 עוד דהנה בזה"ק פ' תלום איתא ח"ל פרי עץ הדר דא לדיק
 אמאי איקרי הדר וסא אחר עמירא איהו דלית ליה גלויא
 ולריכא לאתכסיה מדיר ולית הדר אלא מאן דאתגליא ואיתחזי
 אלא אע"ג דאיהו דרגא עמירא הדורא איהו דכל גופא ולא
 אשתכח הדורא לגופא אלא ביה וכו' ע"ש ופירושו הפשוט
 כיון דהסרים אין לו זקן נמלא הדיקנא הוא מורה ומוכיח
 על כח המשפיע הוא הצדיק ו"ס כי בן זקונים הוא לו פי'
 שיוסף נתגלה ביעקב אביו ע"ס שעל ידי בזה אליו אור הדיקנא
 והבן וי"ל עוד פי' בזה"ק דקושתו הוא על דרך הצדיק כיון
 דהוא אחר עמירא ולריכא לאיתכסיה פי' מי שרואה להיות עובד
 ה' באתמ ולסיות לדיק חסיד נאמן ראשית חכמה להסמיר א"ע
 ולהיות הלעג לכת מה דאפשר א"כ אמאי איקרי הדר כיון דלא
 מיכר והתירוץ הוא אע"פ שדרכו בהלעג והסמיר הדורא
 איהו דכל גופא פי' שהקב"ה מגלה לדקתו וברחובות חתן
 קולה והוא מפני תיקון העולם שילמדו מדרכיו ויהיה כולם
 קדושים ו"ס וירא אליו ע"ש שהיה יוסף לדיק ונתקרב לאביו
 כדברי האלשיך ה"ל ע"כ הומשך לאביו אור הדיקנא חס רומז
 במלת א' ל' ו' א"ל הוא תקונא קדמאא ואח"כ בא האור
 דרך יוד"ן וי"ן כמזכר ביחוד דדיקנא והבן :

ויאמר

ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראיתי
 את פיך וגו' ואמרו רז"ל שלא נשק יעקב ליוסף
 שהיה קורא ק"ש ע"ש פי' כי כאשר נתגלה יוסף לפני יעקב
 וגרמו היחוד הגדול שנעשה בהתחברות שני לדיקים גדולים
 כמותם חס היה ענין הק"ש ויעקב אביו ע"ס נדבק למעלה
 ולכן אמר אחיכ אמותה הפעם כמו בסוד נפ"א שאחר היחוד
 כמו אחרי יחוד ק"ש וש"מ"ע כנודע והבן :

במדרש

שיר הסירים שמורה אלי וגאזה וגו' כהאלי
 קדר כיריעות שלמה . מה אהלי קדר אע"פ
 שנראים מבחוץ כעורים ושחורים ומבפנים אבנים טובות ומרגליות
 כך ת"ס אע"פ שנראים כעורים ושחורים בעוה"ז אבל בפנים
 יש בהם תורה מקרא משנה כו' מה אהלי קדר אין לריכין תכבושת
 כו' יכול אף ישראל כך ת"ל כיריעות שלמה מה יריעות שלמה
 מתלכלכ' וחזרת ומתכבס' אף ישראל אע"פ שמתלכלכין בעוונות כל
 ימות השנ' יו"כ בא ומכפר עליה כו' אי מה אהלי קדר מטולטלין
 ממקום למקום יכול אף ישראל כן ת"ל כיריעות שלמה כיריעותיו
 של מי שהשלוס שלו כו' שמשעה שמתקן עוד לא זז ממקומו
 כו' . רבי יודן אמר כיוסף מה יוסף נמכר לאהלי קדר שנא'
 וימכרו את יוסף לישמעאלים וחזר וקנה את קניו שנא' ויקן
 יוסף את כל אדמת מצרים כו' ישראל יהיו עכ"ל דהנה גם
 הצדיקים הסולכים ומתקדבים בקדושתם תמיד לפני הש"י מ"מ
 לכל יש עת וזמן תחת השמים שיורדים באפק מה מקדושתם
 כגון בימי טבת ושבת או בימי תמוז ואב שהם בעלמם ימי
 ירדה שבהם נחבט הכית בראשונה וקניה והובקעה העיר וכל
 השרות

לפניו נושנה . איתא במד"ר לתקן לו בית
 תלמוד דהיינו קודם היחוד כי נשנה נוטריקון
 של טו"ן שערי בינה ולכן ויאסור לז"ע מרכבתו של נח
 מלכות ויעל לקראת ישראל אביו הוא ישראל סבא ולחברס
 וועשה שם יחוד והמשך אותיות וירא ממספר רי"ו של
 ראות אל רומז לחסד והוא תיקון א' מת"ד ואח"כ י"ו סוד
 וי"ן של יחוד ת"ד להוריד הטיפה ליחוד ח"ס וירא אליו :
 (עד כאן)

יורה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו נושנה
 רומז דהנה כנ"י כשהיא לריכה לדבק באלהים חיים
 היות דרכיו הוא שולחת את הצדיק הנקרא בשם יהודה ע"ש
 הוא טו ברכות והודאות כמ"ש הפעם אודה את ה' ונקרא
 שמו יהודה . אל יוסף הוא לדיקו של עולם נקרא בשם
 יוסף להחמק לפניו ולבקש שורה ה' דרכי הישרה לעמו
 חס להורות לפניו נושנה מלשון נישא אין לנשת לכבודו
 יתברך :

אמר

יוסף מרכבתו וגו' וירא אליו : והמפרשים תמאו
 על וירא אליו עיין דברייהם . והאלשיך הק' כתב
 מודיע לדקתו של יוסף שלא ברח מפני אביו
 הרעשים מחפדים ובזוים מהלדיק מפני מעשיהם הרעים

אלרות ער כי חדל לספור כדאיתא בזה"ק רחולקא דיעקב
 בניסן חייר סיון וחולקא דעשו בתלת ירחין טבת תמוז אב
 אבל איתחביד דהא לאו כוליה דיליה חלח עד חמשה עשר
 ובמקום אחר נמצא בזה"ק טבת שבט תמוז. וי"ל בקינור דלא
 סתרי אהדרי מאמרים אלו שהם יחד שלש חדשים טבת ותמוז
 כולם וחצי שבט עד חמשה עשר כי שבט מחושה עשר שבו ר"ה
 לחילות מתרומם קרן הקדושה. ואב ג"כ עד חמשה עשר
 כי לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב נמצא נשאר
 חולקא דיליה טבת תמוז חצי שבט חצי אב. וזה נרמז בפסוק
 ויהי כמשלש חדשים ויגד ליהודה לאמר דהיינו שלשון כמשלש
 שעי" לירוף שבט ואב נעשה שלש חדשים. ויגד ליהודה הוא
 הדריק שנקרא יהודה ע"ש כי ימצא פיו בברכה וסודא תמיד
 להש"י וממליכו אבל בשלש חדשים אלו ויגד זמנה חמר לכתך
 פי הכלה העליונה היא המלי יורדת אז בעולם התמורי והחסרון
 ונקרא משלש זנות והשטה וממילא שמתבלבל הדריק מעבודתו
 ואע"פ שהדריק מתבלבל קלת עכ"ז יקום והתהלך על משענתו
 ולריך לחזק ח"ע כלב הארי ולא יפול ח"ו רק בירידה שהוא
 לורך עלי ומקנץ ענפי החשבות ואורה דריקים כאור נוגה.
 ויאמר יהודה הוליאווה ותשרף. כלומר הדריק מתחבר בקדושתו
 כאש בוערת ושורף המחשבה המתבלבלת אותו. למשל כדרכי
 המלכים הגבורים שאינם נלחמים במדינתם שלא להחריב ארצם
 ע"י המלחמה רק הם יולאים לקראת אויביהם למקום מדינתם
 ושם נלחמים בזרוע וזה סימן הגבורה וחזוק הלב וכמו כן ל"ל
 מי שעובד ה' בתכלית לא נפלאה המלחמה לעשותה בשבתות
 וי"ט שאז בהירות הקדושה תלוי רק דווקא בימים הנמוכים
 וספלים בשנה להתחבר וללחום נגד כל מחשבות און וע"כ מוליא
 ה"י"ק האטורים בקליפה שמהם נעשה המחשבות והו הוליאווה
 ותשרף לאחר הולאת ה"י"ק ותשרף המחשבה בסוד וכל הרשעה
 כלה וכו': ולזה כינה המד"ר לת"ח בשם אהלי קדר שהם כעורים
 מבחוץ כלומר בימים קללו ה"ל דמיון הת"ח שהם כעורים
 ואין ניכר בהם הבחירות כ"כ אבל מבפנים אביים טובות
 ומרגליות והפנימית בהם כאש בוערת באהבה ויראה ואע"פ
 שמתלכלכים דהיינו שבה להם איזה בלבול מחשבה לא טובה
 מדברים בטלים וכיוצא בהם מיד הם מתכבסין ע"י תשובתם
 שזוכרין מיד ומתחרטין ומתמלאין תשובה כעל עבירה חמורה
 להיות חדשים לבקרים וז"ש בא יוה"כ ומכפר עליהם שיה"כ
 הוא סוד עולם התשובה ואמר שם יכול שהם מטולטלין ממקום
 למקום כאהלי קדר פי' כמו האוהל המטולטל בשעת טלטולו
 הוא מתקפל ומנוח בקופתא ובבואם אל המקום אשר ימו
 מתפשטין ויכול אף הת"ח בן פי' שבשעת בלבול המחשבה הם
 נופלים ממדרגתם ואח"כ בשעת ההרהור תשובה הם קמים
 מנפילתם. ת"ל כיריעות שלמה וכו' דהיינו שהם בשלימות
 חמיד עם המלך שהשלוש שלו ומשעה שמתחן עוד לא זו
 מתקומת פי' כי גם נפילתם הוא בקדושה בטרה וחלילה לדריק
 ליפול כלל רק באפס מה בא לו איזה מחשבה של עלות בד"ת
 ועבודה ודוגמתו ולא יותר ומיד הוא מבטלה בהרהור תשובה

לא נודע מקומה איה וסרי היא כאילו לא היה לכן לא נקרא
 נפילה בשום פעם והלואי שיזו פשוטי בני אדם בגדלות המון
 שלהם להיות כמו הדריק בשעת בלבול המחשבה כי חלילה
 להוליא חי זה מחשבה לא טובה מהכח אל הפועל ולא יבא
 זמן בה אדרבה ממחר לבטלה כי הם וכל אשר להם קדושה
 וטהורים. והוסיף ה' יודן כיוסף וכו' פירוש כי עיקר קדושת
 נתיקד להתחזק ולשבור מטה הרשע ולהעלות נ"ק. והדריק
 ע"י ירידתם קלת ותשובתם בחרטה מיד על חטא קל מחשבת
 הסרה מדביקות פועלים ג"כ שעי" התעוררת עולם המחשבה
 מתעוררים כמה רשעים וחטאים לשוב אל ה' עמהם והם מתעוררים
 עמם באותה שעה כמה בני אדם שיזכו לתשובה על חטאיהם
 וזה שאמר שהם נעשו טובים לשויהם כי היתה ביקש להפילם
 וע"י תשובתם הם מפילים אותו אפי' אלל אחרים זכרו ויש
 אל ה' כל אפסי ארץ:

בהפטרה

ייד דבר ה' אלי לאמר: דאיתא בזה"ק בפסוק השבוע
 אחסכס בנות ירושלים פירושו שמלכות שמים משבת
 לשבת הדריקים קודם ירידתם מעולם העליון והם נקראים
 בנות ירושלים כי ירושלים תרמו יראים ושלמים. אס תמו
 אח דודי מה תנידו לו שחולת אהבה אני פי' שלא ישכחו מלהשבת
 ולזעוק אל מלך מלכו של עולם שירחם על מדת מלכותו
 למלך על כל הארץ וכמ"ש המזכירים את ה' אל דמי לב
 ואל תתנו דמי לו וגו' והגם שאין שכתה לפני כסא כבודו וזה
 היתה רלונו שהדריק למטה יתעורר להזכירו ולהמליכו וכן ראו
 כל אדם בפרט בחצי הלילה ובלילות הארוכים בימות החורף
 לעמוד משנתו להתחבל על חורבן ירושלים ולראוב על כבוד
 שמים מתי יתגלה בארץ אמנם ראשית דבר לריך להתחבר
 בתשובה מקודם על מעשיו ולקבל על עצמו להתנהג בדרי
 ישרה שאל"כ נאמר למעלה על האיש הזה קשוע עלתך חתום
 והמלך קוקך בנפשך אלא ל"ל מוכשר במעשיו ואח"כ להתחבר
 על כבוד מלכות שמים וידוע כי מדת מלכות נקראת בשם
 דיבור כי אין המלך ניכר רק ע"י דיבורו שגור ועבדיו מקיימין
 והנה בזמן החורבן הגם שהכל מעשה ידיו של ה' יולר מ"ע
 שאין ניכר מלכותו נקרא רק מושל וז"ש כי לה' המלוכה
 בוודאי הוא המלך ומכל מקום נקרא מושל בגוים לע"ע כו'
 ממעלה אבל לא מלך בשלימות. וז"ש הנביא ויהי דבר ה'
 לאמר כלומר שהתעורר בי דבר ה' היא מדת מלכות לומר
 להתחנן ולבקש עליה מתי מתרומם וסידר אח"כ אופן התעוררות
 המלכות ע"י עץ אחד לשון עצה וכתיב עליו יהודה דהיינו
 למלאות האדם פיו בברכות והודאות להש"י ובפרט בזמן חתום
 ועץ אחד אפרים בן יוסף רומז כי בוודאי חי אפשר להתחבר
 למי שאינו שומר הברית כראוי לכן לריך לתקן הברית אז וזה
 ליחוד כנסת ישראל עם דודה ע"י הודאות פיו בשירות ותשבחות
 וחלילה מי שפוגם הברית הוא מכסה חרפת ערלה על אף
 הברית

אח"כ העניפים נתחלקו לשנים לכהנים ולויים ובכ"מ כמו שיוסף
חינו נמנה שהוא משך הניף לוי לא נמנה שהוא הניף עלמנו
ובמקום שיוסף נמנה גם לוי נמנה :

כבם

בין לבושו - במד"ר שמתחורר להם החורה וזר' עינים
סותם - שמתחורר להם טעיותהוון כי כתיב במחשכים
הוסיבני זו תלמוד בבלי וע"ז ספרי גדול הוא בשש"ך סס הש"ך
דינים שמתחוררין בפילפול החלמוד בבלי ונעשים מהם הכתר
במחשבי הלכה ושם לו ברקת זו עבריה זה הק"ף של רקת
נתחלקך כך של שש"ך שנס הוא נימ' כתר אלא רקת הוא
מה שעולם עליון מתחר לעולי התחתון ושש"ך הוא העולם
התחתון שמתחורר מעולם העליון ואמר שבעת המשיח יתגלה
הסוד שבתלמוד בבלי שכל מיוסר בגמי אורייתא בזה יחזור
להס בין שהוא הסוד ואמר שהנס שאדם יאמר שמא אני טועה
בפילפולי ואמר שהקב"ה יחזור הטעות שהוא כעין מחשבי כלה
כאמור בזהוהו שיר השירים והכל מכוונים ליפות הכלה לכן
כולם דברי אלהים חיים ודרשו אין אדם עומד על דברי
תורה אלא אח"כ נכשל בה ואז יתרון אור מן החושך :

רישועתך

קויתי ה' - במד"ר הכל בקיווי יסורין קדושת
השם - זכות אבות - תאוות עוה"ב סה"ד
אף אורח משפטך קיומך לשמך ולזכרך תאות נפש - אלו סה"ד
מדרגות של העולמות שהיו בתחלה בעולם התוהו הם יסורים
בבית הסוהר וכשארם בא לזה העולם יש לו יסורים ועליהם
ראשונה הוא בקידוש השם שהוא מלכות ואח"כ לזכות אבות
ואח"כ לתאוות עוה"ב שסעלי עד הבינה ואמר גם חנינה
בקיווי שאפילו שהעולמות של חנינה הם בקו מדה במדה וכן
הסליחה כי למי נוסח עון למי שעובר על פשע ואדם חונן דלים
ומעורר מדה החנינה והסליחה במדה וז"ש הקב"ה למי שאין
לו היינו שעובד בא"י והן הבני עלי דעילי בלא בר בלי גבול
ומ"מ כל ישראל בכלל זה וכל רשעי ארץ והנס שברעתם שוב
לא יהא להם עוה"ב מגודל רשעתם ועכ"ז עושים חיזה לרקת
ומזות - היא ללא תשלוט שכר ורזווי בידאי לחנינה - ומכ"מ
הלדקים שמתגודל לרקתם אינם בטוחים כלל בשכר כמאמר
דוד - ואי"ה עובדי להשי' בחסד ולא נוליא מזה אלא חיזה
בינויים וסכלים וכל ישראל ראויים לחנינה - (עד כאן)

ויברך

את יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו אבותי
לפניו - במד"ר ר"ב ואמרי לה בשם ר"י ור"ל ר"י
אמר לרוע' שהוא עומד ומביט באלו - ר"ל אמר לנשיא מהלך
והזקנים לפניו על דעת' דר"י אנו לר' כין לכבודו על דעתיה
דר"ל הוא לריך לכבודו - ע"ש פירשו בפירוש מ"כ - וגראה
לומר ע"פ מ"ש כבר במקום אחר דשני דרכים לעובדי ה'
האחד הוא מתהלך לפני ה' ולריך סעד לתומכו ולשתרו מכל
עלמ יאה"ר והיא למשל כמו התינוק הולך לפני אמו ואמו משגחת
עליו שלא יפול ולא יתעדרו קרסוליו - יש עוד דרך יותר חזק
במתחשן בלדקו ומתגבר ללכת אחרי ה' עד שאינו לריך שומר

והוא כמו התינוק שמתגדל והולך אחרי אמו ואינו לריך לסגתה
ולשמירתה - זה שמלינו אפי' באברהם אבינו ע"ה קודם שיש
אמר לו הקב"ה התהלך לפני כי עדיין לא קיבל את התורה
רק ששמר מעצמו כל החורה לכן עדיין לריך שמירת סבתו
ב"ה והולך להתהלך לפניו מה שאין כן בניי אחרי קבלת
התורה מן השמים כתיב אחרי ה' אלהים תלכו שיתחזקו בזה
העוב עד שיהיו נשמרים מאלהים וילכו כתינוק המתהלך אח
אמו וזה פלוגתת ר"י ור"ל ר"י אמר לרועה שהוא מביט באלו
והוא משגיח עליהם לשמורם - ור"ל אמר לנשיא מהלך וזקן
לפניו - היינו שהם אין לריכס לו - ואפשר עוד לומר כי
אחד לשיעורו אזיל - ר"י שהוא מתהלך בלדקו וקדושתו
הולדו ולא נטס ללכת ימין ושמאל לכן דרכו לריך שימור
ימיו שלא ילכו בעצת יצרו כי לא ידע את תעצוריו ועלמ
יקוש בהם בני אדם לכן לריך לשמירת הבורא ב"ה - זה ש
כעין דרכו - משא"כ ר"ל שהיה רחוק ונתקרב לקדושה
ביסורי' יוחן כמבואר - בתם' בבא מליעא פרק הפועלים ובו
בעל תשובה כמוהו נשמר מעצמו כי הוא לריך לעבוד ב"ה
שאת ולשמור נפשו מפחת יצרו אשר כבר יודע כי נלכדו רג
לכן שומר את נפשו ואינו לריך לשמירה מלמעלה ולפי ד
דרש המקרא :

רישועתך

קויתי ה' אחר העיון בפי' מקץ ופי' ויגש
ויחי עד הפסוק הזה ולא מלינו שם ה'
נכתב גם בפירוש ותמי' נשגבם בעיני מדוע נפלא הדבר
מכל ספרי המקובלים שלא להבי' איו' רמז שיש בזה הנס
סופרים ומיוין כל אותיות התורה עד שעל פי' אחת סדר ת
שלא נזכר בכל הפרשה שם משה רבינו ע"ה ארון הנביאים וזה
הפלא בספר הזו"ק ובס"ק ואמרו שם כי הלדיק דביבורו ע
רושם ומלינו בתורה דברי משה רבינו ע"ה שגור ע"ע ואל
מחני נח מספרך וגו' ונתקיים קלתי עכ"פ להפקד שמו מפי'
אמת עיין בדבריהם - ולדעת' יש ג"כ חיזה רמז לזה מה ש
השנים מהקביעות חל ז' באדר שהוא יום הסתלקותו של א
הנביאים בשביע שקורין סדר תלוה דוק ותשכח - ואידי דש
אהרדי מיתרמי אהרדי - ונחזור לענינו להתייחס מה ש
ח"ו מאבותנו רחבי לב הדבר הזה - כי בבי' פרשיות מקץ ו
ופרשת ויחי עד הפסוק הזה נפקד מקום שם הקודש הנה
הוי"ה ואפשר לתת טעם וחיזה רמז כי בפי' מקץ על ידי הסל
פרעה ופתרונו של שני הרעב נתגלגל הדבר וירדו אבות
למלרים - ובפי' ויגש הוא תחילת הירידה שירד יעקב אבי
ע"ה ובניו כמ"ש שכ' אנכי ארד עמך מלרימה עיין בזה"ק ל
נעלם שם הוי"ה המורה על הרחמים וחסדי' גדולים עד הפס
הזה לישועתך קויתי ה' שמורה על הגאולה העתידה שיש
יעקב אבינו ע"ה כמו שפירשו המפורשים שם - לכן נתגל
שם הוי"ה המרמס עלינו הפודנו והנואלינו במהרה אמן

בן

פורת יוסף וגו' - בנות לעדה עלי שור - וימררו
ורבו וישעמחו בעלי חלים - ותשב באיתן קשתו ויפ
זרועי

ידי ויהי רש"י ז"ל פי' שכל בנות העיר ילאו על החונות
הננות להסתכל ביופיו וכל אחת השליכה אבני שוהם
לפניו ונפשו ואל הנלילים לא נשא עיניו ע"ש הנה בנות אלה
היה היתה רוח זמה בקרבם ומחשבות רעות כמעשה חרץ
וקבלנו מהלדיק הגאון רמ"ק ז"ל בפי' הפסוק טוב
במחשבות הנה מעט אללו ע"י וכו' שמתרבי אזחלילה
במחשבות מה מתמעט טוב ולדקתו
טוב מעט ללדיק וכו' ח"כ מתחמא מטומאת הבנות בודאי
הרגש וביבול במחשבתו הקדושה חמס הרשעים
יפילו כיון שכל להם חזיה מחשבה רעה ועלת יאה"ר ים
התפשטות באיבריה וגידיה וזרועיה לעשותה משח"כ
לא ינוח עליו שבת הרשע כי הלדיק מושל ברוחו וכובש
המחשבות קלת מיד הוא מתחנא ומתחרט ועב אל

ה' ומתחפך במחשבתו לטובה וזה יוסף הלדיק בעברו במלרים
ולאו כל בנות אנשי העיר לקראתו במחשבת מחשבת און
וימררו ורבו דהיינו שהמרוחת רוחו ע"י מחשבות הרעים
ישטמהו בעלי חלים כי נקרא המשפיע בלשון יורה כחן בנמ'
וסבנות נקראים בעלי חלים כי הם הבעלי ונושאי החלי' הכ"ל
הם המחשבות ואמר הכתוב שבחו ומשב בחינת קשתו כי
אית"ן מורה על המחשבה כידוע מאותיות אית"ן מהמדקדק'
שמורה על העתיד לבא כמו אית"ן יתן ת'תן כ'תן והוא המחשבה
שפוקד על דבר שלא בא לעולם רק שיהיה חמ"כ זה ומשב
בחינת קשתו שהי' וכלל רק במחשבתו ולא היה לה טוס התפשטות
ח"ו חפ"י בליור דק באפס מה עד שהעלה המחשבה ונתהפכה
בקרבו לשוב אל ה' ויפחו זרועי ידיו שהי' מעלה אותם לעולם
הנקרא פ"ו

נשלם ספר בראשית בעזר ברא כלבימי שית

ספר שמות

ביום השני והנה שני אנשים עברים נליס ויאמר
לרשע למע תכה רעך ופרש"י רשע שכמותך .
הענין דהנה איתא בנמ' כל היכה דכתיב נליס לנביס
אלא דתן ואבירס וינפיק מהא דכתיב בפי' קח ודחן
נליס לנביס והנה האר"י ז"ל כתב כי דתן ואבירס
בקליפה דוגמות משה ואהרן בקדושה ע"ש ואפשר שזה
נליס בפי' זו לנביס לקראת פי' לעומתם ממש וזה ידוע
ומשה ואהרן בקדוש שקולים היו כדכתיב הוא משה ואהרן
ומשה וממילא דתן ואבירס היו שקולים ברשעתם
וזה כוונת רש"י שפי' רעך רשע שכמותך שמשא
ע"ה הבין כ"ז ברוה"ק ואמר לו למע תכה רעך וכוונתו
לעווש אותו בזה השם תכ"ה כידוע משער היחודים
רק בעיניך תבי"ט ע"ש ואלו הרשעים דתן ואבירס הבינו
לו הלהרני אתה אומר פי' אני מבין שאמירתך
בלשוך שאמרת שם תכ"ה ורלה להנביר ח"ע
משה רבינו ע"ה בשם היולא מס"ת מ"י שמ"ך לא"ש
באר"י ז"ל כידוע לעומדים בסוד שם מ"ב שאין
ללועים : (הועתק מכת"י שה"מח ז"ל בעלמו)
הי' רועה כי הוא הבל שהי' רועה ראשון .
ועוד הי' כמ"ד שאמר והי' העולם כי זה השם
הוא ברצון עליון הנתגלה באנכי ה' אלהיך ולכן
כי בהתחברות א' דאנכי בהיה הוא שם
התרי"ך עמודי אור שמהם תרי"ך אותיות
ואמר חס לך האות כי יש לאדם אות כל חד
לעמוד בפני הבורא ומשה שכל ימיו
פנים פנים בפנים נק' זה משה האיש לך האות
אח אלהים תעבדון על השר הזה כי כולם ידעו פכ"פ:

במדרש כאן יודיע דרכיו לפעם כשאמר סודיעני את
דרכיך כי כל אדם יש בו שורש חי' הנס
שכלול מכל התרי"ג מ"מ חי' בו שורש ומשה כל ימיו דאג על
כנסת ישראל ובני' וביקש שודעת דרכים שיאך לרעות הבורא
על עמו וכן כאן שהי' הולך אחר המדבר בעינו עד הר האלהים
חורבה שהם בחורבן ואמר לבני' עלילותיו מדה ב"ד מעשות
שנאמר ושם לה עלילות דברים כי האדם (בסיני לא)
[בשנאה] נותן לה עלילות דברים שמתוכה יבוא לריב ולשנאה
והקב"ה אמר ומותי אשר אחון פירוש כשהקב"ה רוצה ליתן
לא' מתנת חנם מזכהו שהוא יעשה מתנת חנם כדי שאח"כ
ימדוד לו מדה במדה למנותו לכן לעולם האדם יבקש מהשם
שיתן לו מדה חנינה ונ"ה שמתוכו יבא לו מהש"י החנינה :
ד"א יודיע דרכיו למשה שגילה לו הקן סמוך על פסוק שבא
עד הר אלהים חורבה כתב בתמונה שכאן מרומז
הקן ועיקר רמזתו כי הוא עולם החורבן והקן הוא כשיעלה
ממנו כל הנילוץ ו"ש ותלוי בתשובה להעלותם ואמר במדרש
ה' שמות היה לו הר אלהים נמשך החסד ביחוד האלהים הרועה
אותי שיגמ' לדייק והר בשן המושך מנש"ב והר הנבנוני הוא
התמונע והר חורב שמתנו לקחו כח הנילחון למשול בחרב לדון
דיני נפשות וכו' מתתיק חרוב ונעשה חורב העולם רי"ו לע"ב
שמות חסדים וכשיולא הוא"ו אז על אדם וגומר והר סיני בסוד
כי הודאה מכלל דפליגי היינו שי"ה"ר בישראל יותר ובת"ס
ביותר ואפ"ס מודים והשם כידוע בכל דברינו לכן משם יורד
סיני כו' שאין להם ילס"ר כזה ואפ"ה אין עובדים לה' :
ושמעו לקולך ואמר משה וסן לא יאמינו לי כי ילאו
בזכות האמונה והנה כל זכות הוא בנש ביש
בו בחירה ורצון : וא"כ היה קשה למשה שאם הקב"ה אומר
ושמעו **ד"א**